

ΜΑΧΟΜΕΝΗ

ΚΡΗΤΗ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: Ποιοί είναι οι έμπρηστές.

Ζ. ΜΑΡΚΑΚΗ: Γιάννης Ζέβγος.

Β. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΗ: Προσπάθειες των «7» ν' ανάψουν τον εμφύλιο πόλεμο στην Κρήτη.

Μ. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ: Καταλύουν τους νόμους των.

Μ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗ: Ή πείρα μας από μιὰ Κ. Ο. Β.

Σ. ΧΑΡΙΤΑΚΗ: Μερικά συμπεράσματα από τους τελευταίους αγώνες των αγροτών.

Κ. ΗΛΙΑΚΗ: Αυτόκριτική και συναίσθηση της κομματικής ευθύνης.

Λ. ΟΙΚ: Πάνω στην έξυλιανση των Δημοσίων υπαλλήλων.

Γ. ΤΣΙΒΗ: Ή επανάσταση του 1770 και ο Δασκαλογιάννης.

Γ. ΑΛΕΤΡΑ: Το κτηνοτροφικό πρόβλημα στην Κρήτη.

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ: (Σχόλια, Χρονικά)

ΜΑΧΟΜΕΝΗ ΚΡΗΤΗ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρόνος 2ος Αριθ. φύλλου 4
ΧΑΝΙΑ — ΑΠΡΙΛΗΣ 1947

Γραφεία: Πλ. Βενιζέλου
Αριθ. τηλεφώνου 2.10

Χρονιάτικη συνδρομή δρ. 12000
Τιμή φύλλου δραχμές 1000

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΜΠΡΗΣΤΕΣ

Τά γεγονότα που ακολουθήσαν σε πανελλαδική κλίμακα το μήνυμα του Τρούμαν για την οικονομική «ένισχυση» της Ελλάδας, δικαιώνουν πέρα για πέρα τις προβλέψεις του Κόμματος μας και του ΕΑΜ και ξεσκεπάζουν στα μάτια όλων των λαών του κόσμου τις πραγματικές προθέσεις του αμερικάνικου Ιμπεριαλισμού και των ντόπιων οργάνων του.

Ο άπολογισμός στα έργα του νεοφασισμού μέσα στις 45 μέρες που μας πέρασαν απ' το κήρυγμα του Αμερικανού Προέδρου δεν είναι παρά άπολογισμός μιας απάνθρωπης αιματοχυσίας και ενός άγριου δολοφονικού όργιου και, καταστροφών του τόπου. Ξεκκθάρισε όμως και στον πιο κούτο πως τα δολάρια δεν δίνονται παρά αποκλειστικά και μόνο για να κρατηθούν στην άρχη οι δεσίοι-γοι και οι έγκληματίες που είχαν αρχίσει να καταρρέουν. Αποκλειστικά και μόνο για να εκλείψει και το τελευταίο ίχνος δημοκρατίας από την Ελλάδα, να υποδουλωθεί οικονομικά ο λαός μας στα αμερικάνικα Τραστ και να εξαφανιστεί μια για πάντα η εθνική μας ανεξαρτησία και ύπσταση.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα άρχισε να πραγματοποιεί η Κυβέρνηση των 7 στην Ελλάδα πετώντας και το τελευταίο ίχνος της εθνικής αξιοπρέπειας και προδίδοντας την Ελλάδα και το λαό της με τον πιο ξετσιπυτο τρόπο στο κινιούργιο άφεντικό που έχει άφθονο το χρήμα για τα πιστά σκυλιά του.

Η περίφημη «έκρινη έκστρατεια» αποτελεί τη μεγαλύτερη και σοβαρότερη προσπάθεια της Κυβέρνησης για να πραγματοποιήσει την πολιτική των Αμερικάνων στη χώρα μας. Είναι η αποφασιστικότερη μέχρι τώρα εξόρμηση του νεοφασισμού για τη συντριβή του δημοκρατικού κινήματος και γιαυτό οργανώνεται ολοκληρωτος μήνες, άρχισε με τυμπανοκρουσίες και αλλοκληγμούς ολοκληρωτος της δεξιάς και των ξένων προσχητών και για την εξυπηρέτησή της δικτέθηκε ολοκληρωτος ο κρατικός μηχανισμός, κάθε είδος πολεμικό όπλο και όλικό και η «σοφή» στρατηγική της ελληνικής δεξιάς και των ξένων.

Τι βγήκε από την «έκρινη έκστρατεια»; Μία τρύπα στο νερό. Ο Δημοκρατικός Στρατός όχι μόνο δεν συντρίφτηκε αλλά πολλαπλασίασε τις δυνάμεις του, αύξησε το κύρος του και πλούτισε με κινιούργια πείρα τη στρατηγική και την τακτική του. Εκείνο που κατάφεραν οι 7 δυναμικοί ήτν να ρημάξουν εκατοντάδες ακόμα χωριά της Ελλάδας και να χύσουν ποτάμια το αίμα του άμαχου πληθυσμού. Το συμπέρασμα που μπορεί να βγει από την «έκρινη έκστρατεια» είναι ότι και με την ένισχυση των Αμερικάνων ο ελληνικός μοναρχοφασισμός δεν μπορεί να δει καλλίτερες μέρες γιατί ο ελληνικός λαός δεν πρόκειται ποτέ να τώ διπλώσει κάτω απ' όποιεσδήποτε δυσκολίες. Οσα ολοκαυτώματα και να του δημιουργήσουν, η αντίστασή του θα συνεχίζεται

με αδρανόμενη ένταση και αποφασιστικότητα, για να μπορέσει επί τέλους
μιά μέρα να επιβάλλει τη θέλησή του και να γίνει κυρίαρχος στον τόπο του.

Η έκταση του εμφυλίου πολέμου σ' όλη την Ελλάδα με την αμερικάνικη
ένθαρση δεν μπορούσε παρά να έχει αντίκτυπο και στην Κρήτη για, ένα
λόγο περισσότερο που μέσα στους κόλπους της Κυβέρνησης συμμετέχει σαν
αντιπρόεδρος της σ' επικρατούσης «δημοκρατίας» με το «μεγάλο όνομα» μά
και με τη μεγάλη φασιστική μνίκα, ο κ. Σ. Βενιζέλος. Ο κ. Βενιζέλος δεν μέ-
νει ευχρηστίμενος από την ειρηνική κατάσταση και κάποια ομολογία που
δικτηρήθηκε στην Κρήτη μέχρι σήμερα. Θέλει γρήγορα να μάς βουτήξει στο χά-
ος του εμφυλίου πολέμου για να φανεί ουνεπής στην πολιτική του «υπερδυνα-
μισμού» που ακολουθεί και νομίζοντας ότι από μια τέτοια κατάσταση θα απέ-
κόμισε πολιτικά όφελι κερδίζοντας θέσεις μέσα στο δημοκρατικό λαό της Κρή-
της. Ο κ. Βενιζέλος και οι άρχιστοί του δεν θέλουν να αποδώσουν την πο-
λιτική απόγνωση τους του τελευταίου κειρού στη στενή συνεργασία τους
με τους μοναρχικούς και την αντιλαϊκή πολιτική τους, αλλά στο ότι δεν πέ-
τυχαν μέχρι τώρα τη δυναμική επιβολή τους πάνω στην άριστερά και το λαό
της Κρήτης.

Αυτή την επιβολή οργανώνουν τον τελευταίο κειρό με όλα τα μέσα και
προς τα εκεί αρχίζω δίνοντες ξεκαθρισμένο προσηκτολισμό στα όργανα και
τις δυνάμεις τους.

Η Κρήτη σήμερα και ιδιαιτέρως τα Χανιά που έχουν το πλεονέκτημα κινήμα
και είναι ο κύριος στόχος της αντίδρασης, περνούν μια κρίσιμη ώρα. Τα γεγο-
νότα που θα περπαθούμε περκατά αποδείχνουν ότι οι Βενιζ, Φιλ. βάζουν
μπροστά εκείνο το έγκλημα που δεν τόλμησαν να κάνουν και αυτοί ακόμα
οι Βασιλόφρονες: αφήνουν πια τα προσχήματα, πετούν κατά μέρος το δημο-
κρατικό προσωπείο και οργανώνουν πυρσώδεις τον εμφύλιο πόλεμο.

Σ' αυτή τους την ταχτική τους στρώνουν και τα κινούργια τους αφεντι-
κά που στο πρόσωπο της Κρήτης βλέπουν μια εξαιρετική βάση για την εξυπηρέτη-
ση των Ίμπεριαλ. επιδιώξεων στη Μεσόγειο.

Και αυτό φυσικά μπορεί να πραγματοποιηθεί πιο εύκολα μέσα σε μια κα-
τάσταση εμφυλίου πολέμου με σκοπό τη συντριβή των προοδευτικών δυνά-
μεων της Κρήτης που η πατριωτική και δημοκρατική δράση τους μπάνει εμπό-
διο στα αμερικανικά σχέδια.

Το επίσημο δημοσιογρ. όργανο των Βενιζελικών Φιλ. στα Χανιά «Κήρυξ»
σε άρθρο του αναφέρει ότι μια από τις αιτίες της τελευταίας τρομοκρατικής
δράσης των αρχών είναι η θέση που πήρε η ηγεσία του ΕΑΜ στον έρχομό
των πολιτικών κλοιών στη Σούδα, που βέβαια δεν ήταν δουλική και προδοτική
σαν των κ. διευθυντών της εφημερίδας.

Η δυναμική προετοιμασία της αντίδρασης στην Κρήτη αρχίζει να γίνεται
πιο έκδηλη μετά τη μεγάλη καλλικινηστική που άπλωσε σχεδόν σ' όλη την
Κρήτη. Σαν πρώτο μέτρο που πήραν ήταν ο διορισμός στη πλεατή θέση του
Στρατ. Διοτ. Χανίων του γνωστού από τον κειρό του Έλ. Βενιζέλου και των
δολοφονιών του Ρεθύμνου τρομοκράτη Π. Γύπρη. Στο πρόσωπο του έβλεπαν
το τυφλό εκτελεστικό όργανο που θα έκανε πράξη όλα τα εγκληματικά σχέ-
δια που στα κρυφά θα σκόρπωναν οι κ. Βουλευτές. Κοντά στον δυναμικό αυτόν
περάγοντα συγκέντρωναν απ' όλα τα χωριά Ρεθύμνου και Χανίων πάνω από
100 τρομπόλους, όλο εκείνο το άσκέρι που είχε δημιουργήσει τα αίματηρά γε-
γονότα του Ρεθύμνου και του Αποκόρωνας λίγο μετά την απελευθέρωση, σαν
άνευ θητείες χωρικές. Ένα μεγάλο ποσοστό απ' αυτούς έμειναν με δίχως στο-
λή χωρική για να κάνουν πιο εύκολα χαφιεδισμό και να δολοφονούν το δη-
μοκρατικό κόσμο σαν «αγαναχτισμένοι πολίτες» χωρίς οι αρχές να φέρνουν ευ-
θύνη.

Όταν κατάλαβαν κάπως έντονα τις δυνάμεις τους στα Χανιά άρχισαν
τις εξορμήσεις στα χωριά. Πολυάριθμα αποσπάσματα περιτρεχαν όλόκληρη την
ύπαιθρο για να τρομοκρατούν το λαό και στο τέλος κατέληξαν σε μια δυναμι-
κή εξορμήση μιας δύναμης από 300 περίπου άνδρες, στρατο και χωρικές, που κύ-
κλωσαν όπως ισχυρίστηκαν οι αρχές ένα λημέρι των καταδιωκόμενων στην Κίσα-
σμο, για την εξόντωσή τους, παίρνοντας τη μορφή έγκαθαρστικής επιχείρη-
σης που όμως δεν είχε κανένα απολύτως αποτέλεσμα. Ύστερα από αρκετές
τρομοκρατικές πράξεις μέσα στην πόλη και τα χωριά κατέληξαν προχθές στις
συνλήψεις 11 ήγειτικών στελεχών του ΕΑΜ και μαζί τον πρόεδρο του εργατι-
κού Κέντρου και το γραμματέα του Συμβουλίου Περιοχής της ΕΠΟΝ. Μέσα σε
μια νύχτα με τον γκαγκαστερικότερο τρόπο τους τράβηξαν όλους στην ασφάλεια
και σε 2 μέρες πικ' όλα την κινητοποίηση του λαού των Χανίων που κατέλη-
ξε σε διαρκή συγκέντρωση 2 ολόκληρες μέρες κάτω από το Δριο, τους εξόρισαν.
Σαν αίτια για τις συνλήψεις αυτές παρουσιάζουν οι αρχές τα γεγονότα της

Χρυσοπηγής και τόν τραυματισμό του Άνιστή της ασφάλειας Ίερωνυμάκη. Μά όλος ό κόσμος ξαίρει ότι τά γεγονότα της Χρυσοπηγής τά δημιούργησαν 2 τρέφιμοι της ασφάλειας και γνωστοί δολοφόνοι όπαδοι της δεξιάς που χωρίς απολύτως καμμία αίτια άρχισαν νά πυροβολούν και νά σκοτώνουν τόν κόσμο σέ ένα έξοχικό γλέντι της ΕΠΟΝ και δέν μπορεί νά φέρνει καμμία ευθύνη κανείς επειδή οι δημοκρατικοί πολίτες που παρακινούνταν υπερασπιζοντας τή ζωή τους, συνέλαβαν τούς τραμπούκους τούς άφόπλισαν και τούς παράδωσαν στην αστυνομία αφού τούς έδωσαν ένα γερό μάθημα.

Γιά τόν τραυματισμό του άξιου ό ίδιος ξεκαθαρίζει σέ δηλώσεις του στόν τόπο ότι πρόκειται για άγνωστους όπλοφόρους που τόν χτύπησαν επειδή νόμιζαν ότι θα τούς έκανε έρευνα.

Ό κ. Γούπαρης που συστημιακά τόν βάζουν σί κ. Βουλευτές και φορτώνεται αυτός όλες τίς ευθύνες για όλα, μέ σκοπό νά βγκινουν αυτοί μάθωες πιστοτερες» σέ δηλώσεις του αποδίδει τίς συλλήψεις σέ γεγονότα που έγιναν... μετά τίς συλλήψεις. Τόσο πολύ νομιζουν πως τρώει τό κουτόχορτο ό λαός τών Χαντιών.

Στήν άπόφαση της έπιτροπής ασφάλειας για τόν έκτοπισμό τών παραπάνω στελεχών σάν κατηγορητήριο αναφέρονται όλα τά επεισόδια που έχουν γίνει για αρκετούς μήνες τώρα στό Χανιά. Η άπόφαση επίσης μιλά ακόμα για έκτοπισμό και άλλου μέλους της Ν. Ε. του ΕΑΜ που δέν πιστώθηκε και, γιαυτόν τόν ίδιο τόν γραμματέα της Έπιτροπής Περιοχής Κρήτης του Κ.Κ.Ε. Οι άρχές για τήν παράνομη πέρα ως πέρα σύλληψη και έχτόπιση δέν έδωσαν τόν καιρό στό στελέχη του ΕΑΜ νά κάνουν προσφυγή στή δευτεροβάθμια Έπιτροπή ασφάλειας όπως ήταν υποχρεωμένες σύμφωνα μέ τό νόμο.

Τι άλλο όμως μπορεί νά σημαίνει αυτό τό αίφνηδικαστικό και αποφασιστικό «ξεριζώμα» όλόκληρης της ήγέσιας του ΕΑΜ, παρά τήν άπόφαση τών άρχών νά θέσουν έχτός νόμο τό ΕΑΜ στό Χανιά και νά εξαφανίσουν κάθε δυνατότητα για όμαλή δημοκρατική ζωή; Τι άλλο επιδώκουν μ' αυτό τό αίσχρο άνθρωπομάζωμα παρά τίς αναταραχές και τόν εμφύλιο πόλεμο; Είναι ή όχι αυτές μεγάλες προκλήσεις για τό λαό;

Και όπως φαίνονται τά πράγματα δέν έχουν σκοπό νά σταματήσουν μέχρι έδω, παρ' όλο τό γεγονός ότι ό λαός μέ τή μαζική και αποφασιστική κινητοποίηση του τούς έδωσε ένα γερό μάθημα. Τό σχέδιο πρέπει νά ολοκληρωθεί. Νά επεχταθούν οι συλλήψεις και τά άλλα τρομοκρατικά μέτρα για νά τσακιστεί τό λαϊκό κίνημα.

Μετά από τίς συλλήψεις περίπολα στρατού και χωρικής περιτρέχουν τίς συνοικίες, εξακολουθεί κύμα διωγμών όλων τών στελεχών του ΕΑΜ για τά γεγονότα της Χρυσοπηγής και καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες για νά συγκεντρωθούν μεγάλες δυνάμεις τραμπούκων μέσα στην πόλη τών Χαντιών για τό αιματοκύλισμα του πληθυσμού. Φαίνεται ότι αυτή τή φορά ό κύριος στόχος είναι ή πόλη και έχουν βάλει σκοπό μέ όλα τά μέσα νά τσακίσουν τό λαϊκό κίνημα μέσα στην πόλη.

Τά έμπρηστικά κηρύγματα τών κορυφών της δεξιάς δίνουν και παίρνουν. Μέ τήν άρθρογραφία τους πάνε νά δημιουργήσουν τήν πεποίθηση στόν κόσμο ότι οι ΕΑΜίτες είναι που πάνε νά χαλάσουν τήν όμαλότητα και τή δημοκρατική τάξη στην Κρήτη και ότι τάχτατες αυτοί παίρνουν όλα τά μέτρα για νά τή διατηρήσουν.

Μ' αυτό τόν τρόπο πάνε νά παρουσιάσουν τίς πιο άναίσχυντες δολοφονικές πράξεις για άπαραίτητα μέτρα χάριν της ειρήνης και της ήαυχίας του Κρητικού λαού. Μέχρις αυτό τό σημείο φτάνει ή ζετσιπασία τών στελεχών του κ. Βενιζέλου και ή «πίστη» τους στή Δημοκρατία. Τά έμπρηστικά κηρύγματα πάνε νά πάρουν και ένα γενικότερο χαρακτήρα στην Κρήτη μέ τήν προσπάθεια νά κωλυρηγήσουν ψυχολογικά τό έδαφος για τόν «τρίτο παγκόσμιο πόλεμο». Όμάδες Ίεροκηρύκων και Ίεραποστόλων άλλωνίζουν τά χωριά κηρύττοντας ότι γρήγορα θα γίνει πόλεμος που όπωςδήποτε σ' αυτόν νικητές θα βγούν οι Άμερικάνοι και επομένως πρέπει νά κινούμε προς τήν Άμερική.

Ό μανιακός θεολόγος Πετράκης έβγαλε επίσημο λόγο στις διάφορες πόλεις της Κρήτης «ό τρίτος παγκόσμιος πόλεμος και ή Έλλάς». Ό θεοφιλέστατος Κυδωνίας που, όπως λέγει, για νά μη χρωματιστεί δέν θέλησε νά πει μιá λέξη για τή λαϊκή συμφιλίωση παρ' όλο που βλέπει τήν ανάγκη της και του γίνεται μεγάλη πίεση από λαό, προθυμότατα δέχεται νά κηρύσσουν μέσα απ' τίς εκκλησίες οι έχθροι της ειρήνης και οι δποκινητές του πολέμου. Αυτά φαίνεται δέν είναι πολιτικά κηρύγματα και δέν «χρωματίζουν» τό Θεοφιλέστατο. Προς τήν ίδια κατεύθυνση αλλά μέ αρτίωτερο καμουφλάρισμα στρέφεται και ή κίνηση της «Ίεραποστολής» στό Χανιά μέ ήγέτη τόν Άρχιμανδρίτη Τιμόθεο Παπουτσάκη.

Ταυτόχρονα μέ τά παραπάνω γεγονότα κατέπλευσε στό λιμάνι της Σούδας και παρέμεινε 8 μέρες ισχυρή μείρα του άμερικάνικου πολεμικού ναυτικού, από τά σκάφη που περιπλέουν τή Μεσόγειο. Τόν τελευταίο καιρό ό έρχομός

του Στόλου, που όπως οι ίδιοι Αμερικάνοι πολιτικοί δηλώνουν ότι έχει σκοπό την υποστήριξη της πολιτικής τους στη Γεωργία δηλαδή της κατοχής τους, δείχνει ολοκάθαρα ότι οι ξένοι Ιμπεριαλιστές δεν βλέπουν την ώρα και τη στιγμή για να άγκαλιάσουν το νησί μας και το περιλάβουν στις εκατοντάδες ναυτικές και αεροπορικές βάσεις τους. Οι Αμερικανοί έρχονται σήμερα με μία σοβαρή δυναμική τους επίδειξη και μία επαφή τους με τους χρεωκοπημένους ηγέτες της αδιάλαχτης δεξιάς να δώσουν καινούργιο θάρρος στους υποκινητές του εμφυλίου πολέμου και ξεπουλητές της εθνικής μας λευτεριάς.

Τόν έρχομό του αμερικάνικου στόλου πρέπει να τονίσουμε με το ταυτόχρονο ταξίδι του κ. Βενιζέλου στην Κρήτη που είναι και η άπαρχή των τελευταίων προκλήσεων που οδήγησαν σήμερα στην άναστατωση του λαού μας.

Όλοι οι έμπροστές και υποκινητές του εμφυλίου πολέμου φαίνεται ότι πολύ λίγο υπολόγιζαν στην παλληκαριά και την πολιτική ωριμότητα του λαού μας. Φαντάζονταν ότι με τις επανειλημμένες και κακά σκηνοθετημένες προκλήσεις θα του θολώσουν το μυαλό για να καταφέρουν ύστερα να τον βάλλουν κάτω με τα πρώτα χτυπήματα. Βγήκαν όμως πολύ γελασμένοι. Ούτε μία στιγμή ο λαός μας δεν έχασε τον πολιτικό προσανατολισμό του και την έννοια της πραγματικότητας. Μέσα σ' όλο αυτό το σάλιο των προκλήσεων διατήρησε την ψυχραιμία και τη σύνεσή του και ανάλογα κάθε φορά ανέπτυξε την επαγρύπνηση και την μαχητική του αντίσταση.

Με τα τελευταία γεγονότα των ομαδικών συλλήψεων ξεκαθάρισε πολύ καλά ότι πρόκειται για απόφαση των αρχών κήρυξης εκτός νόμου του ΕΑΜ και εξόντωσης κάθε ανυπόταχτου στα σχέδιά τους δημοκρατικού πολίτη. Ξεκαθάρισε ότι τα αδιάλαχτα στοιχεία ενισχυμένα με την ενθάρυνση των ξένων προστατών και των πιάσκεινών φασιστικών στοιχείων της Κυβέρνησης που οι έμπροστίες επισκέψεις τους έγιναν και καθημερινές, βαδίζουν ολόγεια πιά σε ένα καταστρεπτικό εμφύλιο πόλεμο. Δεν μένει σε κανένα ούτε η ελάχιστη αμφιβολία ότι το έπιτελειο του κ. Βενιζέλου στην Κρήτη ποντάρει ανοικτά πιά σε μία δυναμική επίβολη με όλα τα μέσα πάνω στην άριστερα και ολόκληρο το λαό.

Γιαυτό το λόγο οι τελευταίες δυναμικές εξορμήσεις της αντίδρασης βρήκαν ενωμένο, το δημοκρατικό λαό της Κρήτης και αποφασισμένο με τα ίδια μέσα που χρησιμοποιεί και η αντίδραση να εξασφαλίσει τις δημοκρατικές του ελευθερίες και την ήσυχία του. Μέσα στην πόλη των Χανίων σ' ολόκληρη την ύπαιθρο μα και στην υπόλοιπη Κρήτη με ένα παλλαϊκό ξεσάκωμα από τα λίγα σε μαζικότητα και δυναμικότητα που έχουν να επιδείξουν οι τελευταίοι αγώνες, ο λαός της Κρήτης είναι έτοιμος για κάθε θυσία που θα του εξασφαλίσει την ομαλότητα και την ειρήνη του.

Εκατοντάδες ένοπλοι χωρικοί στο νομό Χανίων στην πιο μαχητική ένότητα με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού είναι αποφασισμένοι έστω και με τις πιο μεγάλες θυσίες να δώσουν τέρμα στις προκλήσεις των νεοφασιστών.

Απαιτούν να σταματήσουν οι προσπάθειες για την επέχταση του εμφυλίου πολέμου. Να γυρίσουν πίσω τα στελέχη που χωρίς κανένα λόγο ξορίστηκαν. Να μη συνεχιστούν οι συλλήψεις και τα άλλα φασιστικά μέτρα. Να φύγει ο έμπροστής Γύπαρης και οι εκατοντάδες εγκληματίες που συγκιέντρωσε για να σφάζουν το λαό των Χανίων.

Μονάχα κάτω απ' αυτές τις προϋποθέσεις είναι δυνατό σήμερα το ξαναγύρισμα στην ομαλή ζωή. Αν όμως και στην τελευταία ώρα οι αρχές δεν δουν και δεν αποτρέψουν το εγκλημα που οργάνωσαν και καθοδηγούν σήμερα τα αδιάλλακτα στοιχεία της δεξιάς, τόσο το χειρότερο για τους. Θα φέρνουν ολόκληρη την ευθύνη και θα δώσουν λόγο κάποτε στο λαό για το αίμα του κρητικού λαού και τις καταστροφές που θα φέρει ο εμφύλιος πόλεμος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΕΒΓΟΣ

Ο Γιάννης Ταλαγάνης Ζέβγος έπεσε δολοφονημένος ανανδρά στη 1.10' το μεσημέρι στις 20 του Μάρτη στη Θεσσαλονίκη. Ο θάνατος του στέρησε το Κόμμα μας, την εργατική τάξη και το λαό από ένα δυνατό νεοέλληνα μαρξιστή, «στυλοβάτη της νεοελληνικής ιστορικής μαρξιστικής έπιστήμης», από ένα ανεχτίμητο σύντροφο αγωνιστή, πρωτεργάτη της έθνικης ανεξαρτησίας και της λαϊκής συμφιλίωσης.

Τη δολοφονία του όργάνωσε—όπως άποκαλύπτουν τά ίδια τά όργανά τους στις έπιστολές των, που δημοσίευσε ό Ριζοσπάστης—ή κυβέρνηση. Η κυβέρνηση πού μισεί θανάσιμα τό λαό μισεί παθιασμένα και τούς ήγέτες του. Τούς μισεί και τούς φοβάται και χρησιμοποιεί κάθε μέσο γιά νά τούς έξοντώσει.

Η δολοφονία του Ζέβγου είναι τό πιο τυπικό παράδειγμα όργάνωσης, δολοφονίας πολιτικού προσώπου από κυβέρνηση και άποκαλύπτει τό βάθος του καταντήματος του μεταδεκεμβριανού καθεστώτος και την έκταση της σαπίλας του. Όμως ένα καθεστώς πού έφτασε στό σημείο νά χρησιμοποιεί σά μοναδικό μέσο έπικράτησης τη δολοφονία των πολιτικών του αντίπαλων είναι καταδικασμένο νά πνιγεί στό αίμα των θυμάτων του.

Ο Γιάννης Ζέβγος άγωνίστηκε σ' όλη του τη ζωή έπεσε στις πρώτες γραμμές γιά την υπεράσπιση της ζωής της τιμής και της έλευθερίας του ελληνικού λαού.

Γεννήθηκε στό 1897 σ' ένα χωριό της Τρίπολης στη Ντόριζα, από φτωχή οικογένεια άγροτική. Τέλειωσε τό Γυμνάσιο μέσα σέ στερήσεις και ύστερα παρά τις φτώχειες και τις τρομερές δυσκολίες πού αντιμετώπιζε τέλειωσε τό διδασκαλείο στην Αθήνα. Από τότε άρχισε νά προσανατολίζεται πρós τό Σοσιαλισμό. Σέ ηλικία 25 χρόνων όργανώνεται στό Κόμμα μας, άγωνίζεται από τότε μέ πείσμα και αύταπάρνηση δίπλα στό λαό και πέθανε στη πρώτη γραμμή του άγώνα του.

Ο Γιάννης Ζέβγος είναι μία στέρεη ένότητα πνευματικού ανθρώπου και μαχητή. Στη συστηματική μελέτη των νεοελληνικών προβλημάτων και της νεοελληνικής ιστορίας ή συμβολή του Ζέβγου ήταν μεγάλη. Ιδιαίτερα βοήθησε μέ άρθρα του στη Κομμεπ και τό Ριζοσπάστη στό ξεκαθάρισμα της στρατηγικής και ταχτικής του Κόμ

ματος μας και στη λήψη της άπόφασης της ιστορικής όης όλομέλειας στό 1934. Μελέτησε τό Μαρξισμό Λενινισμό και άφησε έργα πού βοήθησαν στό ριζοβώλημά του πάνω στην ελληνική πραγματικότητα. Τό πιο σημαντικό είναι ή σύντομη μελέτη της νεοελληνικής Ιστορίας της όποία, έχουν έκδοθει οι δύο τόμοι και ό τρίτος βρίσκεται μεσοτελειωμένος. Άλλα έργα του είναι «Γιατί ή Έπανάσταση στην Ελλάδα θ' άρχίσει σάν άστικοδημοκρατική», «Η λαϊκή αντίσταση του Δεκέμβρη και τό νεοελληνικό πρόβλημα». Τό «έθνικό πρόβλημα» πάνω στό ίδιο ζήτημα είχε άρχίσει νέα μελέτη πού έπρόκειτο νά τελειώσει όταν δολοφονήθηκε, «τό έθνικό πρόβλημα της Ελλάδας» «Σλαυικός κίνδυνος» (άρθρα του πού δημοσιεύθηκαν στόν «άγωνιστή» και πού έκδόθηκαν σέ ξεχωριστή μπροσούρα). Σειρά άλλες μελέτες, άρθρα και βιβλιοκρισίες στην Κομμεπ και στό «Ριζοσπάστη» και άλλα κομματικά όργανα. Επίσης κράτησε γιά πολλά χρόνια την καθοδήγηση της κεντρικής διαφώτιση του Κόμματος και τη διεύθυνση της «Κομμεπ».

Παράλληλα μέ τη πνευματική του δράση και τις μελέτες του δούλεψε και στην όργανωτική δουλειά. Διετέλεσε γραμματέας της Περιφερειακής Έπιτροπής Ξάνθης από τό 1923—25, γινικός γραμματέας της Έργατικής Βοήθειας και μέλος της Π. Ε. της Αθήνας στό 1925. Άμα γύρισε από την ΕΣΣΔ (στην όποία έμεινε από τό 1928—33) πήρε μέρος στην Περιφερειακή Έπιτροπή Πάτρας. Υπεύθυνος της «Κομμουνιστικής Έπιθεώρησης» από τό 1934 ίσαμε τό Γενάρη του 1947 μέ μικρές διακοπές. Έγινε μέλος του Π. Γ. στό 1937, καθοδηγητής του Γραφείου της Κεντρικής Έπιτροπής Μακεδονίας—Θράκης στό 1937—38, επικεφαλής της μορφωτικής δουλειάς ανάμεσα στους φυλακισμένους κομμουνιστές και άλλους αντιφασίστες στην Ακροναυπλία. Από τό 1941 ως τό μισό του 1942 έγινε πάλι μέλος του Π. Γ. του Κ.Κ.Ε. και υπεύθυνος του «Ριζοσπάστη» και της «Κομμεπ». Έγινε μέλος της Πανεθνικής κυβέρνησης μετά την άπελευθέρωση και αναπληρωματικό μέλος του Π. Γ. της Κ. Ε. του Κόμματος μας στό 7ο Συνέδριο. Από τόν Αύγουστο του 1945 ως τό Φλεβάρη 1946 ήταν καθοδηγητής από μέρους του Π. Γ. στό γραφείο περιοχής Πελοποννήσου.

Από τό Μάρτη του 46 ανάλαβε πάλι επικεφαλής της διαφώτισης του Κόμματος.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΩΝ "ΕΦΤΑ,, Ν' ΑΝΑΨΟΥΝ ΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Από τότε που οι Γερμανοί κάτω από την πίεση των Σοβιετικών δπλων και του ΕΛΑΣ εγκατέλειψαν τη χώρα μας και του; διαδέχθηκαν οι «σύμμαχοι» Άγγλοι, η πολιτική των νέων κατακτητών και των κυβερνήσεων που αυτοί διόρισαν, ήταν πολιτική δυναμική; επιβολής των αντιδραστικών δοσιλογικών δυνάμεων της δεξιάς, ενάντια στο λαϊκόδημοκρατικό κίνημα και τις προοδευτικές δυνάμεις της χώρας μας, που εκπροσωπείται από τον πολιτικό συνασπισμό του ΕΑΜ. Η πολιτική αυτή οδήγησε στη σημερινή κρίση, το πολιτικό και οικονομικό χάος, που καθημερινά έντεινεται και βαθαίνει με την ένταση και το πλάγμα του εμφυλίου πολέμου.

Η δλοκλήρωση όμως της δυναμικής πολιτικής γίνεται με τη νέα Κυβέρνηση «Μάξιμου», που πολιτικά εκπροσωπεί την ενότητα των δυνάμεων της αντιδραστικής δεξιάς για την δλοκλήρωση του έργου των προηγούμενων κυβερνήσεων. Η νέα κυβέρνηση και καθένας χωριστά από τους «άεργους» που την απαρτίζουν, διεκήρυσαν πως πολιτική της είναι η συντριβή «της ανταρσίας» δηλαδή η συντριβή της δημοκρατικής αντίστασης του λαού, ενάντια στα μαύρα σχέδια των ξένων και ντόπιων εκμεταλευτών του. Έτσι ό,τι δέν είχαν κάμει προηγούμενα, το κάνουν όλοι μαζί τώρα. Με όλα τα μέσα δυναμική επικράτηση της δεξιάς. Κάτω από την πολιτική αυτή η χώρα μας περνά μέρες που δέν τις γνώρισε σε καμιά περίοδο της πολυτάραχης ιστορίας της. Το δολοφονικό όργιο έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Έφθασαν στο σημείο να σφάζουν γυναικόπεδα και φυλακισμένους, να δολοφονούν με την άμεση καθοδήγηση της Κυβέρνησης στελέχη του ΚΚΕ. Παράλληλα η χώρα πουλιέται σε πιο πλούσιο άφεντικό τους Α-

μερικάνους ιμπεριαλιστές και ο λαός καταληστεύεται.

Στη «δυναμική» αυτή πολιτική της κυβέρνησης φυσικό ήταν να περιληφθεί και η Κρήτη. Μέχρι τώρα οι προσπάθειες των προηγούμενων κυβερνήσεων για τη μεταφορά κι' εδώ του εμφυλίου πολέμου, πνίγηκαν στη γέννησή τους από την αποφασιστική κινητοποίηση του δημοκρατικού λαού της Κρήτης, που από παράδοση δέν άνέχεται τη βία και το φασισμό. Έτσι έστρεψαν όλες τους τις δυνάμεις στο χτύπημα του δημοκρατικού προοδευτικού κινήματος στη λοιπή Ελλάδα και άφισαν την Κρήτη τελευταία στο σχέδιό τους.

Με την είσοδο όμως του Βενιζέλου στην Κυβέρνηση της συνασπισμένης δεξιάς, η Κρήτη μπαίνει σε μιὰ νέα φάση των προσπαθειών των άρχων ν' ανάψουν τον εμφύλιο πόλεμο κι' εδώ. Η σκέψη τους είναι: Με τη βοήθεια του νέου προστάτη τους του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού να γλυτώσουν μιὰ για πάντα σ' όλη την Ελλάδα από το λαϊκό προοδευτικό κίνημα, που μπαίνει εμπόδιο και ματαιώνει τα σχέδιά τους. Η δημοκρατική ενότητα του λαού της Κρήτης, που εκδηλώθηκε στις τελευταίες μεγάλες παλαϊκές άπεργίες για τα ζητήματα των εργαζομένων των πόλεων και της παιδείου, μπήκε καρφι στα μάτια των έχθρων του λαού. Κι' αποφάσισαν να εφαρμόσουν και εδώ τη «δυναμική» τους πολιτική. Η αποστολή του Γύλαρη στα Χανιά με τον τίτλο του «Στρατιωτικού Διοικητή» αυτή την έννοια έχει. Η τοποθέτηση αυτή εκτός του ότι είναι αντισυνταγματική και παράνομη—το Σύνταγμα ρητά καθορίζει το άσυμβίβαστο της ιδιότητας του βουλευτή με τη θέση του αξιωματικού ή απλώς κυβερνητικού υπαλλήλου—δείχνει την πρόθεση της

Κυβέρνησης να δημιουργήσει ζητήματα με το λαό, δηλαδή κατάσταση εμφυλίου πολέμου. Ο Γύπαρης ήταν ο πιο κατάλληλος για την έφαρμογή της πολιτικής αυτής γιατί είναι γνωστός από το παρθερόν του σαν ταραχοποιός και έμπιστος σε κείνους που τον διατάσουν.

Ειδικότερα η Κυβέρνηση με την δυναμική της πολιτική στην Κρήτη έλπίζει:

1) Να διασπάσει τη θανασιτή ενότητα των δημοκρατικών δυνάμεων και να διαιρέσει πάλι το λαό σε δυο παρατάξεις.

Είναι γνωστό πως κάτω από την πίεση της κυβερνητικής πολιτικής καταλήστευσης του λαού, της οριστικής διάσπασης του κόμματος των Φιλελευθέρων και της προδοσίας της δημοκρατικής ιδέας από το Σοφ. Βενιζέλο, η μεγάλη μάζα των οπαδών του «Κέντρου» διαφοροποιήθηκε πολιτικά. Πολλοί απ' αυτούς προσηλώθηκαν στο ΕΑΜ, που είδαν ότι αγωνίζεται με συνέπεια για τη δημοκρατία και για τα προβλήματα που απασχολούν το λαό. Άλλοι, απογοητευμένοι απ' την πολιτική του Βενιζέλου μένουν αδιάφοροι πολιτικά. Όμως όλοι μαζί αγωνίζονται αποφασιστικά για την αντιμετώπιση των καταπιεστικών μέτρων της Κυβέρνησης.

Η τελευταία ένοπλη αγροτική απεργία ήταν μια πολύ δυσάρεστη αποκάλυψη για τους κύκλους του Βενιζελικού κόμματος εδώ. Παρά τις προσπάθειες του κυβερνητικού τύπου και των βουλευτών να διασπάσουν την απεργία αποδίδοντας της —όπως σε κάθε απεργία έκαναν μέχρι σήμερα— πολιτικό χαρακτήρα, οι ανρότες του «Κέντρου» πλάι στους εαμίτες, αγωνίστηκαν με πείσμα και φανατισμό για την επιτυχία της απεργίας. Μαζί με όλους τους αγρότες κατέβηκαν στις απεργιακές φρουρές και μαζί με τους άλλους πήραν σε πολλές περιπτώσεις το ντουφέκι για να αντιμετωπίσουν τις απεργοπασιτικά υποστάματα της χωροφυλακής που στάλθηκαν στην ύπαιθρο.

2) Με καταπιεστικά μέτρα και τρομπουκισμούς, να σπάσει το ήθικό του λαού με σκοπό, απτή μια να κόψει τη στροφή προς το άριστερά κι' απτήν άλλη να ανακόψει τους μαζικούς μαχητικούς αγώνες των εργαζομένων για να μείνουν ελεύθεροι στη πολιτική της καταλήστευ-

ση.

Έτσι βλέπουμε την κυβέρνηση να άθετεί τις ρητές υποσχέσεις που έδωσε στους απεργούς για πολλά ζητήματά τους και παράλληλα να ετοιμάζεται για «δυναμική» αντιμετώπιση, με τη συγκέντρωση τραμπουκών και άνευ θηρείας χωροφυλάκων, την απαγόρευση των συγκεντρώσεων τη δημοσίευση απειλητικών άρθρων για «σπάσιμο κεφαλών» κλπ. την εξόρμηση κρατικών δυνάμεων στην ύπαιθρο.

3) Το χτύπημα του ΕΑΜ και του ΚΚΕ με τα ίδια μέσα που χρησιμοποιούν και στη λοιπή Ελλάδα, συλλήψεις, εκτοπίσεις, τρομοκρατία.

Ας δούμε όμως πως αντιμετώπισε τη «δυναμική» αυτή πολιτική ο λαός απ' την άχρη της εμφάνισής της:

Είναι γενικά παραδεγμένο πως ο λαός της Κρήτης έχει πλατεία δημοκρατική παράδοση σφυρηλατημένη μέσα στους πολύχρονους αγώνες του για τη λευτεριά και την ανεξαρτησία του. Μισεί θανάσιμα τη βία και το φασισμό και πιάνει το ντουφέκι για την υπεράσπιση των ελευθεριών του. Τον εμφύλιο πόλεμο που μαστίζει την υπόλοιπη Ελλάδα τον παρακολουθεί με πικρία μα και με την αγανάκτηση κάθε Έλληνα, που βλέπει ποιός έφερε τον πόλεμο στη χώρα και ποιές δυνάμεις τον τροφοδοτούν. Βλέποντας καθαρά τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, εννοι φυσικό να αντιταχθεί σε κάθε προσπάθεια για τη μεταφορά κι' εδώ της αλληλοσφαγής, που θα πάρει πολύ έντονο χαρακτήρα απ' εκείνο που έχει στην υπόλοιπη Ελλάδα. Έτσι αντιτάχθηκε σύσσωμος στα σχέδια των έμπρηστών μέχρι σήμερα. Στην πολιτική προκλήσεω και εμφύλιον πόλεμο των προηγούμενων κυβερνήσεων και των εκπροσώπων τους τύπου Βούλτσου, Χρηστάκη και Παπαδογιάννη, άντέταξε τη μαχητική δημοκρατική του ενότητα. Την ίδια ενότητα αντιτάσει και τώρα αποφασιστικά στη «δυναμική» πολιτική της νέας Κυβέρνησης και των εκπροσώπων της τους δέθεν δημοκρατικούς Βουλευτές και στέλεχη των Βενιζελικών Φιλελευθέρων.

Χαρακτηριστικό της στάσης αυτής του λαού είναι πως στις αγωνιώδεις προσλήσεις του Γύπαρη σε όλους τους οπαδούς του «Κέντρου» μα ιδιαίτερα στα

στοιχεία πού είχαν χρησιμοποιήσει στο παρελθόν οι Άγγλοι για να διχάσουν τὸ λαό, μόνο μερικές δεκάδες ντύθηκαν ὡς ἄνευ θητείας χωροφύλακες παρὰ τις παχυλές ἀπολαές καὶ τις ὑποσχέσεις. Ἐφθασαν στὸ σημεῖο νὰ στέλνουν ἐπιστολές σὲ διάφορους ὀπαδοὺς τους καὶ νὰ τοὺς τονίζουν τὸν κίνδυνο πού διατρέχουν νὰ σφαγῶν ἀπὸ τοὺς κομμουνιστές!

Γρήγορα κατάλαβαν τὴ γύμνια τους καὶ πήραν τὴν ἀπόφασιν πὺς ὁ λαὸς τῆς Κρήτης δὲν εἶναι ἀφελής καὶ πὺς δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ τοῦ μεταβάλλει τὴ δημοκρατικὴ του ψυχὴ, ὡστόσο ἀπὸ τὰ σχεδιά τους δὲν παραιτήθηκαν ἀκόμη.

Πράχτορες τῆς Κυβέρνησης περιέρχονται τὰ διάφορα χωριά προσπαθώντας νὰ συλλογήσουν «χωροφύλακες» ἀνάμεσα στὰ πιδὸ φτωχὰ λαϊκὰ στρώματα. Μερικοὶ «ἱεροκήρυκες» τῆς κακῆς ὥρας ἐπιστρατεύθηκαν καὶ κάνουν περιοδείες γιὰ ν' ἀναπτύξουν «τὸν κίνδυνο τοῦ Κομμουνισμοῦ» τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀμερικανικῆς «βεήθειας» καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητά τῆς ἀτομικῆς βόμβας πού «θὰ συντρίψει τὴ Ρωσία». Ὁ κυβερνητικὸς τύπος μὲ τὴν ἀρθρογραφία του προσπαθεῖ νὰ πείσει τὸ λαὸ πὺς οἱ Ἑαμίτες εἶναι πούλιμένοι στοὺς Βουλγάρους. Παράλληλα γίνονται «δυναμικὲς» ἐπιδείξεις στὴν ὑπαιθρο καὶ στὶς πόλεις, προκλήσεις καὶ ξυλοδαρμοὶ δημοκρατικῶν πολιτῶν ἀπὸ μέρους τῶν «ὀργάνων τῆς τάξεως», γρησιμοποιεῖται τὸ μέσον τῆς ἀπάτης γιὰ δῆθεν ἀμνηστία τῶν διοικωμένων, ἀπαγορεύουν τὶς συγκεντρώσεις καὶ

τὶς διαλέξεις κλπ.

Ποῖο ἀποτέλεσμα θὰ φέρουν τὰ μέτρα αὐτά; Καθένας τὸ καταλαβαίνει. Θ' ἀποθρασύνουν ἀκόμα πιδὸ πολὺ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ στὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐγκληματικῶν τους σχεδίων. Ἄπ' τὴν ἄλλη ὁμως θὰ πεισματώσουν τὸ λαὸ, πού εἶναι ἀποφασισμένος νὰ διατηρήσει τὴ δημοκρατικὴ τῆξιν καὶ ὁμαλότητα στὸ νησί μας, μέσα στο πνεῦμα τῆς συμφιλίωσης, το ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ τῆς ἐλεύθερης ἔκφρασης τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ τελευταία ἔκκλησις τῆς Συμφιλιωτικῆς Ἐπιτροπῆς Χανίων, πού ἐκφράζοντας τὸ κοινὸ αἶσθημα, ἀποδοκιμάζει καθένα εἴτε πολλῆς εἶναι εἴτε κρατικὸ ὄργανο πού μὲ τὴν πολιτικὴ του πάει ν' ἀνάψει κί' ἐδῶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμο. Ὁ λαὸς εἶναι ἱκανὸς καὶ πείπει ν' ἀπ' μονώσει τοὺς λίγους ἐχθροὺς τῆς ἡσυχίας του, πού πάνε νὰ ἐφαρμόσουν καὶ στὴν Κρήτη «τὴ δυναμικὴ πολιτικὴ» τῆς Κυβέρνησης τῆς συνασπισμένης δεξιᾶς.

Τὸ ΕἶΑΜ καὶ τὸ ΚΚΕ διακήρυξαν τὴν ἀπόφασή τους ν' ἀντιταχθῶν μὲ ὕλες τους τὶς δυνάμεις στὴν πολιτικὴ αὐτὴ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Οἱ μορφές πού θὰ πάρει ἡ πάλη αὐτὴ τοῦ λαοῦ ἐνάντια στὴν ἐμπρηστικὴ «δυναμικὴ» πολιτικὴ τῆς Κυβέρνησης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ στάση τῆς Κυβέρνησης καὶ τῶν ἐκπροσώπων της ἀπέναντι στο λαὸ. Οἱ εὐθύνες τῶν Βενιζελικῶν—Φιλελευθέρων εἶναι τεράστιες.

Β. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΗΣ

ΚΑΤΑΛΥΟΥΝ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΩΝ

Ἡ ἀνόμαλη κ' ἀφύσικη στή γέννησή της μεταδεκεμβριανή κατάσταση στήν Ἑλλάδα, βροίσκεται στήν ἀνάγκη γιά νά διατηρηθεῖ στή ζωή τήν ἀμαρτωλή της ὑπαρξή, νά χρησιμοποιεῖ κάθε αὐθερέσια καί παρανομία καταπατώντας οὐσιαστικά μά καί τυπικά τοὺς νόμους καί τὸ Σύνταγμα. Ἔτσι τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 πού ἰσχύει σήμερα, καθαρὸ δημιούργημα τῆς ἀσταθῆς τάξης κ' οἱ νόμοι πού κάθε τόσο φτιάχνονται γιά νά ἐξασφαλίσουν τεχνιτὴ ζωὴ στό ἄρρωστο καί σάπιο μεταδεκεμβριανὸ καθεστῶς, γίνονται ὅπλα δίωξης τοῦ λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήματος, στὰ χέλια τῶν ὑπευθύνων κρατικῶν ὀργανῶν. Καί δὲν εἶναι μιά οὔτε δύο, ἀλλὰ πολλές φορές πού καταγγελάμε μὲ συγκεκριμένα παραδείγματα, οὐσιαστικὰ παραβάσεις τοῦ Συνταγματος καί τῶν νόμων, τόσο ἀπὸ τὶς ἀστυνομικὲς ἀρχές, ὅσο κ' ἀπὸ τὴ Δικαστικὴ ἐξουσία.

Μὲ τὴν τακτικὴ αὐτὴ νόμιζε στήν ἀρχή, ἡ μεταδεκεμβριανὴ κατάσταση, πὼς θὰ μποροῦσε νά στηριχθεῖ καί νά ζήσει.

Ὅμως ὅσο περνάει ὁ καιρὸς καί προχωρεῖ ἡ ἀρρώστεια της, τόσο βλέπει πὼς οὔτε ἡ προσπάθειά της αὐτὴ εἶναι ἰκανὴ νά τὴ συντηρήσει στήν τεχνιτὴ της ζωή, οὔτε κ' εἶναι ἀρκετὴ γιά νά σταματήσει τὴ πρόοδο κ' ἀνάπτυξη τοῦ φυσιολογικοῦ καί ρωμαλέου λαϊκοδημοκρατικοῦ κινήματος.

Κι' ἔτσι παρακοιμῆται κανεὶς σήμερα τὴ μεταδεκεμβριανὴ κατάσταση στὸν ἀπελπισμένο ἀγῶνα πού κάνει γιά τὴ συντήρησή της, μὲ τὴ μορφὴ τῆς δυναμικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβέρνησης τῶν 7, νά φτάνει στό σημεῖο νά παραβιάζει καί τυπικὰ ἀκόμη καί τὸ Σύνταγμα καί τοὺς νόμους, πού ὅμως αὐτὴ ἡ ἴδια δημιούργησε κ' ἔθεσε σ' ἐφαρμογὴ γιά νά στηρίξει τὴν ἀμαρτωλὴ της ὑπαρξή.

Μ' ἓνα μοναδικὸ ἄμεσο σκοπὸ κ' ὑπολογισμό: ν' ἀνάψει μέχρι τὴν τελευταία γωνία τῆς χώρας τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, πού μὲ τὴ καταστρεπτικὴ φωτιά του, θὰ τὴ συντηρήσει ἔστω καί προσωρινὰ στή ζωή. Κι' αὐτὸ τὸ βλέπουμε ζωντανὰ καί παραστατικά σὲ μιά ἰπὸ τὶς πολλὰς παρόμοιες ἐκδηλώσεις τῆς τελευταίας «δυναμικῆς» κυβέρνησης τῶν 7, πού ἀφορᾷ τὸν τόπο μας, στὸν διορισμὸ τοῦ Γύπαρη σάν Στρατιωτικοῦ Δ)τῆ στὰ Χανιά.

Αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ ὁ διορισμὸς τοῦ Γύπαρη σάν Στρατιωτικοῦ Δ)τῆ στὰ Χανιά, μᾶς βάνει δύο ἐρωτηματικά.

Ι Εἶναι νόμιμη καί συνταγματικὴ ἡ ἴδρυση Στρατιωτικῆς Δ)σης στὰ Χανιά; Καί

πρῶτα θὰ πρέπει νά κάνουμε μιά διαστολή. Λέγοντας Στρατιωτικὴ Δ)ση δὲν ἐννοοῦμε τὴν ἀρχὴ πού εἶναι ἐπικεφαλὴς τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ νομοῦ μας καί περιορίζεται στὴ διοίκησή τους. Γιατὶ αὐτὴ καθορίζεται ἀπὸ τοὺς στρατιωτικὸς κανονισμοὺς καί τὶς ἐπιτελικὲς δ)γές τὶς σχετικὲς μὲ τὴ διοίκηση τῶν στρατιωτικῶν μονάδων. Λέγοντας Στρατιωτικὴ Δ)ση ἐννοοῦμε τὴ στρατιωτικὴ ἀρχὴ τῆς ὁποίας ἡ ἀρμοδιότητα ἐπεκτείνεται καί στὶς ἀρμοδιότητες τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, τὶς ἀναγόμενες στήν τήρηση τῆς τάξης καί, τὴν ἀστυνομία.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὸ Σύνταγμα καί τοὺς νόμους πού ἰσχύουν στήν Ἑλλάδα, Στρατιωτικὴ Δ)τῆς διορίζεται μόνο ὅταν τεθεῖ σὲ ἰσχύ ὁ νόμος «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» (βλέπε ἀρθρο 91 Συνταγματος 1911, ἑλλην. Συντακτικὸν Δίκαιον Ν. Σαρῖπολου τόμος II σελ. 136 ἐπομ., Νόμ. ΔΕΘ. τοῦ 1912 ἐν ἀρθρω 3).

Στὴ προκειμένη ὁμως περίπτωσις ὁ νόμος «περὶ καταστάσεως πολιορκίας», δὲν ἔχει τεθεῖ σὲ ἰσχύ καί δὲν μπορεῖ ἐξ ἄλλου καί νά τεθεῖ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν οἱ ἀπαιτούμενες ἀπὸ τὸ Σύνταγμα προϋποθέσεις τοῦ νόμου αὐτοῦ δηλ. οἱ προϋποθέσεις τῆς «ἐμπολέμου καταστάσεως» (πολέμου ἐξωτερικοῦ) ἢ τῆς «γενικῆς ἐπιστρατεύσεως ἐνεκα ἐξωτερικῶν κινδύνων».

Ἐξ ἄλλου τὸ ψήφισμα Γ τῆς 18 Ἰουνίου 1946 «περὶ μέτρων τάξεως», δὲν προβλέπει τὴν ἴδρυση Στρατιωτικῶν Διοικήσεων.

Ἐπομένως ἡ ἴδρυση Στρατιωτικῆς Δ)σης στὸ Νομὸ Χανίων αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ εἶναι παράνομη καί ἀντισυνταγματικὴ.

II. Ἄλλ' ἀκόμη καί ἂν ἦταν συνταγματικὴ ἡ ἴδρυση Στρατιωτικῆς Δ)σης στὰ Χανιά. Εἶναι νόμιμη καί συνταγματικὴ ἡ ἀνάκλησις εἰς «κατάστασιν ἐνεργείας» καί ὁ διορισμὸς τοῦ «βουλευτῆ» Γύπαρη σάν Στρατιωτικοῦ Δ)τῆ στὰ Χανιά; Τὸ Σύνταγμα καθιερώσει τὸ «μὴ ἐκλογίμων» τῶν στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ. Ὅρίζει δηλ. πὼς οἱ «ἀξιῶκοι ἐν ἐνεργείᾳ» δὲν μποροῦν νά ἐκλεγοῦν βουλευτὲς ἂν δὲν παραιτηθοῦν ἢ παυθοῦν ὀρισμένον χρόνον πρὸ τῶν ἐκλογῶν (ἀρθρο. 71 § 1 Συνταγματος 1911). Φυσικὸ λοιπὸν καί λογικὸ εἶναι ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιῶκος δὲν μπορεῖ νά ἐκλεγεῖ βουλευτὴς, δὲ θὰ μπορεῖ οὔτε κ' ὅταν βγεῖ κανεὶς βουλευτὴς νά ἀνακληθεῖ στήν ἐνεργὸν στρατιωτικὴν ὑπηρεσία. Ἄρα καί αὐτὸς ἀκόμη ὁ διορισμὸς τοῦ «βουλευτῆ» Γύπαρη εἶναι παράνομος καί ἀντισυνταγματικός.

Ἀπὸ ἓνα τέτοιο λοιπὸν ἀντισυνταγμα-

τικό στην όλη του μορφή και σύσταση κατασκευάσιμα, φυσικό θάταν να μη περιμένουμε και εκδηλώσεις, μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος.

Όπως και πραγματικά συμβαίνει.

Με τη πρώτη του προκήρυξη ο «Στρατιωτικός» αυτός «Διτής», απαγόρευσε όλες τις δημοσίες συγκεντρώσεις, άκρια και κείνες που γίνονται σε κλειστό χώρο.

Όμως τὸ Σύν)μα πού)χομε εξασφαλίζει την ελευθερία της εκδήλωσης και ανάπτυξης των ιδεών σ' όλες της τις μορφές, περιφρουρώντας τὸ δικαίωμα τὸ συνέχεσθαι (έλλην. Συν)κόν Δίκαιον Ν. Σαρίπολου τόμ. II σελ. 432' επ.).

Τὸ άρθρο 10 τὸ Συν)τος πὸ κατοχυρώνει τὸ πολιτικό αὐτὸ δικαίωμα τὸ ἔλληνα πολίτη, εἶναι κατηγορηματικό στή διατύπωση του.

Μόνον «αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσι, ἂν ὡς ἐκ τούτων, ἐπικινεῖται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν».

Οἱ συναθροίσεις ἐπομένως σὲ κλειστό χώρο, ἐπειτα ἀπὸ τὴ διατύπωση αὐτὴ τὸ Συν)τος, δὲν μποροῦν ν' ἀπαγορευθοῦν γιὰ κανένα λόγο καὶ μὴ κανένα τρόπο. Πάνω δὲ στήν ἔρμηνεία αὐτὴ τὸ ἄρθρο 10 τὸ Συντάγματος, συμφρονοῦν ὅλοι οἱ ἔρμηνευτές του, χωρὶς ἀπὸ πουθενὰ νὰ σημειώνεται καμμιά διάφωνία. Εἰδικὰ ὁ συνταγματολόγος κ' ἐπίσημος ἔρμηνευτὴς τὸ Συν)τος Ν. Σαρίπολος, γράφει. «Αἱ ἐν μὴ ὑπαίθρῳ τόπῳ γινόμεναι ἡσύχως καὶ ἀόπλως δημοσῆαι συναθροίσεις, ἐπιτρέπονται ὑπὸ τὸ Συντάγματος, οὐδέποτεαι προκειμένου περὶ ἑλλήνων, δυνάμεναι ν' ἀπαγορευθῶσι προληπτικῶς παρ' ἡμῖν, ο ὕδ' ἐπικειμένον κινδύνον ταραχῶν (έλλ. Συν)κόν Δίκαιον Ν. Σαρίπολου τόμος II σελ. 471-472). Παράλληλα κ' ὁ σημερινὸς Εἰσαγγελέας Ἐφετῶν Κρήτης στή πρόσφατη ὑπ' ἀριθ. 3)1946 σχετική ἐπίσημη γνωμοδότησή του, ἀποφαινεται ὑπεύθυνα ὅτι «αἱ ἐν κλειστῷ χώρῳ Δημοσῆαι συναθροίσεις, δὲν δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσι καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπάρχει κίνδυνος διαταράξεως τῆς τάξεως». Ἄλλ' ἐξ ἄλλου καὶ αὐτὸ τὸ μεταδεκεμβριανὸ ψήφισμα «περὶ μέτρων τάξεως», ἔμμεσα δέχεται τὴν ἀναμφισβήτητη αὐτὴ ἀποψη, ἀπαιτώντας σὲ ἄρθρο 4 § 1 μόνον εἰδοποίηση τῆς ἀστυν. ἀρχῆς γιὰ τὴ συγκέντρωση κ' ὀ-

χι αἴτηση ἀδείας. Ἐπομένως ἡ Δ)γὴ αὐτὴ τὸ Ἰ)παρὴ ἀποτελεῖ κατάφωρη παραβίαση τὸ Συν)τος, τὸ καταστατικό δηλ. χάρτη πὸ καθορίζει τὴ συγκρότηση καὶ τὴν ὑπαρξὴ μας σάν πολιτείας.

Τὸ ἴδιο ἀντισυνταγματικὴ καὶ παράνομη εἶναι καὶ ἡ ἄλλη τὸ Δ)γὴ πὸ μὲ νεώτερη προκήρυξή του, ἀπευθυνόμενη μάλιστα εἰδικὰ στή περιοχὴ Κισσάμου, ἔβγαλε, κατὰ τὴν ὁποία «ἀναστελλεται ἡ δίωξις τῶν διωκομένων δι' ἐνταλμάτων συλλήψεως...», ἐνῶ εἶναι γνωστὸ πὸς μόνον νόμος τὸ Κράτους πὸ θὰ χορηγοῦσε ἀμνηστία, μποροῦσε ν' ἀκυρώσει ἐντάλματα συλλήψεως πού)χουν ἐκδοθεῖ καὶ πὸ νόμιμα κανεῖς ἄλλος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα οὔτε ν' ἀκυρώσει οὔτε ἀκόμα ν' ἀτονήσει.

Κι' ὅλες αὐτὲς οἱ τόσες παραβάσεις τὸ Συν)τος καὶ τῶν νόμων γιὰ ἓνα μοναδικὸ σκοπὸ.

Γιὰ νὰ φέρει ἡ μεταδεκεμβριανὴ κατάσταση μέχρις ἐδῶ, τίς φλόγες τὸ ἐμφυλίου πολέμου πὸ μαίνεται στήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Εἶναι τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν.

Στή τέλεια σημερινὴ ἐξάρθρωσή της ἡ μεταδεκεμβριανὴ κατάσταση πὸ γιὰ τὴ κακὴ της μοῖρα κυβερνάει σήμερα τὴν Ἑλλάδα, κάνει ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ κρατηθεῖ στή ζωή. Καὶ στή προσπάθειά της αὐτὴ δὲν διατάζει νὰ φτάσει καὶ στή γελοιοποίησή της ἀκόμη, ζητώντας νὰ ἐπιβάλλει τὸ «Κράτος τὸ Νόμου» (δικῶν της νόμου), ὅταν ἡ ἴδια ταυτόχρονα δίνει τὸ παράδειγμα τῆς ἀνταρσίας, καταπατώντας καὶ Σύν)μα καὶ νόμους.

Καὶ τραβαίει στὰ τυφλὰ τὸν ξέφρενον δρόμο της, μὲ τὸ δαυλὸ τὸ ἐμπρηστὴ στὸ χέρι, νομίζοντας πὸς θὰ μπορέσει ἔστω καὶ στὰ ἔρειπια καὶ τὴ στάχτη, νὰ στελιώσει τὸ σάπιο καὶ ματωβαμένο της θρόνον.

Χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνεται τὸ προμήνυμα τὸ ἔλεος πὸ ὁ Μεγάλος Παλαμῆς στὸ Ἰ)ψτο τῶν προφητικῶν προμάντευε. «Ἄναβε φωτιὰς καλόγερε κάψε, κάψε, στὰ χαμένα κείς. Ἄπ' τὴ στάχτη τῆς φωτιᾶς σου, τῆς Ἰ)δεᾶς ὁ χρυσαίτις τίς φτεροῦγες του ἀπλώνει πρὸ πλατειῆς, πρὸς τὰ ὕψη πρὸς τὸ φῶς».

10)4)47
MIX. ΜΑΘΙΟΥΛΑΚΗΣ

Η ΠΕΙΡΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΜΙΑ Κ.Ο.Β.

Πριν κάμποσους μήνες οι αδυναμίες και ελλείψεις μας στην οργάνωση του Κέντρου Πόλης στα Χανιά ήταν τέτοιες που ήταν πολύ δύσκολη η δουλειά μας όχι μόνο στην κινητοποίηση πλατειών στρωμάτων του λαού για τα ζητήματά τους, μα ακόμη και στην κίνηση των μελών του Κ. για μια στοιχειώδη λειτουργία της οργάνωσης. Τα τμήματα δέν συνεδρίαζαν παρά ελάχιστες φορές, το ίδιο το γραφείο της Κ.Ο.Β. δέν λειτουργούσε σάν καθοδηγητικό όργανο και όπως ει- ναι φυσικό είχαν πάρα πολύ στενέψει τα περιθώρια μέσα στα όποια κινούμασταν. Στην Κ.Ο.Β. μας αυτή η απόσταση της καθοδή- γησης από τη βάση του Κ. ήταν τέτοια που και όταν καμιά φορά άποφασίζοταν νά γίνει μιá δουλειά τα μέλη του Κ. δέν έδειχναν την απαιτούμενη πειθαρχία και δέ λογάρια- ζαν στα σοβαρά τó γραφείο της Κ.Ο.Β. Σέ μιá άπεργία τó περισινό καλοκαίρι οί άπερ- γιακές φρουρές που κατέβηκαν από πολύ πρωί διαλύθηκαν γρήγορα γιατί δέν κατέβη- καν μαζί τους οί σ. υπεύθυνοι των ομάδων ή οί σ. τού γραφείου της Κ.Ο.Β.

Φυσικά γι' αυτήν την κατάσταση γίνονταν διάφορες άνευθνες συζητήσεις και άναπτ. σ ονταν διάφορες «θεωρίες» για τó Κ. Π. κ. λ. π. πώς ποτέ τάχατες δέν ήταν οργάνω- σ. πώς έφταιγαν τα Κομικά μέλη, ή π. π. τίδραση που συγκεντρώνεται σχεδόν όλη στους κόλπους του, ή έχταση της συνοικίας κ. λ. π. κ. λ. π. Η Ε. Π. πολλές φορές είχε πε- ράσει στο πόδι τή σοβαρή αυτή συνοικιακή μας οργάνωση και σχεδόν πάντα κατάληγε στην άπόφαση νά αλλάξει ó γραμματέας ή άλλα μέλη τού γραφείου και τίποτε παραπά- νο. Σέ διάστημα τεσσάρων μηνών από την Άχιδική Συνδιάσκεψη τού περασμένου Μάη κι' έδω είχαν διαδοχικά αλλάξει 3 γραμματείς και όλοι σχεδόν αυτοί δέν είχαν άποκλειστική δουλειά τους τήν καθοδήγηση της Κ.Ο.Β. μα και άλλες δουλειές. Όστόσο τους τοποθετούσαμε γραμματείς γιατί τους βρούκαμε εύκολα στα πόδια μας και δέν κάνα- με σχεδόν καμιά προσπάθεια νά μελετήσου- με τους σ. της Κ.Ο.Β. και νά βρούμε άπ' αὐ- τούς τους καλύτερους για γραφείο. Τó ίδιο ή παρακολούθηση από τήν Ε. Π. δέν ήταν συστηματική και δέν υπήρχε ένας σ. που νά παρακολουθεί υπεύθυνα τή δουλειά αυτή. Άν καμιά φορά ένας σ. δέν είχε άλλη δου- λειά πήγαινε και παρακολουθούσε τó γρα- φείο στη συνεδρίασή του και τίποτε παραπέ- ρα. Έτσι οί σ. τού γραφείου άπομονωμένοι από τήν καθοδήγηση της Ε.Π. και χωρίς πεί- ρα όπως ήταν δέν μπορούσαν νά κάνουν κα-

λύτερη δουλειά άπ' αυτή που έκαναν και φυ- σικό ήταν σ' όλους τους τομείς νά γίνονταν πολύ λίγα πράγματα.

Μπροστά σ' αυτή τήν κατάσταση ή Ε. Π. κάθισε μιá μέρα και μελέτησε στα σοβαρά τήν οργάνωσή μας αυτή και πήρε τα άνα- γκαία μέτρα για τήν ενίσχυσή της και τήν ανάπτυξή της σέ μιá ΚΟΒ με όντότητα. Τα συμπεράσματα που κατάληξε στη συνε- δρίασή της αυτή ή Ε.Π. ήταν: 1) Ότι δέν είχε ποτέ ή ΚΟΒ μόνιμο γραμματέα και μόνιμο γραφείο με σ. βγαλμένους από τή μα- ζική δράση. 2) Ότι δέν είχαν ποτέ μελετη- θεί τα προβλήματα της συνοικίας και δέν είχε γίνει τίποτε για τή λύση τους. 3) Ότι έλειπε σχεδόν ή παρακολούθηση από τήν Ε.Π. 4) Ότι υπήρχε σοβαρή άπόσπαση της καθοδήγησης από τή βάση του Κ. και οί α- δυναμίες και ελλείψεις που δέν αντιμετωπί- ζονταν συλλογικά από τó γραφείο δημιουρ- γούσαν διάσπαση της ενότητάς του.

Λόγος για προσανατολισμό και πρωτο- βουλία της οργάνωσής μας αυτής σχεδόν καθόλου δέν έγινε γιατί ήταν τέτοια ή κα- τάσταση που ήταν άδύνατο νά περιμένουμε πρωτοβουλία π. χ. με όλοκληρωτική άγνοια των προβλημάτων και με πολύ κακή λει- τουργία της βάσης μας που ύποχρεωτικά θά μελετούσε αυτά τα προβλήματα.

Τá μέτρα που έπρε ή Ε. Π. για τήν Κ. Ο.Β. μας αυτή ήταν: 1) Άποσπάσαμε ένα καλό σ. από μιá άλλη δουλειά όχι τόσο σο- βαρή όσο ή οργάνωση της συνοικίας μας και τόν βάλαμε γραμματέα προσωρινά και μέχρι νά άναδειχθεί ένας γραμματέας από τήν ι- δια τήν Κ.Ο.Β. 2) Άναθέσαμε σ' ένα σ. της Ε. Π. τήν παρακολούθηση όλης της δουλειάς από τó γραφείο ως τα τμήματα. 3) Βάλαμε καινούριους σ. σιό γρα- φείο και καταμερίσαμε έτσι τή δουλειά που όλοι οί σ. νά κρατούν άπό ένα τμήμα. 4) Βάλαμε πρόγραμμα νά μελετήσουμε τα ζη- τήματα της συνοικίας και νά κινήσουμε έκ- τος άπ' τα μέλη τού Κ. και όλο τó λαό για τή λύση τους. Άργότερα όταν άποφασίσαμε τή συγχρότηση των κομματικών μας τμημά- των όχι κατά γεωγραφικό χώρο μα κατά εί-δος κομματικής δουλειάς, κάναμε τó ίδιο και για τó Κ. Π. π. π. όλο που πολλοί σ. είχαν διαταγμούς άν θάταν σωστό νά γίνει αυτό στην Κ.Ο.Β. αυτή που είναι πολύ έκ- τεταμένη.

Μελετώντας σήμερα και ύστερα από έξη μήνες τήν κατάσταση όπως παρουσιάζεται στην Κ.Ο.Β. μας έχουμε νά παρατηρήσουμε μιá σοβαρή πρόοδο και μιá πλούσια δράση

σ' όλους τους τομείς της δουλειάς μας που πήραν τη φυσιολογική τους ανάπτυξη και έκαναν την οργάνωσή μας αυτή, πραγματικό καθοδηγητή σ' όλους τους μαζικούς αγώνες της συνοικίας.

Και: 1) Η λειτουργία του γραφείου και των τμημάτων γίνεται σήμερα κατά τρόπο που ν' ανταποκρίνεται στα καθήκοντα της οργάνωσης και στα προβλήματα που έχει ν' αντιμετωπίσει στη συνοικία. Το γραφείο δηλαδή συνεδριάζει τακτικά μία φορά τη βδομάδα και μελετά έκτος από τα θέματα που ερχονται από την Ε.Π. και άλλα που ενδιαφέρουν τη συνοικία. Έτσι π.χ. πολλές φορές στο γραφείο έχουν συζητηθεί θέματα όπως η δουλειά μας στους άνεργους; της συνοικίας, ή δουλειά μας στους άστεγους και τα ζητήματά τους, ή ανακούφιση των άπορων οικογενειών, ή ανοικοδόμηση κλπ. 2) Οι συζητήσεις μέσα στα κομματικά μας τμήματα για όλα τα ζητήματα είναι άποδοτική και ιδιαίτερα για τα ζητήματα που αφορούν τη συνοικία οι σ. δελχουν μεγάλο ενδιαφέρον και αναλαμβάνουν πρόθυμα κάθε δικιαιά που σχετίζεται με την κινητοποίηση του λαού της συνοικίας. Στις κινητοποιήσεις π.χ. των άνεργων τον περασμένο Γενάρη είχαμε πολύ καλή απόδοση σε σημείο που πάνω από τους μισούς άνεργους που κινητοποιήθηκαν να είναι από το Κ.Π. Σε δύο τέτοιες κινητοποιήσεις πετύχαμε την παραμονή προσυγκεντρώσεις άνεργων με μεγάλη επιτυχία και βοήθησαμε να βγει καθοδηγητικό όργανο τους για τη συνοικία. Το ίδιο μεγάλη προθυμία έδειξαν οι σ. και στα ζητήματα των άστεγων και τους βοήθησαν πάρα πολύ να εξεθούν και προσωρινή στέγη μία που οι αρχές άρνούνταν κατηγορηματικά να δώσουν μια οποιαδήποτε βοήθεια. 3) Η οργάνωσή μας σήμερα μπορεί να κινεί όλα τη συνοικία στις διάφορες κινητοποιήσεις για το ψωμί, τις ελευθερίες και την αντιμετώπιση των τρομοκρατικών ένεργειών των χιτών και άλλων τραμπούκων. Στο γιορτασμό π.χ. των 28 χρόνων του ΚΚΕ κινητοποιήθηκαν από την παραμονή όλα τα κομματικά μέλη μας και πολλοί συμπαθούντες ήρθαν και ζητούσαν να τους δώσουμε να κάνουν δουλειά. Την ημέρα της γιορτής ο κόσμος που πήρε μέρος στη συγκέντρωση των «Ολυπίων» από τη συνοικία ήταν περίπου 10 πλάσιος από τα κομματικά μέλη μας. Το ίδιο είχαμε επιτυχία στην κινητοποίηση για την τελευταία παλλαϊκή άπεργία που οι γυναίκες μοίρασαν όλο σχεδόν το έντυπο υλικό που κυκλοφόρησε και πήραν μέρος σ' όλες τις κινητοποιήσεις. 4) Η παρακολούθηση από την Ε.Π. γίνεται τώρα συστηματικότερη και δεν παρακολουθείται μόνο η συνεδρίαση του γραφείου μα και οι συνεδριάσεις των τμημάτων, οι συσκέψεις που γίνονται για τη μελέτη ενός ζητήματος, το βοηθητικό γραφείο γυναικών, τα δοκίμια τμήματος, ή αντιτρομοκρατική δράση κλπ. Φυσικά δε μπορούμε να πούμε ότι η παρακολούθηση είναι αυτή άκριβώς που πρέπει να είναι ωστόσο όμως αυτό που γίνεται σήμερα βοηθά πάρα πολύ τους σ. της ΚΟΒ και δεν έχουμε αλλαγή στο σ. που παρακολουθεί από την Ε.Π. 5) Η πρωτοβουλία της οργάνωσής μας είναι ακόμη και σήμερα πολύ περιορισμένη.

Όστόσο όμως αν λάβει κανείς υπ' όψη του διάφορες δουλιές που έχουν βάλει μπρός τα κομματικά μας τμήματα για τη φρούρηση της συνοικίας, την ανάπτυξη των οικονομικών και τη διαφύτωση των μελών μας και του λαού της συνοικίας, πολύ σύνεσμα θα πρέπει να περιμένουμε να ξεπεραστεί κ' αυτή η αδυναμία.

Σήμερα και ύστερα από μία τέτοια δράση που μπορεί ακόμη ν' αναπτυχθεί και σε μεγαλύτερο βαθμό τα θετικά αποτελέσματα για την κομμουνιστική μας οργάνωση αυτή είναι πολλά και αξιοπρόσεχτα. Ο λαός της συνοικίας ύπολογίζει σήμερα τους κομμουνιστές και σε πολλές περιπτώσεις απευθύνεται σ' αυτούς για τη λύση των διαφόρων ζητημάτων των. Πολλοί λένε σήμερα ότι αν έλειπαν οι κομμουνιστές θα πέθαιναν πολλές άστεγες οικογένειες και, άνθρωποι από άλλη πολιτική παράταξη έπιμονα τις μέρες της βαρυσχεμικονιάς ζητούσαν τους κομμουνιστές για να τους βοηθήσουν να βρουν στέγη και που δεν απόδωσε τίποτα ή παρουσίασή τους στον Ύπουργό. Πολύ περισσότερο γυναίκες της συνοικίας που δεν έχουν καμιά σχέση με το Κόμμα μας και το ΕΑΜ ζητούν από τα κομματικά μέλη να ένεργήσουν να μειωθεί ή αξία των τροφίμων, να μοιραστούν να ρούχα της ΑΒΕΑ, να κανονιστεί το ζήτημα του νερού, να αρχίσουν ή ανοικοδόμηση, να βοηθηθούν από την Ε.Α. ή να τις βοηθούν οι ίδιοι. Ο λαός της συνοικίας άνδρες και γυναίκες έχουν άπεριόριστη έμπιστοσύνη στους κομμουνιστές. Τους ρωτούν για νέα, για την πολιτική κατάσταση για το μέλλον. Μία γυναίκα, δόκιμη μέλος ξεσηκώνει σε κάθε κινητοποίηση 15-20 άλλες γυναίκες που την ακολουθούν πρόθυμα γιατί ξέρουν ότι αυτή και το Κόμμα μας αγωνίζεται για το καλό μας γιατί έχουν πεισθεί από την ίδια την πείρα τους ότι χάρη στους συνεχείς αγώνες του λαού καλύτερεύουν τη θέση τους.

Δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να νομίσουμε ότι όλες οι αδυναμίες που παρουσίαζε ή ΚΟΒ μας αυτή το περασμένο καλοκαίρι ξεπεράστηκαν κιόλας. Αυτό δεν είναι σωστό και χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά για να μπορεί ν' απόδώσει όσο χρειάζεται. Και: 1) Να δυναμώσει ή δουλειά μας στις γυναίκες με τη στρατολογία καινούριων μελών και την καλύτερη παρακολούθηση των γυναικείων τμημάτων μας. 2) Η διαφύτωση μας να πλατύνει ακόμη πιο πολύ γιατί ή γεωγραφική θέση της συνοικίας είναι τέτοια που πιέζει σοβαρό ρόλο το χρώμα που θα παρουσιάζει, σχεδόν ο μισός πληθυσμός της πόλης έρχεται καθημερινά στο Κ.Π. και πολλές εκατοντάδες χωρικοί. Ο τύπος μας πρέπει να έχει την πρώτη κυκλοφορία στο Κ.Π. οι άφισες και το άλλο έντυπο υλικό να φαίνεται παντού όταν ετοιμάζονται κινητοποιήσεις, και ή ζωντανή διαφύτωση μας να γίνει πιο πλούσια σ' όλους τους τόπους που συγκεντρώνεται ή συνοικία. 3) Να παρθούν όλα τα οργανωτικά μέτρα για την πιο στενή συνεργασία της ΚΟΒ με τις ΚΟΒ των έπαγγελματιών και Βιοτεχνών σ' όλες τις κινητοποιήσεις. 4) Να δυναμώσει ή δουλειά μας της επαγρύπνησης και της φρούρησης της συνοικίας γιατί δεν παρακο-

ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Το πρώτο τρίμηνο του 1947 είχαμε στην Κρήτη τους πιο μαζικούς οικονομικούς αγώνες της αγροτιάς της Κρήτης μετά την απελευθέρωση.

Στους αγώνες αυτούς που κάλυψαν χρονικά δύο ολόκληρους μήνες του πρώτου τριμήνου του 1947 (από τις 12 του Γενάρη ως τις 16 Μάρτη) έγιναν 30 (τοπικές, έπαρχιακές και σε κλίμακα νομού) συγκεντρώσεις αγροτών στις οποίες πήραν μέρος συνολικά 23.500 αγρότες και 500 αγρότισσες και στους 4 νομούς, Με τη μία ή την άλλη μορφή πήραν μέρος στον αγώνα γενικά οι αγρότες των 17 από τις 19 έπαρχιες της Κρήτης. Δεν πήραν μέρος ή Σητεία και τα Σφακιά όχι γιατί δεν συγκινοῦσαν σ' αυτές τις έπαρχιες τα προβλήματα που έμπαιναν για λύση, ιδιαίτερα τη Σητεία, αλλά για λόγους καθαρά ύποκειμενικών αδυναμιών των προοδευτικών αγροτών σ' αυτές τις περιφέρειες. Το ότι οι αγρότες αυτών των έπαρχιών δεν πήραν μέρος στους αγώνες δείχνει τη σημασία που έχει η οργάνωση των αγροτών στο Κόμμα τους (τό ΑΚΕ). Αντίθετα πόσο ευεργετικό ρόλο για την ίδια τη ζωή τους παίζει η οργάνωση τους σ' αυτό, δείχνουν τα άποτελέσματα του όλου αγώνα στις άλλες περιφέρειες και ιδιαίτερα στο νομό Χανίων.

Οι αγώνες των αγροτών έδωσαν μια σημαντική πείρα θετική και αρνητική που μπορεί να είναι εξαιρετικά όφελιμη αν άφομοιωθεί σωστά από τους λαϊκούς αγωνιστές, (μέλη και στελέχη του ΑΚΕ) τους προοδευτικούς αγρότες και αγρότισσες και όλη την αγροτιά της Κρήτης.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Μελετώντας τους αγώνες των αγροτών μπορούμε να κάνουμε τις παρακάτω διαπιστώσεις:

1) Οι αγρότες όφελήθηκαν υλικά από τους αγώνες όσο πρέπει οι κινήσεις της αντίδρασης που είναι στο Κ. Π. πιο συχνές από άλλες συνουσίες. 5) Η παρακολούθηση από την Ε. Π. να γίνεται ακόμη πιο συστηματική και 6) Να προσεχτούν ακόμη πιο πολύ οι άνεργοι και άστεγοι της συνουσίας που έχουν όλη τη διάθεση να παλαίψουν για να βρουν δουλειά, στέγη και ψωμί.

Μ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗΣ

αυτούς. (Ένω πριν πληρώναν 242—246 δραχμές στην οκά τό κρασί κατά τη μεταφορά του στην πόλη, τώρα πληρώνουν μόνο 80 περίπου δραχμές. Στο 'Ηράκλειο πήραν πρόσθετη καταβολή 66 δραχμές για κάθε οκά σταφίδα έσοδειας 1945. Μειώθηκαν ή κατάργήθηκαν μια σειρά πρόσθετοι φόροι 'Αγροφυλακής. Χρησιμοποιήθηκαν οι μικροπιστώσεις έστω, που θάμεναν άχρησιμοποίητες και βρήκαν κάμποσες εκατοντάδες άνεργοι δουλειά κλπ. Και ο άνώτερος εκπρόσωπος του Κράτους, ο Γενικός Διοικητής Κρήτης άν έλαβε έγγραφα τήν ύποχρέωση να φροντίσει για να λυθοῦν τά υπόλοιπα αίτήματα, άναγνωρίζοντας ότι είναι δίκαια. 'Απ' αυτήν την άποψη οι αγρότες πέτυχαν πλήρη νίκη. Γιατί άν τό Κράτος άθετήσει τις έγγραφες ύποσχέσεις του είναι άλλη ύπόθεση πιά, που θάχει συνέπειες πολιτικές σέ βάρος του και σέ τελευταία άνάλυση θά όφελήσει πολιτικά τους αγρότες. 'Αναμφισβήτητα λοιπόν οι αγώνες των αγροτών άναστάθηκαν ύστερα από νίκη. Αυτή είναι η πρώτη διαπίστωση που μπορούμε να κάνουμε.

Η νίκη αυτή κερδήθηκε με τήν ένότητα και τήν πάλη. 'Ο Βενιζέλος π. χ. δήλωνε σέ τηλεγράφημά του ότι άρνείται να συζητήσει τά αίτήματα των αγροτών άν αυτοί πρώτοι δε λύσουν τήν άπεργία τους. Και οι έφημερίδες της δεξιάς και του κέντρου της Κρήτης κατηγορούσαν τήν άπεργία και ύβριζαν τους αγρότες («Κήρυκας», «'Ιδη», «Δράση», «Πατρίδα» κλπ.). 'Ομως ο Γεν. Διοικητής με έγκριση της Κυβέρνησης ύπόγραψε τήν άποδοχή των αίτημάτων των εργαζομένων μπροστά στην παλλαϊκή έπιτροπή των Χανίων.

Η ένότητα και η άποφασιστικότητα των αγροτών και κυρίως των Χανίων και ο παλλαϊκός χαρακτήρας που πήρε στο τέλος ο αγώνας έδωσαν τή νίκη, ύποχρεώνοντας κυβέρνηση άρχες και τύπο να άναγνωρίσουν στή διάρκεια τοῦ αγώνα αυτό που άρνοῦνταν πριν. 'Οτι δηλαδή τά αίτήματα των αγροτών ήταν δίκαια και να ύποσχεθοῦν τή λύση τους. Η ένότητα των αγροτών έκδηλώθηκε με πολλούς τρόπους. Στην πρώτη ά-

περγία των αγροτών του Ήρακλείου στις 10)2 στην πρόσκληση της Επιτροπής τους οι αγρότες απάντησαν μ' άποχη και από τις δουλειές τους ακόμα. Στην 80μελή επιτροπή αγώνα που βγήκε στη συγκέντρωσή τους κείνη τη μέρα πήραν μέρος δυο δεκάδες από κατώτερα στελέχη των Βενιζελικών Φιλελευθέρων προέδροι μέλη των Δ. Σ. ή αντιπρόσωποι συνεταιρισμών παρά την τεράστια ουκοφαντική έκοτρατεία που είχαν ξεσηκώσει άρχές και ήγεσία των Βενιζελικών και Λαϊκών. Και έμειναν ως τὸ τέλος ένωμένοι στὸν αγώνα ουσιαστικά άπειθαρχώντας στη γραμμή και τις προσκλήσεις της ήγεσίας των κομμάτων αυτών να άποχωρήσουν άπ' αυτόν.

Στά Χανιά όπου πέτυχαν ένα στέλεχος τους μέλος της Έπιτροπής Αγώνα να άποχωρήσει με δήλωσή του που δημοσιεύτηκε στὸν «Κήρυκά», αυτό τὸ ίδιο στέλεχος, πήρε άργότερα μέρος στην άπεργιακή φρουρά στὸν Ταυρωνίτη. Και πολλοί όπαδοί των Βενιζελικών πήραν και τὰ όπλα ακόμα για να υπερασπίσουν τὴν άπεργία τους, παρά τὴν αντίθετη θέση των ήγετων τους. Ο Πρινάρης στέλεχος τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ανέκαθεν, στὸ Ήρακλειο, πήγε και στὴν Ἀθήνα ακόμα και άγαναχτισμένος για τὴν άδιαφορία της Κυβέρνησης και άηδιασμένος για τὰ χάλια της Βουλής που τὴν παρακολούθησε 2 ώρες, διηγόνταν όταν γύρισε στὰ άλλα μέλη της επιτροπής πὸς εἶδε 66 βουλευτές δλους—δλους να παρακολουθοῦν τὴ συνεδρίαση και να άλληλοβρίζονται και συμπλήρωνε χαρακτηριστικά: «Τραβούσα τὰ μαλλιά μου και σκεφτόμουνα: αυτοί μας κυβερνοῦνε, αυτοὺς ψηφίσαμε; Είναι άναμφισβήτητο ότι εκτός από μερικά άτομα, μετρημένα στὰ δάχτυλα σὲ κάθε χωριό, όλοι οί αγρότες ήταν συμφωνοί για τὴν άνάγκη τὸ ὄ αγώνα. Αὐτὴ ἡ ένότητα ματαίωσε και τὴν προσπάθεια των άρχων να στρατολογήσουν ντραμπούκους για να χτυπήσουν τὸν αγώνα. Αὐτὴ, ματαίωσε και τὴν προσπάθεια μερικῶν «καπεταναίων» που έπειδή πήγαν στὴν Αἴγυπτο και πήραν λίρες και τουφέκια, νομίζουν τώρα ότι μποροῦν να παίξουν τὸ ρόλο τοῦ γενίτσαρου έναντίον τοῦ λαοῦ. Ἡ ένότητα και ἡ άποφασιστικότητα των αγροτών ιδιάτερα των Χανίων εἰδωσαν τὴ νίκη. Αὐτὴ είναι ἡ δεύτερη διαπίστωση που μποροῦμε να κάνουμε.

Στὸν αγώνα των αγροτών πήραν μέρος 385 από τοὺς 600 περίπου συνεταιρισμοὺς της Κρήτης με έκλεγμένους στις διοικήσεις έκτρο σώπους τους δηλαδή τὰ δύο τρίτα των συνεταιρισμῶν και ἕξ από τις δεκαπέντε Ένώσεις. Οί Διοικήσεις των υπόλοιπων Ένώσεων άναγκάστηκαν από τὸν αγώνα των αγροτών να πάρουν θέση ὑπὲρ της λύσης των αίτημάτων των αγροτών, παρά τὴν έπιθυμία τους, με ξεχωριστές ένέργειες. Γενικά ὁ αγώνας ξεκίνησε από τοὺς συνεταιρισμοὺς και αυτό βοήθησε πολύ να πάρει και να διατηρήσει τὸν ένιομετωπικό χαρακτήρα που είχε. Είναι ἡ πρώτη φο-

ρά στὴν Κρήτη, που αγώνας των αγροτών ξεκινά μέσα από τις συνεταιριστικές οργανώσεις. Αυτό άποδειχνει πέρα για πέρα ότι όχι μόνο είναι δυνατό οί συνεταιρισμοί να είναι τὰ όργανα πάλης των αγροτών αλλά και ότι αυτοί πρέπει να παίξουν κυρίως αὐτὸν τὸ ρόλο. Τὸ ότι οί συνεταιρισμοί έπαιξαν σὲ τέτοια έκταση αὐτὸν τὸν ρόλο, τώρα, είναι μιὰ μεγάλη κατάκτηση των αγροτών. Έτσι μποροῦμε να διαπιστώσουμε πὸς οί αγρότες έκαμαν μιὰ νέα μεγάλη κατάκτηση στὸν αγώνα τους. Τὰ σπασμοδικὰ μέτρα που πήρε τὸ Κράτος και ἡ ΑΤΕ έναντίον μιᾶς σειράς έποπτων στὴν Κρήτη, όχι γιατί βοήθησαν τὸν αγώνα των αγροτών, αλλά για τί δεν μπόρεσαν να τὸν ματαιώσουν, δείχνουν τὴν αξία αὐτῆς της κατάκτησης. Πολὺ πιο εύκολοι και κυρίως πιο άποτελεσματικοί μποροῦ να είναι οί αγώνες των αγροτών όταν θὰ μπορέσουν να εκλέξουν στις Διοικήσεις των Ένώσεων τιμους και προοδευτικούς αγρότες και να τὴς ξεκαθαρίσουν από τοὺς διασπαστές της αγροτικής όργανα της Α.Τ.Ε. και των πολιτικάντηδων. Ἡ έκταση των αγώνων, ἡ άποφασιστικότητά τους, ἡ ένότητα που παρουσίασαν, ἡ διάρκειά τους και ιδιαίτερα της άπεργίας των Χανίων, δείχνουν ότι στις πλατειές μάζες των αγροτών ώριμασε ἡ ιδέα πὸς μόνο με τὴν πάλη τους μποροῦν να κερδίσουν τὰ ζητήματά τους και να καλυτερέψουν τὴ θέση τους. Ὅσο κι' αν αυτό δεν είναι ὀλότελο καινούργιο φαινόμενο, ἡ έκτασή του και τὸ βάθος του, είναι σήμερα άναμφισβήτητα πολὺ μεγαλύτερα από πριν και είναι κάτι ὀλότελο καινούργιο σὲ σχέση με τὰ πλατειὰ στρώματα που άγκαλιάζει και με τὸ βάθος που παίρνει σὲ αρκετά πλατειές μάζες.

Ένα από τὰ μέσα που χρησιμοποιόσαν και προσπαθοῦν και τώρα ὅσο τους είναι βολικό να χρησιμοποιοῦν κράτος και αντιδραστικοί κύκλοι για να διασποῦν τοὺς αγώνες των εργαζομένων, είναι να στρέφουν τὸ ένα στρώμα έναντίον τοῦ άλλου. Οί αγώνες των αγροτών σ' ὄλη τὴν Κρήτη και ιδιαίτερα στὸ νομὸ Χανίων άπόδειξαν πὸς ἡ ιδέα της ένότητας τοῦ αγώνα των εργαζομένων πόλης και χωριοῦ και γενικά όλων των εργαζομένων, ώριμασε όχι μονάχα στους εργάτες αλλά και σὲ τέτοια στρώματα ὅπως οί αγρότες, οί επαγγελματίες και βιοτέχνες και ακόμα οί μικρέμποροι. Αυτό είναι τόσο περισσότερο σοβαρό, ὅσο αὐτὰ τὰ στρώματα ήταν πάντα ἡ εύκολότερη λεία της ουκοφαντίας και της δημαγωγίας των κύκλων της αντίδρασης. Ἡ νίκη των Χανίων, κοινή νίκη όλων των εργαζομένων, θὰ βοηθήσει πολὺ στὸ πλάταιμα παραπέρα αὐτῆς της παλλαϊκής ένότητας που άναπόφευχτα ὀλοένα και περισσότερο θὰ μεταφέρεται από τοὺς οικονομικούς και στους πολιτικούς αγώνες των εργαζομένων.

Εἰδικὰ στὰ Χανιά οί αγρότες πείοθηκαν από τὴν ίδια τὴ ζωή, μέσα στη διάρκεια της άπεργίας τους, ότι για να πετύχει ὁ αγώνας τους δε φτάνουν οί παλιές άπλές

μορφές πάλης. Μπροστά στην άπειλή των άρχων να τους ματοκυλίσουν, χτυπώντας τις άπεργιακές τους φρουρές και να σπάσουν τον άγώνα τους, πήραν τὰ όπλα κι' αυτοί για να υπερασπισθοϋν τὸ δικαίωμά τους να ζήσουν.

Όταν τὸ Κράτος παραβιάζει τούς ίδιους τούς νόμους του δικαίωμα και υποχρέωση τοϋ πολίτη είναι να τούς υπερασπίσει. Κι' όταν τὰ άλλα μέσα δέν είναι άρκετά, με τὰ ίδια μέσα πού χρησιμοποιεῖ τὸ Κράτος για να καταπατήσει τοϋ πολίτη τὸ δικαίωμα. "Όσο δηλητήριο κι' άν χύνουν άρχές και ήγεσία τῶν Βενιζ. Φιλελευθέρων δέ θα μπορέσουν να πείσουν τούς άγρότες τῶν Χανίων πού πήραν τὰ όπλα και τούς άλλους άγρότες τῆς Κρήτης πώς πρέπει όταν τὸ Κράτος τούς χτυπά με πολυβόλα να άπαντοϋν αυτοί με κουφέτα. Οί λεονταρισμοί και τὰ κορομέματα τοϋ Γύπαρη όχι μόνο δέ θα σβύσουν από τῆ συνείδηση όλων τῶν άγροτῶν και ιδιαίτερα τῆς Κισσάμου αυτό τὸ συμπέρασμα, αλλά αντίθετα θα τὰ κάμουν άκατάλυτη πεποίθηση. Γιατί ότι στεριώνει ὁ άγώνας, ἡ ζωή, καμμιά δύναμη δέν τὸ σβώνει.

Ό άγώνας τῶν άγροτῶν διάλυσε και στούς ίδιους και θα βοηθήσει πολύ να διαλυθοϋν μερικές αϋπατάτες και σε άλλα στρώματα εργαζομένων. Αυτός ὁ άγώνας ξεσκεπάσε ακόμα περισσότερο τῆν πολιτική τῆς σημερινῆς κυβέρνησης και τῆν ἔδειξε καθαρά σαν πολιτική τῆς πλουτοκρατικῆς ὀλιγαρχίας και τῶν ξένων πού πάει να ρίξει τὸ λαό σε μιὰ αφάνταστη ἀθλιότητα και να ἐξυπηρετήσει και να σώσει μιὰ χούφτα δοσίλογους μεγαλοκαρχαρίες και τούς ξένους πού τῆ στηρίζουν. Ἡ στάση των στο ζήτημα τοϋ λαδιοϋ πού χαρίζει σε 10 ἐμπόρους 135 δισεκατομύρια δραχμές και ἡ ἐπιμονή τῆς να ληστέψει ἔτσι τούς αφανισμένους από τούς γερμανοϋς ἐλαιοπαραγωγούς είναι ἕνα παράδειγμα από τὰ πολλά πού πείθει σήμερα και θα πείθει ὀλοένα περισσότερο τούς άγρότες, γιατί τούς ἔστειλε τούς χωροφύλακες με τὰ πολυβόλα στη Γεράπετρο στις πόρτες τοϋ Ἡρακλείου, στα Δράμια, στον Ταυρονίτη κλπ. Αυτό τὸ τελευταίό και ἡ ἐκστρατεία τοϋ Γύπαρη, πείθουνε πὸ πολύ από κάθε προπαγάνδα ποιός σπέρνει τὸν ἐμφύλιο πόλεμο και ποιός αναγκάζεται να τὸν δεχτεί.

Ό άγώνας τῶν άγροτῶν ἀποκάλυψε σε σημαντικό βαθμὸ τῆν ήγεσία τῶν Βενιζ. Φιλελευθέρων στην Κρήτη και τὸν ἴδιο τὸ Βενιζέλο. Χωρίς καμιά ἐξάιρεση ὅλες του οί ἔφημεριδες στην Κρήτη προσπάθησαν μ' ὅλα τὰ μέσα να συκοφαντήσουν τὸν άγώνα τῶν άγροτῶν. "Ό «Κήρυκας» τῶν Χανίων ἔφτασε να λέει τὸς ἐπαγγελματο βιοτέχνες «λεφοῦσι ἀλητῶν» γιατί κατέβηκαν σε άπεργία ἀλληλέγγυοι με τούς άγρότες. "Όλοι οί βουλευτές μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸ Βενιζέλο κατηγοροῦσαν τούς άγρότες γιατί κατέβηκαν σε άπεργία. Ἄλλά οί Ἰδιοί δέν ἔκαμαν τίποτε να λύσουν τὰ ζητήματά τους φροντίζοντας μόνο πώς να

κερῶσουν ρουσφέτια για τὸν ἑαυτό τους. Ἡ άπεργία τῶν άγροτῶν βοήθησε να ξεσκεπαστεῖ ο' ἕνα βαθμὸ ὁ Σοφοκλῆς και τὸ κόμμα του. Αυτό είναι κάτι πού θα παίξει σημαντικό ρόλο στούς άγώνες πού θάρθουν στο μέλλον.

Με πρωτοβουλία πάντα τῶν Βενιζελικών παραγόντων και τοϋ Γεν. Διοικητῆ μερικοί καπεταναίοι προσπάθησαν να συγκροτήσουν ὁμάδες από ἔνοπλους πολίτες για να χτυπήσουν τῆν άπεργία τῶν Χανίων και τοϋ Ἡρακλείου. Ἄλλο ζήτημα είναι πώς δέν πέτυχαν να κινήσουν παρά μόνο τὸν Πέτρακα.

Είναι βέβαιο πώς ὁ Καταιῆς ἔκαμε πολλές προσπάθειες στο Ρέθυμνο ὅπου έγινε και σύσκεψη καπεταναίων. Και δέν είναι πολύ καθαρή ὑπόθεση ἡ ἀνάμιξη τοϋ Παντουβά στο Ἡράκλειο πού ἔστειλε γράμμα τα πάνω στα γράμματα να σταματήσει ἡ άπεργία. "Ό άγώνας τῶν άγροτῶν ἔδειξε πώς μπορεῖ στο μέλλον μερικοί από τούς καπετάνιους πού ξέκοψαν από τὸ λαό να ἔχουν τῆν ὄρεξη να παίξουν τὸ ρόλο γενιτσάρων. Κι' αυτό είναι ἔπισης μιὰ διαπίστωση πού δέν πρέπει να ξεχνιεται.

Στῆ Γεράπετρα ὁ Ἑγγλέζος ὀργανωτῆς τῆς Ἀστυνομίας ἔβγαλε ἔξω τὸν Διοικητῆ χωροφυλακῆς και ἀπειλοῦσε τῆς ἐπιτροπῆς πώς θα ρίξει ἐναντία στούς άγρότες άν θα κάμουν συγκέντρωση. "Όποιος ἀμφιβάλλει ακόμα για τὸ ρόλο τῶν ἄγγλων σήμερα και τῶν ἀμερικανῶν αϋριο «ὀργανωτῶν», μπορεῖ να δει στην πράξη αϋτῆ πόση ἀξία ἔχει ἡ «ἐθνικῆ ἀνεξαρτησία» τοϋ Βενιζέλου και τῆς παρέας του. Αϋτῆ ὅμως ἡ ἐπέμβαση ἀποδείχνει πώς και στούς οἰκονομικούς μας άγώνες θάρχουμε να κάνουμε και με τούς ξένους όταν τὰ ντόπια ὀργανά τους δέ θα μποροϋν μόνο τους να τὰ βγάλουν πέρα. Αϋτῆ ἄλλωστε ἀκριβῶς είναι και ἡ οὐσία τῶν δηλώσεων τοϋ «θειοϋ Τροῦμαν».

Όμως πῶς ὄλα αϋτά πρέπει να σημειώσουμε και ἕνα σημαντικό μέρος άγροτῶν πού θάρπαιρνε πὸ ἀποφασιστικά μέρος στον άγώνα κλονίστηκε και τραβήχτηκε ἡ ἀδράνησε ἐξ αἰτίας τῆς συκοφαντικῆς προπαγάνδας κυρίως τῶν Βενιζελικών. Και πρέπει ακόμα να μῆν ξεχνοϋμε πώς όταν με τῆν συκοφαντία καταφέρνουν να δημιουργήσουν σύγχυση και να προκαλέσουν ταλαντεύσεις στούς άγρότες σε ζητήματα τόσο καθαρά πού ἀφοροϋν ἄμεσα τῆ ζωῆ τους αϋτὸ πάει να πει πώς ἐπιρέαζον ακόμα τῆ μερίδα αϋτῆ τῆς ἀγορίας πού ταλαντεύεται. Κι' αϋτὸ ἀπαιτεῖ στο μέλλον περισσότερο πλατεία και ἀκόμα πὸ πειστικῆ διαφώτιση και ἐνιομετωπικῆ πολιτικῆ στούς οἰκονομικούς άγώνες.

Σ ΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέχρι τώρα εἴχαμε 4 «άπεργίες» τῶν άγροτῶν στην Κρήτη. Ἄλλά μόνο ἡ δεϋτερη, τὸ 1936 στα Χανιά, εἶχε κάποια ἐπιτυχία. Ἡ άπεργία τῶν άγροτῶν τῶν Χανίων ἀποδείχνει τώρα, ὅτι μπορεῖ αϋτῆ ἡ μορφή πάλης νάναι νικηφόρα. Φυσικά ὁ

δρος άπεργία έδώ δέν είναι στη θέση του μέ την έννοια πού έχει τώρα διεθνώς. Ή άπεργία τών άγροτών γιά νά ναι νική-φορά πρέπει άπαραίτητα νά περιφρουρείται. Αυτό είναι τó συμπέρασμα πού βγαίνει από τούς τελευταίους άγώνες. Στη δεύτερη άπεργία τού Ήρακλείου πού άρχισε στις 6 τού Μάρτη οί άγρότες δέν είχαν όργανώσει φρουρές. Τίς δυό πρώτες μέρες ή άπεργία είχε επιτυχία. Ή έλλειψη φρουρών όμως όπως ήτανε έπόμενο είχε σάν αποτέλεσμα την τρίτη μέρα νά παρατηρηθεί χαλάρωση και ή έπιτροπή τών άγροτών νά άναστείλλει τή 5η μέρα τόν άγώνα πού δέν μπόρεσε νά πάρει άποφασιστική μορφή και νά πετύχει τή λύση τουλάχιστο τού ζητήματος τής αύξησης τού ποσού τών δανείων στά άμπέλια πού ήταν τó πιο άμεσο αίτημα. Αντίθετα ή άπεργία τών Χανίων κράτησε 6 μέρες και συνεχίστηκε και όλόκληρη μέρα μετά τή λύση της σέ όρισμένα μέρη γιατί οί άγρότες δέν πίστευαν στην είδηση άν δέν έβλεπαν μέλος τής έπιτροπής άγώνα. Όσα ζητήματα λύθηκαν κι' όσες ύποσχέσεις δόθηκαν από τó Γεν. Διοικητή δόθηκαν κά τω από την πίεση τής άπεργίας τών Χανίων πού άναστάθηκε μέσα σέ μεγάλο ένθουσιασμό και μέ ψηλό τó μαχητικό φρόνημα τών άγροτών. Αν κράτησαν τόσο κι' άν πέτυχαν δ,τι πέτυχανοί άγρότες στά Χανιά, είναι γιατί περιφρούρησαν μαχητικά την άπεργία τους. Και όταν τó κράτος έστειλε τή χωροφυλακή νά τή σπάσει χτυπώντας τίς άπεργιακές φρουρές οί άγρότες πήραν τά όπλα τους και άνάγκασαν μόνο μέ την έμφάνισή τους τούς παλλακικάδες πού πυροβολούσαν πριν, νά κρυφτούν σάν λαθωμένοι ποντικοί μέ λίγες τουφεκίες πού έριξαν στον άέρα.

Άλλά ή νίκη τών Χανίων δέν όφείλεται μόνο στην άποφασιστική περιφρούρηση τού άγώνα. Στά Χανιά έφαρμόστηκε και σωστή τακτική. Άρχισε ή άπεργία μέ φρουρές στους συγκοινωνιακούς κόμβους πού κυρίως έκαναν διαφύση και έδειχναν έλαστικότητα την πρώτη μέρα. Τή δεύτερη μέρα πυκνώθηκαν οί φρουρές, έγινε πιο άυστηρή ή φρούρηση και πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση έπιτροπών άγροτών στην πόλη. Τήν τοίτη μέρα κατέβηκαν σέ 24ωρη άπεργία οί εργάτες και 4ωρο κλείσιμο τών καταστημάτων οί έπαγγελματίες-βιοτέχνες. Έδώ ξεσπά ή επίθεση τής χωροφυλακής μέ άποσπάσματα γιά νά διαλύσει τίς φρουρές. Ή έμφάνιση ενόπλων άγροτών και όπου πυροβολεί ή χωροφυλακή μερικοί πυροβολισμοί στον άέρα από τούς άγρότες, ματαιώνει τά σχέδιά της. Οί άγρότες προβλέποντας ένταση τών κρατικών μέτρων αύξανουν τά δικά τους. Άγαναχτισμένοι από τή στάση τού Κράτους πέρνουν περισσότερο τά όπλα και πυκνώνουν τίς φρουρές. Έτσι και κείνοι πού τυχόν θά παρεσυραν γιά νά τους στρέψουν έναντίον τους δέν παρασύρονται.

Τήν Πέμπτη ήμέρα άποφασίζουν οί εργάτες και οί έπαγγελματίες—βιοτέχνες νά

κατέβουν σέ άπεργία διαρκείας και εκλέγεται από κοινή σύσκεψη μέ τούς άγρότες κοινή παλλαϊκή έπιτροπή. Όταν οί άρχές είδαν ότι δέν μπορούν νά διασπάσουν ούτε νά χτυπήσουν τó λαό πού αγωνίζεται τώρα πιά ένωμένος, καλοϋν την παλλαϊκή έπιτροπή και ό Ίδιος ό Γεν. Διοικητής άναλαβαίνει γραφτά νά λύσει τά βασικά αίτήματα τών άπεργών. Έτσι όσο άλλαζαν οί συνθήκες άλλαζαν και οί μορφές πάλης. Άλλά και σχεδόν κάθε μέρα συμπληρώνουνταν τά μέτρα περιφρούρησης και άνέβαινε ό άγώνας τόσο χάρη σ' αυτά τά μέτρα, όσο χάρη και στην ολοένα αύξανόμενη μαζικότητα του μέ τις κινητοποιήσεις πού οργανώθηκαν σέ επαρχιακά κέντρα. Ή τακτική διάταξη τών δυναμένων τών άπεργών πού ξεκινά από την περιφέρεια και σιγά—σιγά άναπτύσσεται πρós τó κέντρο, ανταποκρίνεται καλύτερα πρós την ψυχολογία τού άγρότη πού παλεύει εύκολότερα κοντά στα κέντρα πού ζει. Αντίθετα στό Ήράκλειο οί άγρότες στην πρώτη τους άπεργία προώθησαν τίς δυνάμεις τους άμέσως πρós τó κέντρο ξεπερνώντας μερικά στάδια πού θ' άνεβάζαν τή μαχητικότητα και θάδειναν μαζικότερες έκδηλώσεις στην άπεργία και έτσι άνάστευαν από την άνώτερη έκδήλωση την άπεργία χωρίς νά πετύχουν μ' αυτή τή λύση πού χρειάζονταν.

Ή ιδέα τής συμμαχίας στην πάλη γιά τή ζωή, πού βρήκε άλλη μιá φορά, τώρα πολύ πιο καθαρά και πιο μαζικά από τις προηγούμενες, τήν πρακτική της έκφραση στην παλλαϊκή άπεργία τών Χανίων και στην κοινή παλλαϊκή έπιτροπή, καταχτά ολοένα περισσότερες μάζες άπ' όλα τά στρώματα. Αυτή ή μαχητική συμμαχία τών εργαζομένων είναι τó πιο πολύτιμο άγαθό τών άγώνων.

Μόνο γιά τή συντήρηση τής άπεργιακής φρουράς στις Καλύβες και σχεδόν μόνο από τίς Καλύβες, προσφέρθηκαν αούθόρμητα 800.000 δραχμές στις 6ς μέρες. Αυτό δείχνει και πόσο ό άγώνας συγκινούσε τούς άγρότες αλλά και πόσα μπορεί νά κάνει και από την άποψη αυτή ό λαός όταν πιστεύει στον άγώνα.

Παρά τίς ταλαντεύσεις της, ή συμφιλωτική έπιτροπή Χανίων μέ τίς σωστές έπεμβάσεις της στις άρχές βοήθησε ν' άποφευχθεί ή σύγκρουση στην Κίσαμος από την προκλητικότητα τής Άστομοίας. Αυτό δείχνει τήν όφελιμότητα αυτού τού κοινού όργανου όταν είναι σωστά προσανατολισμένο.

Στό Ήράκλειο είχε γίνει πριν την άπεργία ή καλύτερη μελέτη και εκλαίκευση τών αίτημάτων τού άγώνα και τών σωστών τους λύσεων. Άλλά ούτε την πρώτη ούτε τή δεύτερη φορά δέν μπόρεσε ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις τού άγώνα κατά τή διάρκεια του. Αντίθετα ή Γεράπετρα δίνει τó καλύτερο παράδειγμα διαφύσης κατά τή διάρκεια τού άγώνα. Μέσα σέ λίγες μέρες κυκλοφόρησε 13 συνολικά έντυπα πράγμα πού βοήθησε πολύ στην δουλειά της.

Και στα Χανιά αλλά περισσότερο στη Γεράπετρα οι γυναίκες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στις κινητοποιήσεις και έδειξαν θαυμάσια μαχητικότητα. "Όταν άργα τη νύχτα στις 13/3 άποσπάρθηκε η άδεια συγκέντρωσης, 70 γυναίκες κινητοποιήθηκαν σαν σύνδεσμοι τής νύχτα προς τὰ χωριά για νὰ εἰδοποιήσουν. Καὶ παντοῦ ἀντιμετώπισαν ἄφοβα τὶς προκλήσεις καὶ τὶς ἀπειλὲς τῶν χωροφυλάκων συνεχίζοντας ἔτσι τὴν πραγματικὰ λαμπρὴ ἱστορία τους. Ἀρκετὲς γυναίκες πῆραν μέρος στὶς κινητοποιήσεις στὸν Ἀποκόρωνα καὶ στὴν Κίσσαμο ἔτρεφαν μὲ δικὴ τους πρωτοβουλία τὶς ἀπεργιακὲς φρουρὲς καὶ γυρνοῦσαν ὀλόκληρη μέρα γιὰ νὰ βροῦν τοὺς ἐνοπλοὺς ἀγρότες καὶ τοὺς προσφέρουν τροφίμα. Αὐτὰ τὰ γεγονότα δείχνουν τὶ ρόλο μπορεῖ νὰ παίξει ἡ ἀγρότισσα στὸς ἀγῶνες καὶ πόσο ἡ συμβολὴ τῆς ὑποτιμᾶται.

Θαυμάσια πείρα σὲ κλίμακα χωριοῦ δίνει τὸ παράδειγμα τῶν Ἀρχανῶν. Ἐκεῖ οἱ προοδευτικοὶ ἀγρότες ὀργάνωσαν περιφῆμα τὴν προφορικὴ διαφώτιση ὥστε νὰ μὴ μείνει κανεὶς ἀγρότης σὲ ἀγνοία. Μὲ συσκέψεις, συζητήσεις ὁμαδικὲς στὰ κέντρα τοῦ χωριοῦ καὶ ἀτομικὲς στὰ σπίτια καὶ στὴ δουλειὰ καὶ κοινὴ συνέλευση καὶ τῶν 2 συνεταιρισμῶν πέτυχαν πλήρη ἐνότητα. Καὶ τὴ μέρα τῆς καθόδου στὸ Ἡράκλειο, 10 Φλεβάρη, 600 ἀγρότες κατέβηκαν πεζοὶ ἐνωμένοι 3 1/2 ὥρες δρόμο καὶ ἔσπασαν τρεῖς φορές τὰ ἀτυνομικὰ μπλόκ ἀπὸ τὸν τόπο τῆς συγκέντρωσης.

ΕΝΑ ΛΑΘΟΣ

Στὸ χειρισμὸ τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν ἀποτροπὴ αἰματοκυλισμάτων τῶν ἀγροτῶν Ἡρακλείου κατὰ τὴν καθόδὸ τους σὲ συλλαλητήριό στὴν πόλη ἔγινε ἕνα σοβαρὸ πολιτικὸ καὶ ταχτικὸ λάθος. Ἡ Ν. Ε. Ἡρακλείου τοῦ ΕΑΜ μπροστὰ στὴν ἀπειλὴ τῶν ἀρχῶν νὰ ἐμποδίσουν μὲ τὰ ὄπλα τὴ συγκέντρωση τῶν ἀγροτῶν ἤρθε σ' ἐπάφῃ μὲ πολλὰ πρόσωπα καὶ παράγοντες γιὰ νὰ δείξει τὸν κίνδυνο καὶ νὰ τονίσει τὶς εὐθύνες σὲ περίπτωση πραγματοποιήσεως τῆς ἀπειλῆς. Φυσικὰ αὐτὴ ἡ προσπάθεια ἦταν σωστὴ. Ὅμως ἀργὰ τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς 10 τοῦ Φλεβάρη, σὲ συζήτηση μὲ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Περ. Διοικήσεως τῶν Βενιζελικῶν δέχτηκε νὰ γίνῃ κοινὴ σύσταση τοῦς ἀγρότες γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὴ συγκέντρωσή τους τὴν ἐπομένη ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ νὰ ἀναστειλοῦν τὴν ἀπεργία τους μὲ τὸν ὄρο ὅτι οἱ Βεν. Φιλελεύθεροι θὰ ἀναλάβαν μαζί μὲ τὸ ΕΑΜ νὰ ὑποστηρίξουν τὰ αἰτήματα τῶν ἀγροτῶν καὶ τὰ διαβήματα τῆς ἐπιτροπῆς τους. Αὐτὴ ἡ θέση (ποῦ ἔγινε πράξη) ὅσον ἀφορᾶ τὴ σύσταση ἀλλὰ ὄχι καὶ τὴν ὑποστήριξη τῶν αἰτημάτων ἀπὸ τοὺς Β. Φ. ἦταν λανθασμένη. Τὸ πολιτικὸ λάθος βρισκεται στὸ ὅτι ἐνῶ ἦταν βέβαιο ὅτι οἱ Β. Φ. δὲν θὰ ὑποστήριζαν τὰ αἰτήματα τῶν ἀγροτῶν καὶ εἶχαν ἤδη ταχθεῖ ἐναντίον τῶν ἀγῶνων τους ἀντὶ νὰ ξεκαθαρίζεται τὸ ζήτημα, νὰ ξεσκεπάζεται ἡ ἡγεσία τῶν

Β. Φ. σπέρναμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι αὐταπάτες στοὺς ἀγρότες καὶ δύναμε τὴ δυνατότητα στοὺς Β. Φ. νὰ μανουβράρουν καὶ νὰ ἐκφυλίζουν τὸν ἀγῶνα. Μαζὶ μ' αὐτὸ, ταῦτο χρονα προτείνοντας τὴν ἀναστολὴ ἐνὸς ἀγῶνα ποῦ βρίσκονταν σὲ πλήρη ἐξέλιξη, ρίχναμε τὸ μαχητικὸ φρόνημα τῶν ἀγροτῶν καὶ βοηθοῦσαμε ἀθελά μας στὸν ἐκφυλισμὸ τοῦ ἀγῶνα. Αὐτὸ ἀποδείχτηκε καὶ ἀπὸ τὰ πράγματα ἀργότερα, ἀλλὰ δὲν ἐχτιμήθηκε τότε σωστά. Κι' αὐτὸ εἶχε τὶς συνέπειές του γιὰ τὸν ὅλο ἀγῶνα τῶν ἀγροτῶν. Οἱ ἀγρότες εἶχαν ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τὸ δικαίωμα συγκέντρωσης καὶ ἡ παρέμβαση τοῦ ΕΑΜ ἔπρεπε νάχει σκοπὸ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐλεύθερης ἀσκήσεως αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος. Ἡ σύσταση γιὰ ἀναστολὴ καὶ ἡ προβολὴ στὸ προσκήνιο τῶν Β. Φ. ἦταν λάθος, ποῦ δείχνει κάποιον ξάφνιασμα, ὄχι σωστὴ ἐκτίμηση τῆς στιγμῆς καὶ τῆς τακτικῆς τοῦ ἀγῶνα. Ἡ πείρα τοῦ Ἡρακλείου σὲ παραβολὴ μ' ἐκείνην τῶν Χανίων δείχνει ὅτι ἡ συγκέντρωση στὴν πόλη στὸ Ἡράκλειο τὴν πρώτη μέρα τῆς ἀπεργίας ἦταν ἕνα πῆδημα ποῦ προέρχονταν ἀπὸ ὄχι καλὴ ἐκτίμηση τῶν διαθέσεων τῶν ἐφεδρειῶν, τῶν δυνατοτήτων τῆς ἀντίδρασης νὰ μανουβράρει μέσα σ' αὐτὲς καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων νὰ ξεσκεπάζουν τὶς μανουβρές. Αὐτὸ φάνηκε καθαρὰ ὅταν τὴν Κυριακὴ οἱ ἐπαγγελματίες ἀποφάσισαν νὰ ἀναβάλουν τὴν ἀπεργία τους ποῦ ἂν πραγματοποιοῦνταν ταυτόχρονα μὲ τὴν ἀγροτικὴ, μπόρουμε νὰ πετύχει λύσεις καὶ γιὰ τὶς δυὸ τάξεις. Αὐτὸ μπορεῖ νὰναι ἕνα σοβαρὸ μάθημα καὶ γιὰ τοὺς ἐπαγγελματίες ποῦ τώρα μόνον, ἀγωνίζονται σκληρότερα, χωρὶς μέχρι σήμερα νὰ πετυχαίνουν τίποτε. Ἡ πείρα αὐτοῦ τοῦ λάθους πρέπει νὰ γίνῃ ἕνα σοβαρὸ δίδαγμα γιὰ τοὺς μελλοντικούς ἀγῶνες.

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Τὸ Ρέθυμνο ἄφισε νὰ τοῦ ξεφύγει ἡ κατάλληλη στιγμή τῆς κήρυξης τῆς ἀπεργίας καὶ νὰ πετύχει τὴ λύση μιᾶς σειράς τοπικῶν ζητημάτων. Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ ἀναβολὲς πραγματοποιήθηκε στὸ Ρέθυμνο συγκέντρωση ἀγροτῶν μὲ 1.500 στὶς 26 Φλεβάρη. Τὴν ὥρα τῆς συγκέντρωσης κυκλοφόρησε ἡ «Δημοκρατία» τῶν Χανίων μὲ τὴν ἀπόφαση γιὰ κήρυξη τῆς ἀπεργίας ἐκεῖ. Οἱ ὁμιλητὲς ἀντὶ νὰ βάλουν ζήτημα μέσα στὴ μαχητικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς συγκέντρωσης ν' ἀποφασίσῃ ἡ συγκέντρωση τὴν ἀπεργία, ἔβγαλαν μιὰ νέα ἐπιτροπὴ ἀγῶνα παραμερίζοντας ὀλότελα τὶς ἐκλεγμένους ἐπαρχιακὲς ἐπιτροπὲς καὶ ἔδωσαν ἕναν προθεσμία στὶς ἀρχές. Ἄν ἐκεῖ ἀπὸ τὴ συγκέντρωση παίρνονταν ἡ ἀπόφαση γιὰ ἀπεργία καὶ ὀρίζονταν ἡ μέρα τῆς ἐναρξῆς τῆς θὰ μπορούσε νάχει πλήρη ἐπιτυχία, νὰ ἐνισχύσει τὴν ἀπεργία τῶν Χανίων καὶ νὰ βοηθήσει πολὺ τοὺς δυὸ ἀνατολικοὺς νομοὺς νὰ ἐπιστεῦσουν τὶς δικὲς τους. Ἐστὶ θὰ ἀπόφυγε καὶ τὶς ταλαντεύσεις ποῦ παρουσιάστηκαν κατόπιν στὴν Ἐπιτροπὴ Ἀγῶνα ποῦ τελικὰ

δότησαν στη ματαίωσή του. Και θα βοηθούσε στην αποφασιστικότερη λύση των αγροτικών αιτημάτων και ιδιότερα των αιτημάτων του νομού. Έδω πρέπει να σημειωθεί και η εύθυνη των Διοικήσεων των Ένώσεων Ρεθύμνου που παρεξήγησαν το ρόλο τους και έγιναν φρένο ουσιαστικά στην ανάπτυξη του αγώνα των αγροτών. Κανείς δεν παραγνωρίζει το ρόλο των προμηθευτικών εργασιών των Ένώσεων. Αλλά το βασικό άπο το οποίο μπορεί να καλυτερέψει ή ζωή του αγρότη είναι ο αγώνας και όχι οι προμηθευτικές εργασίες. Και πρό παντός με την πολιτική που εφαρμόζουν σήμερα Κράτος και ΑΤΕ που σκάφτουν συστηματικά το λάκκο των συνεταιριστικών οργανώσεων όταν αυτές δεν είναι τυφλά όργανά τους. Μια ακόμη έλλειψη στο Ρέθυμνο είναι ότι οι πρώτες συσκέψεις των συνεταιρισμών ήταν άμαζες. Γενικά η προετοιμασία του αγώνα δεν έγινε υπόθεση των αγροτών που ωστόσο διψούσαν για αγώνα και μπορούσαν με μια καλή δουλειά να παρουσιάσουν τη μεγαλύτερη ένότητα απ' όλους τους νομούς.

Τά Χανιά έχουν αναμφισβήτητα τη μεγαλύτερη επιτυχία. Όσο και κεί σημειώθηκαν έλλειψεις. Η εκλαίκευση των προβλημάτων των αγροτών δεν ήταν αρκετή ούτε όσο έπρεπε μελετημένη. Για το ζήτημα του λαδιού π. χ. δεν είχαν ξεκαθαρισμένες θέσεις ως τις παραμονές της άπεργιας. Και κατά τη διάρκεια της άπεργιας η διαφώτιση δεν άπαντούσε ούτε έγκαιρα ούτε αρκετά στις συκοφαντίες των άρχων και του «Κήρυκα». Άδυναμίες παρουσίασαν οι άπεργιακές φρουρές στα Δράμια και στις Καλύβες. Η πρώτη παράλληλα να διαλυθεί. Και η δεύτερη έδειξε άπειθαρχία έμποδίζοντας π. χ. το Ταχυδρομείο τη ζάχαρη και τα πορτοκάλια για το Ηράκλειο, παρά την αντίθετη θέση της Έπιτροπής Άγώνα.

Έπίσης η σύνδεση του κλιμακίου της Έπιτροπής που έμεινε στην πόλη με τους εκπροσώπους της στις άπεργιακές φρουρές ήταν άνεπαρκής.

Το Ηράκλειο παρ' όλο που παρουσίασε τις μαζικότερες συγκεντρώσεις και την καλύτερη εκλαίκευση των ζητημάτων, έξ αίτιας του λάθους της άναστολής και της έλλειψης άπεργιακών φρουρών στη δεύτερη άπεργία, έχασε ουσιαστικά τά κέρδη που μπορούσε νάχει.

Άν τη δεύτερη φορά παίρνονταν όλα τά μέτρα περιφρούρησης, μπορούσε σέ σημαντικό βαθμό να προλάβει ή νά έπανορθώσει τις συνέπειες του πρώτου λάθους.

Η Νεάπολη δεν κατάφερε καθόλου νά περάσει σέ μαζικό αγώνα παρ' όλο που και κεί ύπήρχαν διαθέσεις, στους αγρότες.

Η Γεράπετρα μ' όλη τη μαχητικότητα που ανέπτυξε, την καλή διαφώτιση που έκανε και τις μαζικές συγκεντρώσεις που πέτυχε, δεν κατάφερε νά έχει μαζικές άπεργιακές φρουρές και μια μεγαλύτερη προσπάθεια της άστυνομίας θά έσπαζε τις άμαζες φρουρές που ύπήρχαν.

Η περιφέρεια Μεσσαράς στο Ηράκλειο έκτός από μια αξιόλογη κάπως φρουρά στους Άγίους Δέκα και μια έκδηλωση άλληλεγγύης δεν παρουσίασε σοβαρά πράγματα. Το ίδιο τό όροπέδιο στο Λασηθι άρκέστησε σέ μια δήλωση άλληλεγγύης.

Η Σητεία και τά Σφακιά δεν κινήθηκαν. Έδω ύπάρχουν και οι μεγαλύτερες ύποκειμενικές άδυναμίες παρ' όλο που ύπάρχουν έπίσης σοβαρά άλλα προβλήματα των αγροτών.

Η σύνθεση των έπιτροπών αγώνα στο Ηράκλειο στο Ρέθυμνο και στη Νεάπολη δεν ήταν εκείνη που έπρεπε και στην έκλογή των στενότερων οργάνων (γραφείων) δέ δόθηκε ή άνάλογη προσοχή. Όχι γιατί ήταν ένομετωπικά όργανα, αλλά γιατί άκριβώς άνεξάρτητα από πολιτικές πεποιθήσεις δέ συκέντρωναν τά πιο ζωντανά και αποφασιστικά στοιχεία. Και στις τρεις περιπτώσεις αυτό επέδρασε σοβαρά στην όλη εξέλιξη στο Ηράκλειο και τη ματαίωση του αγώνα στο Ρέθυμνο και Μεραμπέλλο.

Σέ όλους τους νομούς δεν έγιναν παρά, πολύ λίγες συνελεύσεις Συνεταιρισμών όπου οι αγρότες νά διαφωτιστούν ζωντανά νά αποφασίσουν νά παλαίσουν και νά εκλέξουν έπιτροπές αγώνα. Στις περισσότερες περιπτώσεις τά συνεταιριστικά στελέχη κολλούσαν στο γράμμα του νόμου και σάν νά έπρόκειτο νά ψηφίσουν προύπολογισμό ή νά κάνουν άρχαιρείες ζητούσαν την τήρηση μιας σειράς τοπικών προϋποθέσεων που ουσιαστικά έπνιγαν και χαντάκωναν τον αγώνα και τά συμφέροντα των αγροτών τελικά.

Γενικό φαινόμενο έπίσης ήταν ό άργος ρυθμός τόσο στην προετοιμασία γενικά όσο και στην οργάνωση των αγώνων. Έδω έννοείται άργος ρυθμός όχι σέ σχέση με την πόλη αλλά σέ σχέση με τις δυνατότητες του χωριού, και την ιδιομορφία των συνθηκών. Έπίσης γενικό φαινόμενο ήταν τό πνεύμα των άναβολών που έπικρατούσε στις έπιτροπές αγώνα, που συχνά έδινε την έντύπωση σάν νάθελαν νά τον άποφύγουν όταν οι αγρότες από κάτω βιάζονταν και όλο ρωτούσαν «τί γίνεται;». Φυσικά όλα τά παραπάνω δεν έξαντλούν τό θέμα. Υπάρχουν ακόμα πάρα πολλά άλλα που θά μπορούσε κανείς μερικότερα νά σημειώσει. Έδω έξετάζονται μόνο τά πιο βασικά.

Μέσα διαφώτιση π. χ. όπως συνήματα στους τοίχους, καμπάνες, χωνιά, συνεργεία διαφώτισης, γραφτό διαφωτιστικό ύλικό κατά έπαρχία, ή χωριό κλπ. έλάχιστα ή καθόλου δέ χρησιμοποιήθηκαν.

Οι αγρότες έκαναν έναν αγώνα. Κι' όποιος άγωνίζεται κάνει καμιά φορά και λάθη. Παρουσιάζει πολλές φορές έλλειψεις και άδυναμίες. Άλλά πάντα όταν μελετά τον αγώνα και τό άτομο και τό σύνολο, άποχτά πείρα όφέλιμη για τό μέλλον. Άκόμα και άν λυθούν όλα τά άγροτικά ζητήματα σύμφωνα με τις ύποσχέσεις που δόθηκαν άπειρα άλλα ύπάρχουν άλλα

ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Α. ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΜΑΣ

Ἡ σημασία τῆς αὐτοκριτικῆς, γιὰ τὸ Κόμμα μας καὶ τὸ λαό, ἔχει ἰδιαιτέρη βαρύτητα. Συντελεῖ στὴν ὀρθότητα τῆς πολιτικῆς γραμμῆς, στὴν πρακτικὴ ἐκπλήρωση τῶν ἀποφάσεων καὶ ὑποχρεώσεων του, στὴ διαπαιδαγώγηση τῶν μελῶν, τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὁ Λένιν ἀποδίδει σημαίνοντα σπουδαιότητα στὴν αὐτοκριτικὴ τοῦ Κόμματος μας: «ἡ στάση ἐνὸς πολιτικοῦ Κόμματος μπροστὰ στὰ λάθη του εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα καὶ ἀσφαλέστερα κριτήρια γιὰ τὴ σοβαρότητα τοῦ Κόμματος καὶ γιὰ τὴν ἐκπλήρωση στὴν πράξη τῶν ὑποχρεώσεων του ἀπέναντι στὴν τάξη του καὶ στὶς ἐργαζόμενες μάζες...». Ὁ αὐτοέλεγχος, διαπαιδαγωγεῖ, φωτίζει, ὀπλίξει δυναμώνει τὶς ὁργανώσεις μας, γιὰ τὸ πρῶτον νὰ γίνεταί σ' ὅλα τὰ ὄργανα. σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, σὲ ὅλες τὶς μονάδες βάσης.

Τὸ Κόμμα μας, σὰν κόμμα τοῦ λαοῦ, πρέπει νὰ θέτει στὴν κρίση τοῦ λαοῦ τὴν πολιτικὴ καὶ τὴ δράση του. Μπροστὰ στὸ λαό, τίμα καὶ ἀνοιχτὰ νὰ ἀναγνωρίζει τὰ λάθη καὶ τὶς ἀδυναμίες του, νὰ ἐπεξηγεῖ τοὺς λόγους ποὺ τὰ προκάλεσαν, τοὺς τρόπους ποὺ θὰ διορθωθοῦν, γιὰ εἶναι μόνον ἐξασφαλίζεται ἡ δραστηρία συμμετοχὴ τοῦ ἴδιου τοῦ λαοῦ γιὰ τὸ ξεπεράσματός του.

Β. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΜΑΣ

Ὅπως μὴ σωστὴ πολιτικὴ θέση δοκιμάζεται — ἐφ' ὅσο θὰ χρησιμοποιηθοῦν οἱ ἀρμόζουσες μορφές ὁργάνωσης καὶ μέθοδοι τακτικῆς — ἀπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴ κινήσει τῶν μελῶν, τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνουμε ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα δράσεως. κάθε ὁργάνωση, καθοδηγητικὸ ὄργανο, στέλεχος ἢ μέλος τοῦ Κόμματος. Ἡ πράξη, τὸ ἔργο, ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀγώνα, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς δυνατότητες καὶ στὸ βαθμὸ ποὺ

τα. Καὶ καθεμέρα δημιουργοῦνται νέα. Ὅλα αὐτὰ χρειάζονται ἀγῶνα γιὰ νὰ λυθοῦν. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὸ ἐσωτερικὸ πολιτικὸ πρόβλημα ποὺ ἀπὸ τὴ λύση του ἐξαρτᾶται ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τῆς ἀγροτικῆς. Πολλοὶ καὶ πρὸ δὺσκολοὶ ἀγῶνες ἐρχοῦνται. Καὶ θὰ τοὺς διεξάγουμε μὲ πίστη καὶ ἐνθουσιασμὸ γιὰ εἶναι ἀπ' αὐτοὺς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπόστασις τῆς ἀγροτικῆς μας.

Σ. ΧΑΡΙΤΑΚΗΣ

ἐπιβάλλουν κάθε φορὰ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἀποτελεῖ τὸ μοναδικό, ἀντικειμενικὸ κριτήριο, γιὰ τὴν καθεμιά ὁργάνωση, γιὰ τὸ καθένα ὄργανο, γιὰ τὸν καθένα ἀγωνιστὴ τοῦ λαοῦ.

Ἡ αὐτοκριτικὴ δὲν πρέπει νὰ ἔρχεται ὕστερα μόνον ἀπὸ τὴν πράξη, τὰ λάθη καὶ τὶς ἀδυναμίες, γιὰ νὰ διαπιστώσει, νὰ διορθώσει καὶ νὰ διαπαιδαγωγεῖ. Καὶ πρὸ μπροστὰ θὰ πρέπει νὰ προσδιορίζει προσεκτικὰ τὸ πρόβλημα, τοὺς ὄρους καὶ τρόπους γιὰ τὴν ἐπίλυση του, νὰ ἐκτιμᾷ σωστὰ τὶς ὑποκειμενικὲς ἱκανότητες μας σὰν καθοδηγητικῶν στελεχῶν, ὁργάνων καὶ ὁργανώσεων. Ἡ ἐπισταμένη κριτικὴ τοῦ προγράμματος καὶ τοῦ τρόπου ἐφαρμογῆς του, θὰ μᾶς ὀπλίσει μὲ τὴν πρόβλεψη καὶ τὴν προληπτικὴ ἀντιμετώπιση κάθε πιθανοῦ ἐμποδίου. Ἡ ἡγεσία ποὺ δὲν θὰ περιορισθεῖ στὴν «ἀφ' ὑψηλοῦ ἐποπτεία» μὰ θὰ κρατήσει ζωντανή, γόνιμη, ἐπαφὴ μὲ τὴ μάζα, θὰ ἀποκτήσει τὴ δύναμη νὰ γνωρίσει τὶς ἀνάγκες τοὺς πόθους, τὸν ἀγωνιστικὸ παλμὸ καὶ τὴ θέληση τῶν μαζῶν. Θὰ σταθμίσει σωστὰ τὴν κατευθυντήρια γραμμὴ καὶ τὴ μεθοδικὴ τακτικὴ τῆς μαζικῆς δράσεως. Γιὰ μὴ σωστὴ κριτικὴ τοῦ προγράμματος μας, γιὰ μὴ αὐτοκριτικὴ ποὺ θὰ ἐξασφαλίζει τὴν προληπτικὴ ἀποφυγὴ τῶν λαθῶν πρέπει νὰ διερωτᾶται πάντα ἡ φωνὴ τῆς συνείδησής μας: τί θὰ πεῖ ἡ συνειδητὴ πρωτοπορία τῆς ἐργατικῆς τάξης; τί θὰ πεῖ ἡ μάζα τῶν ἐργαζομένων; ἀκόμη τί θὰ πεῖ τὸ ἀνώτερο καὶ ἐμπειρότερο συλλογικὸ ἐπιτελεῖο τοῦ Κόμματος; Ἡ αὐτοκριτικὴ, ὅσο καὶ ἡ κριτικὴ ὅσο, πρέπει νὰ διαπαιδαγωγεῖται ἀπὸ τὴ συνειδητὴ, φαισμένη γνώμη τῶν πλατειῶν στρωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τὴν πολύτιμη πολύχρονη πείρα ποὺ διαθέτουν τὰ καθοδηγητικὰ ὄργανα τοῦ Κόμματος μας.

Ἡ αὐτοκριτικὴ ὅμως ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν ἐκτέλεση τοῦ προγράμματος τῶν καθηκόντων μας, εἶναι ἡ πραγματικὴ, ἡ αὐθεντικὴ αὐτοκριτικὴ, γιὰ τὴν ἀπὸ τὴν μόνον θὰ φανοῦν οἱ θετικοὶ ὄροι ποὺ συνέβαλαν στὴν ἐπιτυχία, ὅσο καὶ οἱ ἀρνητικὲς πλευρὲς, οἱ παρατιμονιές. Ἀκόμη γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ συγκεκριμένου προγράμματος δουλειᾶς πρέπει νὰ συνδιάζουμε τὴν αὐτοκριτικὴ μὲ τὸν ἔλεγχο. Ὁ υπεύθυνος ποὺ καθοδηγητικὸ ἢ βοηθητικὸ ὄργανο ποὺ συνέρχεται, νὰ ἀρχίζει ἀπὸ τὸν αὐτοέλεγχό τῆς δουλειᾶς του, νὰ ὑποσημειώνει θαρρετὰ τὰ λάθη του καὶ νὰ προχωρεῖ, μὲ τρόπο γόνιμο, διδακτικὸ,

στην κριτική τῶν συνεργατῶν του. Καί ὁλόκληρο καθοδηγητικό ὄργανο ἐπιβάλλεται νά ἐφαρμόζει αὐστηρά τόν αὐτοέλεγχον, σέ μιὰ συνδιάσκεψη, στήν ἐκθεση δράσης του, μπροστά στή μετέχουσα μέλη τοῦ Κόμματος. Στό δομεν ὄργανο θά συνεχίσουν τήν αὐτοκριτική καί τόν ἐλεγχον καί οἱ ἄλλοι συνυπεύθυνοι πολιτομένα καί συντοφικά. Ἐτσι ἀσκεῖται ὁ ἐλεγχος παράλληλα σ' ὄλους, πρὸς τὰ πάνω καί πρὸς τὰ κάτω. Ὁ καθένας κρίνει τόν ἑαυτό του καί τούς ἄλλους. Ὁ καθένας ὄλους καί ὄλοι τόν καθένα. Μά ἀποτέλεσμα τήν πλούσια ὀγκομιδή πείρας ἀπό τὸ κριτικὰ ὄργανο, τοῦ στελέχους, τῆς μεθόδου δουλειᾶς, τῆς μαζικῆς δράσης. Ἡ μονομερῆς κριτική, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι συλλογική, δὲν ἀρκεῖ. γιὰ τὴν πάροχον κίνδυνον λαθεμένης ἐκτίμησης ὅταν γίνεται ἀπὸ ἀνώριμα πολιτικά, μέλη, πού κρίνουν σύμφωνα μὲ ὀρισμένες τυποποιημένες συνταγές δογματικά καί τοποθετοῦν στὸ ἴδιο ἐπίπεδο χωρὶς νά διακρίνουν τὸ εἰδικὸ καί ἀτομικὸ, ὅλα τὰ μέλη τοῦ Κόμματος καί ὅλα τὰ γεγονότα. Γιατὸ ἡ αὐτοκριτική πρέπει νά προηγεῖται τῆς κριτικῆς καί τὸ προσεκτικὸ ἐνδιαφέρον νά προηγεῖται ὀποιοῦδήποτε καυτηριασμοῦ.

Τὸ ἴδιο παρακινδυνευμένη εἶναι καί ἡ αὐτοκριτική ὅταν γίνεται ἀπὸ μέλη, ἀκαταστάλαχτα ἰδεολογικά, καί ψυχολογικά ἀδιαφοροποίητα, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ δὲν ζοῦν κατάβαθα τὴ λαϊκὴ ὑπόθεση, ἀπὸ ἔλλειψη σθένους καί ἀπὸ ἐγωιστικὰ ἐλάτρηρα, καταφεύγουν σὲ ὑπεκφυγές, ὑποκειμενισμούς, σὲ ἀναζητήσεις πλαστοῦν δικαιολογιῶν, γιὰ ὀρισμένα λάθη τους.

Μόνον ὁ συνδυασμὸς τῆς αὐτοκριτικῆς καί τῆς κριτικῆς βοηθᾷ στήν ὀρθότητα τῶν διαπιστώσεων, στήν ἀγύρωση τῶν αἰτίων καί τῶν συνεπιδεικνυμένων ὀρων, τῶν ἀπαραιτήτων ἀποφάσεων γιὰ τὰ μέτρα πού ἐπιβάλλονται νά ληφθοῦν. Ὁ συνδυασμὸς αὐτῶν αὐτοκριτικῆς—κριτικῆς πρέπει νά εἶναι διαρκής. Νά ἀνασκοπεῖ τὴ ζωὴ καί τὴ δράση καθενὸς τῆ ζωὴ καί τὴ δράση τοῦ περιβάλλοντος του, νά παραδειγματίζεται ἀπὸ τὴν ὥς τὰ τώρα πορεία τῆς ζωῆς καί τῆς δράσης του, ἀπὸ τὴ ζωὴ καί τὴ δράση τῶν συνεργατῶν του. Τόσο ὁμοῦ ἡ αὐτοκριτική ὅσο καί ἡ κριτική πρέπει νά γίνεται, ὅταν, ὅπου καί ὅπως πρέπει, ὑπεύθυνα, σωστά καί ἐπιμελημένα δὲν πικραίνει τὸ φιλότιμο τοῦ κομματικοῦ μέλους ὁ ἐλεγχος, πού δὲν ἐκτρέπεται σὲ βιαιότητες ἢ κουτσομπολιό. Τὸ μέλος θά κατανοήσει καί θά ἐφαρμοῖ τὸν ἐλεγχον πού θά εἶναι γρηφάλιος, πειστικός καί ἀντικειμενικός. Αὐτοῖς πού ἰσχυρίζονται πὸς πρέπει νά ἀποφεύγουμε τὸν ἐλεγχον, γιὰ νά μὴν τραυματίζουμε τὴν ψυχολογία τοῦ μέλους, εἴτε ἔχουν ὑπ' ὄψει τους μεμονωμένους περιπτώσεις βλοσυρῶν ἐπιλήξεων, εἴτε ζοῦν τέτοια νοσηρὰ μικροαστικά συναίσθηματά, συμπτώματα λιποψυχίας καί μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴν ψυχολογία τους κρίνουν καί τούς ἄλλους ἔχουν ἄδικο. Ἄυτὸς—λέει ὁσ. Στάλιν—πὺν νομίζει ὅτι προφυλάσσει τὸ φιλότιμο τῶν στελεχῶν μας σκεπάζοντας τὰ λάθη τους, αὐτὸς καταστρέφει καί τὰ στελέχη καί τὸ φιλότιμο αὐτῶν τῶν στελεχῶν γιὰ τὴν σκεπάζοντας τὰ λάθη τους διευκολύνει τὴν ἐπανάληψη καινούριων λαθῶν... πού

θὰ ὀδηγήσουν σὲ μιὰ τέλεια κατάρρευση τῶν στελεχῶν μὲ βλάβη τοῦ «φιλότιμου» καί τῆς τῆς «ἡσυχίας τους». Ἡ αὐτοκριτικὴ φυσικά ἔχει τὸ κλειστότητα σὲ σχέση μὲ τὴν κριτικὴ ὅτι δὲν θλίβει· μὰ ζωογονεῖ, ὀδηγεῖ στήν κάθαρση, στήν ψυχικὴ ἀκεραιότητα καί ἀνωτερότητα, στήν δημιουργικὴ ἀνάπτυξη τῆς συνειδήσεως καί τῆς προσομοιωτικῆς τοῦ ἀγωνιστῆ. Ὑστερα ἀπὸ κάθε αὐτοκριτικὴ γενιοῦνται καινούριοι στοχασμοί, αἰσθηματά, μετρημένη καί ἀποφασιστικὴ ἐνεργητικότητα. Γιατὸ καθένας τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος μας εἶναι νά ἀναγνωρίζουν ἑμῶν καί ἀνοικτὰ τὰ λάθη τους, νά ἀνακαλύπτουν τὶς αἰτίες τους, νά βρίσκουν τὸν τρόπον γιὰ τὴν διορθωτικὴν τους. Μόνον μὲ τὴν τίμια, εἰλικρινῆ, συνειδητὴ αὐτοκριτικὴ μορφώνονται σωστά, ἀναδεικνύονται τὰ πραγματικά, κολοσεβίτικα, ἡγετικά στελέχη καί ὅπως λέει ὁ σ. Στάλιν εἶναι ἱκανὰ «γιὰ μιὰ πραγματικὴ σωστικὴ μόρφωση καί διαπαιδαγώγηση τῆς ἐργατικῆς τάξεως καί τῶν ἐργαζομένων μαζῶν». Καί ὄχι μόνον ἐσωκομματικά, μὰ ἀνοικτὰ μπροστά στὸ λαὸ, πρέπει νά ἀναγνωρίζουν τὰ λάθη τῆς, ἢ κομματικῆς μὲς ὀργάνωση. Ἡ ἀνοικτὴ ἀναγνώριση καί ἡ τίμια διορθωτικὴ τῶν λαθῶν πού, ὅπως νομίζουν μερικοί, εἶναι δυνατό νά ἐκμεταλλεθοῦν οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ δὲν ζημιώνει παρά ἐνισχύει, ἐξυψώνει τὸ κύρος τοῦ Κόμματος μας στὸ μάτια καί στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ.

Γ'. ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΜΑΣ

Ἡ συναίσθηση τῆς εὐθύνης δὲν ἀπορρέει μόνον ἀπὸ τὴ θεωρητικὴ κατάρτιση, τὴν ἰδεολογικὴ διαύγεια καί τὴν ἀκαταπόνητη συμμετοχὴ στοὺς λαϊκοὺς ἀγῶνες, μὰ ἐνισχύεται σημαντικὰ ἀπὸ τὸν ὀργανωμένον συστηματικὸν τρόπο τῆς αὐτοκριτικῆς καί τοῦ ἐλέγχου. Ἡ κριτικὴ ἀναρριπίζει διατηρεῖ ἀβυσσο, στὴ συνείδηση τοῦ μέλους, τὸ ζῆλο γιὰ τὰ καθήκοντα τῆς πού ἐπιμύεται ἀπέναντι στὸ Κόμμα καί τὸν ἀγωνιζόμενον λαὸν μας. Ἡ συναίσθηση τῆς εὐθύνης εἶναι λειτουργικὴ ὀργανικὴ, συνδεμένη μὲ τὴν ἴδια τὴν ὑπόσταση τοῦ ἀγωνιστῆ. Ὅσο ψύχραιμη καί ἂν εἶναι ἡ φυσικὴ ἰδιοσυγκρασία του, τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης διαποτίζει τὴ ζωὴ καί τὴ δράση του. Ἡλεκτρίζει τὰ μέτρα, κεντρίζει τὴν ἀσκήν προσημαίνει τὸν ἐκδηλώνεται στήν αὐτοκριτικὴ καί τὸν ἐλεγχον γιὰ τὴ δράση του. Ἡ συναίσθηση τῆς εὐθύνης ὅπως καί ἡ αὐτοκριτικὴ καί ὁ ἐλεγχος, δὲν πρέπει μόνον νά ἐπακολουθεῖ, μὰ καί νά προηγεῖται σὲ κάθε σκέψη, σὲ κάθε λόγο ἢ ἐνεργεία τοῦ Κομμουνιστῆ. Ἡ συναίσθηση τῆς εὐθύνης σὲ συνάρτηση μὲ τὸν αὐτοέλεγχον ἀποτελοῦν τὰ πολυτιμότερα συνθετικὰ στοιχεῖα τῆς ἀγωνιστικῆς συνειδήσεως κάθε μέλους τοῦ Κόμματος. Δὲν εἶναι φυσιολογικὸ γιὰ τὰ μέλη μας νά νομίζουν πὸς ἐξελίσσονται μὲ μιὰ αὐστηρὴ αὐτοκριτικὴ πού κάνουν γιὰ τὰ παραπτώματα ἢ τὴν ἀδράγεια τους, καί μετὰ ἀθεράπευτα νά συνεχίσουν τὴν ἴδια τακτικὴ, χωρὶς νά διορθωθοῦν στὴ πράξη. Παρὰ τὴν ψυχρὴ θεωρητικὴ ἐπιμονὴ καί τὴν πίστη τους στὸν ἀγῶνα, ἡ συνείδηση τῶν συντρόφων αὐτῶν, στὶς περισσότερες περιπτώσεις, ἔπαθε μιὰ ἐπικίν-

ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Δέν είναι ή πρώτη φορά πού τό φανλοκρατικά κόμματα του τόπου μας, προσπάθησαν νά κόμουν κομματικό κρατικό μηχανισμό και νά μεταβάλλουν τίς Δημόσιες υπηρεσίες, από όργανα εξυπηρέτησης του λαού, σέ όργανα τυφλά κομματικά.

Τό Σύνταγμα του 1911 καθιέρωσε την μονιμότητα των Δημοσίων Υπαλλήλων και άφαιρέσε από τόν Υπουργό και την Κυβέρνηση τό δικαίωμα νά άπολύουν τούς υπαλλήλους μέ εϋθύνη του.

Γιά νά άπολυθεί ένας Δ. Υ. έπρεπε νά συντρέχουν ορισμένοι λόγοι από τή μιá μεριά και από την άλλη χρειαζόταν άπόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ό θεσμός των Διοικητικών Συμβουλίων (πού άποτελείται από τούς Διτές των Υπηρεσιών του Υπουργείου) ήταν μιá κατάκτηση των Δ. Υ. Όμως παρ' όλα αυτά κάθε φορά πού ανέβαινε στην άρχή τό πιο φανλοκρατικό κόμμα τόν τόπου μας τό Λαϊκό, άκολουθούσε και μιá μικρή ή μεγάλη δίωξη των αντιφρονούντων υπαλλήλων.

Έτσι έχομε άθρόες άπολύσεις τό 1920, τό 1933 και ποιά πολλές τό 1935. Έννοείται πώς δέν υστερήσαν και τ' άλλα άστικά κόμματα στά 1916, 1922, 1926, Σ' όλες αυτές τίς εποχές, οι υπάλληλοι πού άπελύοντο, λεγότουσαν άντεθνικοί, άπάτριδες, προδότες κ.τ.λ.

Μέ την καινούργια άνοδο στην Άρχή

δυνα διάβρωση από άλλα διαφέροντα της άτομικής ζωής. Οι σύντροφοι αυτοί πρέπει νά αναβαπτισθούν στη βαθύτερη ψυχική συναίσθηση της εϋθύνης μέ την πραγματοποίηση ενός σοβαρού καθήκοντος πού νά ανταποκρίνεται στις δυνάμεις των, γιά νά αισθανθούν τή συγκίνηση πού δοκιμάζει ύστερα από τήν έπιτυχία του έργου του κάθε άγνός άγωνιστής. Οι συνεχείς όμως διαλείψεις στην πρακτική κομματική ζωή είναι θλίβερά άπρομηγνύματα γιά τή σταδιοδρομία του μέλους. Η μονιμότερη άπονόρκωση του συναίσθηματος της εϋθύνης, άποτελεί έκδήλωση ρουτινιάρικης ψυχολογίας άπόμαχου. Συνέπεια τούτου είναι ή εξάρθρωση του κομματικού ρυθμού της ζωής του, στην κομματική ήθική, στην άγωνιστική του διάθεση, μέ άποτελεσμα νά άποβληθεί τελικά από τόν κομματικό όργανισμό.

Η συναίσθηση της εϋθύνης απλώνεται σ' όλη τή ζωή και τή δράση, σ' όλη τήν ποιότητα των θέσεων και των ενεργειών του

του Λαϊκού κόμματος ξαναμπαίνει σ' έφαρμογή ο ίδιος σκοπός — τώρα όμως μέ καινούργιο σχέδιο. — Γιά νά μπορέσει (τό Λαϊκό κόμμα) νά κάνει τελείως κομματικό μηχανισμό, κάνει ένα ψήφισμα άντισυνταγματικό πού καταργεί την μονιμότητα των Δ. Υ., και παραγκωνίζει τελείως τά Διοικητικά Συμβούλια. «— Στη θέση τους βάσει τριμελείς έπιτροπές διοριζόμενες άπ' τόν Υπουργό, — πού είναι της άπόλυτου έμπιστοσύνης του. Μά και αυτές τίς καταργεί μέ καινούργια έκδοση του ψηφίσματος και δίδει άνεξέλεγκτα στον κάθε υπουργό τό δικαίωμα νά κρίνει και νά άπολύει τούς υπαλλήλους του ύπουργείου του.

Τό ότι τό Λαϊκό κόμμα μέ τό ψήφισμα «περί εξυγιάνσεως των Δημ. Υπηρεσιών» πήγαινε νά διώξει όλους τούς υπαλλήλους πού είχαν αντίθετα πολιτικά φρονήματα φαίνεται άπ' τό γεγονός ότι όλα τά πολιτικά κόμματα (έκτός του Ζέρβα) τό έτόνισαν αυτό και καταψήφισαν τό ψήφισμα.

Εϋλογα όμως θά τεθεί τό ερώτημα γιάτι οι άρχηγοί των κομμάτων πού τό καταψήφισαν, τώρα πού μέτεχον στην Κυβέρνηση τό έφαρμόζουν και μάάλιστα μέ μεγαλύτερη έκταση;

Η άπάντηση δέν είναι δύσκολη, άν σήμερα δέν γίνεται άπλώς κομματική έκκαθάριση. γίνεται κάτι παραπάνω. Κάθε υπάλληλος πού δέν είναι πρόθυμος νά βοηθήσει,

Κομμουνιστή. Η εϋθύνη γιά τό καθένα μέλος, στέλεχος ή όργανο έκτείνεται σέ ένα καθορισμένο κύκλο δράσης και αϋξάνεται σέ βαθμό άνάλογο μέ την κομματική ιεραρχία. Η άλληλέγγυα όμως συναίσθηση της εϋθύνης είναι πλατύτερη, συλλογική, κομματική, ποτέ περιορισμένη και ιδιοτελής. Κάθε έπιτυχία ή άποτυχία του Κόμματος κάθε μιá νίκη ή ήττα του προοδευτικού κινήματος πρέπει νά συγκινεί, άνάλογα μέ τό βαθμό της συνείδησης μας, όλους τούς Κομμουνιστές πού ανήκομε στό ίδιο οικοδόμημα και παλεύομε γιά τόν ίδιο σκοπό.

Μέ τέτοια συναίσθηση της εϋθύνης άπέναντι στό λαό και στά ιστορικά μας καθήκοντα, τό Κόμμα περιβάλλεται μέ όλη τή λαϊκή στοργική έμπιστοσύνη, μέ όλη τή θέληση γιά δραστήρια συμμετοχή στην πάλη γιά την Άνεξαρτησία του Έθνους, γιά τή Δημοκρατία, γιά τή ζωή του λαού.

ΚΩΣΤ. ΗΛΙΑΚΗΣ

ὴν Κυβέρνηση τοῦσ ἀντιλαϊκοὺς τῆς σκοποῦς ἀπολύεται.

Ἡ πολιτικὴ τῆς σημερινῆς Κυβέρνησης τῶν 7 ἀρχηγῶν εἶναι γνωστὴ. Θέλει μὲ τὴ βία νὰ κτυπήσῃ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ νὰ τὸν κάνει σκλάβο στὰ συμφέροντα τῶν ξένων. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποψη καὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὸ σκοπὸν τῆς, χρειάζεται ὑπάλληλους ποὺ νὰ ἐκτελοῦν τυφλὰ τὶς διαταγὰς τῆς καὶ νὰ τὶς ὑπερβάλουν σὲ ἀντιλαϊκότητα. Αὐτὸ ὅμως δὲν δέχονται νὰ τὸ κάνουν οἱ δημοκρατικοὶ ὑπάλληλοι μὰ καὶ πολλοὶ τίμιοι δεξιῶι καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἀπολύονται ἢ μπαίνουν σὲ διαθεσιμότητα.

Ἔτσι «ἡ ἐξυγίανση» ξεπέρασε τὰ ὄρια τῆς κομματικῆς ἐκκαθάρισης καὶ πῆρε πλατὺ ἀντιπαλληλικὸ ἀντιλαϊκὸ χαρακτῆρα.

«Ἡ ἐξυγίανση» εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ἀνήθικα καὶ ἀντικοινωνικά μέτρα ποὺ μποροῦσε νὰ πάρει μιὰ ὀποιαδήποτε ξεισιπτανα φανλοκρατικὴ Κυβέρνηση. Πετᾶει στὸ δρόμο χιλιάδες ὑπάλληλους οἰκογενειάρχους μὲ 10,15 καὶ 19 χρόνια ὑπηρεσία χωρὶς πεντάρα σύνταξη.

Πῶς πρέπει νὰ ἰδῆ ὁ ἑλλ. λαὸς τὴν ἐξυγίανση;

Α) Ἡ σημερινὴ κυβερνησὴ πάει νὰ ξεκαθαρίσει τὸν κρατικὸ μηχανισμό ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς Δημοσ. Ὑπαλλήλους καὶ τοὺς τίμιους δεξιούς καὶ στὴ θέσητους νὰ διορίσει ἀνθρώπους ποὺ δεχονται νὰ γίνουνοῦρ νανα δικά τῆς καὶ τῶν ξένων ἀφεντικῶν τους. Γι' αὐτὸ ὁ ἑλλ. λαὸς πρέπει νὰ καταλάβει ὅτι ἡ φανλοκρατία καὶ ρουσφετολογία θὰ φτάσει ὡς ἐκεῖ ποὺ ποτὲ δὲν ἔφτασε καὶ ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς θὰ μετατραπῆ σὲ μάλιστα τοῦ λαοῦ μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τῆς ἐξυπηρέτησῆ τῶν συμφερόντων τῶν ἀγγλοσάξωνων καὶ τῶν παραγωγῶν τους.

Οἱ γεωπόνοι θὰ μένουσι οἱ μισοί, οἱ μηχανικοὶ τὸ ἴδιο. Πολλὰ σχολεῖα ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εἶναι τώρα κλειστά, θὰ κλείσουσι. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι, κάθε προσπάθεια γι' ἀπόδοση τῆς γεωργίας σταματᾷ ὀλοκληρωτικά, ὅτι ἡ ἀνοικοδόμησῆ θὰ μείνει στὸ στάδιο ποὺ εἶνε τώρα, καὶ τὰ παιδιὰ μας θὰ μένουσι στραβὰ ἀπὸ γράμματα. Ἀκόμη καὶ κεῖνα ποὺ θὰ πηγαίνοσι στὸ σχολεῖο θὰ διδάσκονται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς δουλοπρέπειας καὶ τοῦ φασισμοῦ.

Β) Ἡ ἐξυγίανση πειάνει καὶ τοὺς τεχνικούς κλάδους δηλ. Δασκάλους, καθηγητές, γεωπόνους, μηχανικούς. Αὐτοὶ δὲν φτιάχνονται ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ καθῆκον ὀλόκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι νὰ ἀντιδράσει μὲ ὅλα τὰ μέσα ἐνάντια στὴν ἐξυγίανση, ἂν δὲν θέλει νὰ γίνουμε Κράτος Κάφρων.

Οἱ Δημοῖοι Ὑπάλληλοι ἐπίσης ἀνεξάρτητα ἀπὸ πολιτικὰ φρονήματα, καὶ ἀπὸ τοῦ ἂν διατρέχουν ἢ ὄχι κίνδυνον νὰ ἐξυγιανθοῦν πρέπει νὰ θυμοῦνται ὅτι: Ποτὲ δὲν ἔμεινε μιὰ παράτησῆ γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν ἀρχὴ καὶ ἡ σημερινὴ ἐξυγίανση εἶναι ἓνα «κακὸ προηγουμένον».

Γ) Ἀπὸ τὴν ἐξυγίανση θὰ διωχθοῦν ἀσφαλῶς ὅλοι οἱ συνδικαλιστικοὶ ἡγέτες καὶ οἱ ἀγῶνες οἱ ἐπαγγελματικοὶ θὰ σταματήσουσι σὲ βάρος τῆς οἰκονομικῆς τῶν κατάστασης, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ποὺ θὰ παραμει-

νοῦν καὶ αὐτῶν ποὶ θὰ διωχθοῦν θὰ δημιουργηθεῖ μιὰ ἀβυσσὸς ποὺ δὲν συμφέρει κανένα ὑπάλληλο παρὰ μόνο τὴν Κυβέρνηση ποὺ θέλει νὰ τοὺς κρατεῖ χωρισμένους.

Καὶ αὐτὰ γενικά σὲ ὅτι ἀφορᾷ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ καὶ τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους.

Ἄς ἐξετάσουμε τώρα τὸ φαινόμενον τῆς ἐξυγιανσης ἐδῶ στὴν Κρήτη ποὺ παρουσιάζει ιδιαίτερη σημασία. Πρὶν λίγες μέρες κλήθηκα σὲ ἀπολογία 200 ἐκπαιδευτικοὶ ὅλοι μὲ μιὰ στερεότυπη ἀπολογία. Νὰ γιατί καλοῦνται σὲ ἀπολογία. — «Ἐχοντες ὑπ' ὄψει..... καλοῦμεν Ὑμᾶς ὅπως ὑποβάλλετε ἡμῖν διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτ.Σχολεῖων ἡ καὶ ἄπ' εὐθείας τὴν ἀπολογίαν σας διότι 1) Διὰ τῆς ἐν γένει δράσεως σας συνειργήσατε εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς στάσεως τοῦ Δεκεμβρίου 1944; συμμετέχατε εἰς τὴν στάσιν ταύτην καὶ ἐνισχύσατε ταύτην διὰ τῶν ἐνεργειῶν σας. 2) Ἀπὸ τῆς στάσεως τοῦ Δεκεμβρίου 1944 μέχρι σήμερον, διὰ τῆς ἐν γένει δράσεως σας καὶ συμπεριφορᾶς σας. Ἐνεργεῖτε κατὰ τῆς ἐν τῷ Κράτει ἐννόμου τάσεως καὶ συμμετέχετε εἰς τοιαύτας ἐνεργείας, 3) ἀπὸ τῆς στάσεως τοῦ Δεκεμβρίου μέχρι σήμερον διὰ τῆς ἐν γένει δράσεως καὶ συμπεριφορᾶς σας ἐνεργεῖτε ὑπὲρ τῶν συμμετασχόντων εἰς τὴν ἄνω δεκεμβριανὴν στάσιν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀντικρατικῶν ἢ ἀντεθνικῶν ἐπιδιοξεων καὶ σκοπῶν τούτων».

Καὶ τώρα ἄς ἐξετάσουμε τοὺς λόγους ποὺ καλοῦνται νὰ ἀπολογηθοῦν. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ καταλαβαίνει ὁ καθένας ὅτι τὰ στοιχεῖα δὲν ἔχουν βάση γιὰ τὴν Κρήτη. Δεκέμβρη ὅπως εἴπαμε δὲν εἴχαμε καὶ κανέναν μὰ κανέναν δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθεῖ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς σκλαβιάς οἱ Κρήτες δὲν ἔκαναν τὸ καθῆκον τους. Ἐλάχιστες εἶναι οἱ ἐξαιρέσεις. Καὶ ἀπὸ τίς ἐξαιρέσεις αὐτές, κανένας δὲν κλήθηκε σὲ ἀπολογία. Ὅλοι τους εἶτε μένουσι σὲ ἴδιες θέσεις εἴτε κατάλαβαν ἀνώτερες, ἀμοιβὴ γιὰ τίς προδοσίας ποὺ ἔκαναν ἐνάντια στὸ λαὸ.

Τὸ γιατί λοιπὸν διώχονται αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ προσδιορίσουμε. Δυὸ πράγματα πάνε νὰ πετύχουν. α) Νὰ διώξουν τοὺς Δημοκρατικούς καὶ τίμιους Κρήτες ὑπάλληλους γιὰ νὰχουν ἓνα μηχανισμό ὅπως εἴπαμε ποῖο πάνω δουλικὸ καὶ β) Γιὰ ν' ἀνάψουν καὶ στὴν Κρήτη τὸν ἐμφύλιο πόλεμο.

Πολλὲς προσπάθειες κάνανε ὡ: τὰ τώρα γιὰ νὰ ἀνάψουν καὶ ἐδῶ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Κάνουν καὶ μιὰ ἀκόμη. Σπρώχνουν νέας ἐκατοντάδες οἰκογένειες στὴ φτώχεια στὴν κείνα καὶ τὴν ἀπόγνωση, πιστεύοντας πὺς αὐτὸ θὰ εἶναι ἓνα ἀκόμη βῆμα γιὰ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Καὶ δὲν κέφτουν καθόλου ἔξω.

Γιὰ νὰ τὸ καταλάβουμε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πιὸ καλὰ ἄς υποθέσουμε πὺς μὲ ἀπόφαση τῆς Κυβέρνησης ἡ ἀστυνομία ἔκλεινε τὰ μαγαζιά 200 ἐμπόρων καὶ ἐπαγγελματιῶν καὶ παρὰ πέρα δὲν τοὺς ἄφινε νὰ ἐξασκήσουσι τὸ ἐπάγγελμά τους, ἀλλὰ τοὺς ἔλεγε νὰ τραποῦν σὲ ἄλλα ἐπάγγελάματα. Τί θὰ ἔκαναν; Τὸ ἴδιο πρᾶγμα ἀκριβῶς συμβαίνει τώρα μὲ τοὺς Δ. Υ. Τὸ μαγαζὶ τοῦ Δημ. Ὑπαλ. εἶναι τὸ

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1770 ΚΑΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΗΣ

...Οἱ οὐλοὶ θὰ φουργιαρέψουμεν εἰς τὰ βου-
[νά, στὰ ὄρη,
νὰ ν' τὰ φαράγγια, τὰ βουνὰ κι' οἱ νταῖκοι
[κατοικία μας,
παρὰ νὰ τὰ σκλαβώσουμε σήμερον τὰ παι-
[διά μας.
Μαζί νὰ μᾶς θερίσουσι ἢ πείνα καὶ τὸ
[χιόνι
γῆ τὸ μαχαίρι τῶν Τούρκων, οἱ μπάλες,
[τὸ κανόνι»
Κι' οὐλοὶ μὲ μίᾳς φωνιάζουσι: «Μαζί θὰ
[πολεμοῦμε,
καλλιὰ μας νὰ ποθάνομε, παρὰ νὰ σκλα-
[βωθοῦμε.»
(Ἄπο τὸ τραγοῦδι τοῦ Δασκαλογιάννη)

Ἦστερα ἀπὸ ἕνα σκληρὸ, πολυαίμακτο
καὶ μακρόχρονο ἀγῶνα, πάνω στὴν Κρή-
τη, μεταξὺ Τούρκων καὶ Ἑνετῶν ποὺ κρά-
τησε 25 περίπου χρόνια, ἡ Κρήτη ἔπεσε
στὰ χέρια τῶν Τούρκων στὰ 1669.

Μετὰ τὴν κατάπαυση τοῦ μεγάλου αὐ-
τοῦ πολέμου, ποὺ ρῆμαξε τὴν Κρήτη, οἱ
Τούρκοι κατακτητὲς διαίρεσαν τὴν Κρήτη
σὲ τρεῖς Διοικήσεις, τῶν Χανίων, τοῦ Ρεθύ-
μνου καὶ τοῦ Μεγάλου Κάστρου. Κάθε
Διοίκηση εἶχε ἐπικεφαλῆς ἕναν Πασᾶ. Ὁ
Πασᾶς ὅμως τοῦ Μεγάλου Κάστρου ἦ-
ταν ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς δυὸ ἄλλους.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἐδάφους τῆς
Κρήτης μοιράσθηκε μεταξὺ τῶν Μπέηδων,
Ἀγάδων καὶ τοῦ Τούρκικου Δημοσίου. Οἱ
Χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς Κρήτης δούλευαν
τὰ κτήματα γιὰ λογαριασμὸ τῶν κυρίων
τεως καὶ βασανίζονταν ἄγρια καὶ ἀπάν-
θρωπα ἀπὸ τοὺς Γιαννιτσαρούς. Χιλιάδες
πολλές, ἀναγκάστηκαν ν' ἀλλαξοπιστή-
σουν.

Μόνον ἡ ὄρεινὴ Ἐπαρχία τῶν Σφακιῶν
δὲν κατακτήθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, πα-

γραφεῖο του. Ἡ ἐνέργεια λοιπὸν τῆς Κυβέρ-
νησης νὰ ἐφαρμόσει καὶ στὴν Κρήτη τὸ ψή-
φισμα τῆς ἐξυγιάνσης εἶναι σχεδὸν κατανθί-
σιο ποὺ ἀποβλέπει α) στὸ νὰ δαμάσει τὸν ἰ-
δούλωτο κρητικὸ λαὸ μὲ ἕναν κρατικὸ μηχανι-
σμὸ ξενοδόουλο φειστικὸ καὶ βον) στὸ νὰ
μεταφέρει καὶ ἐδῶ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Αὕτη
εἶναι ἡ προσπάθεια τῆς σημερινῆς Κυβέρνη-
σης. Ἐδῶ ὅμως στὴν Κρήτη δὲν θὰ μεταφερ-
θεῖ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος γιὰτι δὲν τὸ θέλει ὁ
Κρητικὸς λαὸς καὶ θὰ ἀνατρέψει καὶ τὰ και-
νούργια σχέδια τῆς Κυβέρνησης.

Α. ΟΙΚ.

ρὰ ἔμεινε αὐτόνομη καὶ σχεδὸν ἀφορολόγη-
τη. Σὰν μοναδικὸ φόρο ἔδιδαν τὰ Σφακιά,
κάθε καλοκαίρι, λίγα φορτία χιονοῦ στὸν
Πασᾶ τῶν Χανίων.

Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας τῶν Σφακιῶν,
διατήρησαν ὅλα τοὺς τὰ προνόμια, δηλα-
δὴ, ν' αὐτοδιοικοῦνται, νὰ φέρουν ὄπλα,
νὰ θρησκευοῦνται καὶ νὰ ἐμπορεύονται ἐ-
λεύθερα μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Κρήτη. Πρέ-
πει νὰ σημειώσουμε, πῶς τὰ παραπάνω
προνόμια ἀπόκτησαν οἱ Σφακιανοί, στὸ μα-
κρόχρονο διάστημα τῆς Ἑνετοκρατίας, μέ-
σκληρὸς καὶ ἀδιάκοπος ἀγῶνας. Οἱ
Τούρκοι γιὰ νὰ καταργήσουν τὰ προνόμια
αὐτὰ ἔπρεπε, ὕστερα ἀπὸ τὴν κατάληψη
τοῦ Μεγάλου Κάστρου, νὰ κάμουν ξεχωρι-
στὴ ἐκστρατεία στὰ Σφακιά. Ὅμως ὁ εἰ-
κοσιπεντάχρονος ἀγῶνας, πάνω στὴν Κρή-
τη μὲ τοὺς Ἑνετοὺς, τοὺς εἶχε ἀδυνατίσει
καὶ δὲν ἦταν εὐκόλος, γι' αὐτοὺς, ἕνας καὶ
νούργιος πόλεμος, ποὺ θὰ τοὺς στοίχιζε
πολλές θυσίες καὶ δαπάνες. Κι' ἀκόμα ὁ ἄν-
τιπρόσωπος τοῦ Σουλτάνου στὴν Κρήτη
Κιουπροῦλης, βιάζονταν νὰ γυρίσει νικη-
τῆς στὴν Πόλη καὶ γι' αὐτὸ ὑποχρεώθηκε νὰ
ἀναγνωρίσει τὰ προνόμια καὶ τὴν ἀνεξαρ-
τησία τῶν Σφακιῶν καὶ ἀκόμη γιὰτι δὲν ἄ-
πόδιδαν ἐξαιρετικὴ στρατηγικὴ σημασία
σ' αὐτὴ τὴν ἐπαρχία.

Ἄπο τὰ πρῶτα κιόλας χρόνια τῆς Τούρ-
κικῆς σκλαβιάς, ὁ πληθυσμὸς τῶν Σφακιῶν
ἄρχισε νὰ μεγαλώνει, ἐξ αἰτίας ποὺ ὄλοι
ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ὑπέφεραν τὴν τυραννία
τοῦ Τούρκου κατακτητῆ, κατέφυγαν στὰ
ἐλεύθερα Σφακιά.

Οἱ Σφακιανοὶ στὰ πρῶτα ἑκατὸ χρόνια
τῆς κατάκτησης τῆς Κρήτης ἀπὸ τοὺς
Τούρκους, ἀσχολοῦνταν στὴν κτηνοτροφία,
στὴ ναυτιλία καὶ στὸ ἐμπόριο. Πολυάρι-
θμα Σφακιάνα καράβια ἀυλάκωναν τὴν
Μεσόγειο καὶ τὴν Μαύρη θάλασσα καὶ
ἔφταναν σὲ κάθε μεγάλο λιμάνι τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης.

Τὸ λιμάνι τοῦ Λουτροῦ τῶν Σφακιῶν
συγκέντρωσε ὅλη τὴ ναυτικὴ καὶ ἐμπορι-
κὴ κίνηση.

Ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριο ποὺ ἐνεργοῦ-
σαν οἱ Σφακιανοί, τοὺς ἔδωσαν τὴν δυνατό-
τητα τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης καὶ ἔφε-
ραν στὰ Σφακιά μεγάλη εὐημερία.

Οἱ Σφακιανοὶ ταξιδεύοντας μὲ τὰ καρά-
βιά τους στὰ μεγάλα ἐμπορικὰ κέντρα τῆς
Μεσογείου καὶ τῆς Μαύρης θάλασσας,
ἐρχόνταν σὲ συχνὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἄλλους

“Ελληνες, πού τήν εποχή εκείνη ήταν σκορπισμένοι στην Εύρωπη, στην άσιατική Τουρκία και Ἄφρική. Στά μεγάλα λιμάνια, τής εποχῆς εκείνης, Τριέστη, Βενετία, Λιβόρνο. Ὀδυσσό, Σμύρνη κ.λ.π. είχαν σχηματισθεῖ, μεγάλες ἑλληνικές παροικίες. Οἱ ἑλληνικές αὐτές παροικίες τοῦ ἑξωτερικοῦ, οἱ συμπαγεῖς μάζες τῶν Ἑλλήνων στήν Ἑλλάδα καί στά νησιά ἀποτελοῦσαν μιὰ ὑπολογισιμη καί ἀξιόλογη δύναμη σέ βάρος τῆς πανίσχυρης καί ἀπέραντης Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ 18ου αἰώνα. Οἱ Ἑλληνες στίς παροικίες τοῦ ἑξωτερικοῦ, στήν αὐτόνομη Μάνη, στά νησιά καί στό ἑσωτερικό τῆς Ἑλλάδας ἄρχισαν νά σκέπτονται καί νά μιλοῦν γιά τὸ ξεσκλάβωμα τῆς πατρίδας τους ἀπό τήν τούρκικη τυραννία.

Τὸν πόθο τῶν Ἑλλήνων γιά τὴν λευτεριά καί τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Πατρίδας τους, ἄρχισαν ἑνώριζα νά ὑποστηρίζουν οἱ Τσάρροι τῆς Ρουσίας, ἀπὸ ὑπολογισμό καί δικὸ τους συμφέρον γιὰ νά τοὺς ἔχουν συμμάχους καί βοηθοὺς, στοὺς πολέμους τους ἐναντίον τῆς πανίσχυρης Τουρκίας, πού ἤθελαν τὸν περιορισμὸ τῆς δυνάμεως τῆς καί τὴν κατάρκτη τῶν ἐδαφῶν τῆς.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, ὄργανα τῶν Τσαρρων γυρνοῦσαν τὴν Ἑλλάδα καί τίς ἑλληνικές παροικίες τοῦ ἑξωτερικοῦ καί ἐκήρυτταν τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Γραικικοῦ γένους. Σὺγχρονα γιὰ νά φουντῶνουν τὴ φαντασία καί τὸν ἐνθουσιασμὸ, κυκλοφοροῦσαν χρησμοὺς, πού κατασκευάζαν στὴ Ρουσία, σὰν τὸν Ἀγαθάγγελο, πού τάχα προφήτευαν τὴ γρήγορη ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας.

Στὰ 1768 ἡ Τσαρίνα Μεγάλη Αἰκατερίνη, ἐκήρυξε τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Τουρκίας. Μὲ τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου, ἔστειλε στὴν Ἑλλάδα ὄργανά τῆς γιὰ νά παρακινήσουν τοὺς Ἑλληνες σ' ἐπανάσταση.

Τῆν εποχὴ ἐκείνη ἕνας ἀπὸ τοὺς πῶ σημαντικοὺς Σφακιανούς ἦταν ὁ Δασκαλογιάννης. Κατάγονταν ἀπὸ ἐπίσημη τῶν Σφακιῶν γενιά, τῶν Βλάχων, ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀνώπολι Σφακίων. Ἦταν πλούσιος, ἔξυπνος, μορφωμένος. Ἐχαιρε μεγάλης ὑπόληψης καί σεβασμοῦ ἀπὸ τοὺς συντοπίτες του.

Σὰν γραμματισμένος πού ἦταν, οἱ Σφακιανοὶ τὸν ἔλεγαν Δάσκαλο καί μαζί μὲ τὸ μικρὸ του ὄνομα, Δασκαλογιάννη. Εἶχε τέσσαρα μεγάλα καράβια. Ταξίδευε ὁ ἴδιος στὰ διάφορα μεγάλα ἐμπορικά κέντρα τῆς Μεσογείου καί τῆς Μαρῆς θάλασσας καί ἐμπορευόταν. Στὰ ταξίδια του αὐτὰ ἦλθε σ' ἐπαφή μὲ πολλοὺς σημαντικούς Ἑλληνες. Ἀκούσε γιὰ τὴ Ρούσικη ὑποστήριξη καί πίστεψε στίς ὑποσχέσεις τῶν πρακτόρων τῆς Τσαρίνας. Ὅταν ἔμαθε τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου τῆς Ρουσίας κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐπῆγε στήν Πελοπόννησο καί συνενώθηκε μὲ τὸν Μπέη τῆς Μάνης Μαυρομιχάλη καί τὸν ἄρχοντα τῆς Καλαμάτας Μπενάκη, πού κι' αὐτοί, ὅπως καί πολλοὶ ἄλλοι Ἑλληνες, εἶχαν πιστέψει στὴ συνδρομὴ τῶν Ρούσων, ἀφοῦ

μάλιστα στὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου ἔπλεε ὁ Ρούσικος στόλος μὲ τὸν Ναύαρχο Θ. Ὀρλώφ καί ἀπεφάσισαν νά σηκώσουν ἐπανάσταση κατὰ τῶν Τούρκων. Τίς συνεννοήσεις αὐτές ἀποθανάτισε ἡ λαϊκὴ μούσα μὲ τὸ παρακάτω δῦστιχο:

«Ὁ Ὑψηλάντης τοῦ Βλαχιάς καί ὁ [Μαυρομιχάλης
συνωμοσία κάμανε μὲ τὸ Δασκαλογιάννη»

Ὑστερα ἀπὸ τίς συνεννοήσεις μὲ τοὺς παραπάνω καί μὲ τὸν Ναύαρχο Ὀρλώφ πού τοῦδωσε πολλὰ ὑποσχέσεις γιά βοήθεια, τὸν Αὐγουστο τοῦ 1769 πῆγε στὸ Τριέστη. Ἀπ' ἐκεῖ ἀγόρασε, μὲ δικὰ του χρήματα, ὄπλα καί πολεμοφόδια, τὰ φόρτωσε στὰ καράβια του καί τὸ φθινόπωρο τοῦ 1769 ἔφθασε στὸ Λουτρό τῶν Σφακιῶν. Ἀμέσως ἄρχισε νά ἐργάζεται γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν Σφακιανῶν. Μὲ πίστη καί ἐνθουσιασμὸ ἐκήρυττε πὼς ἔφθασε ἡ ὥρα τῆς λευτερίας, πὼς οἱ Ρούσοι ἐρχονται νά τοὺς βοηθήσουν καί πὼς ὄλοι οἱ Ἑλληνες θὰ ξεσηκωθοῦν κατὰ τοῦ Τούρκου.

Ἀπὸ τίς πρώτες ὁμως μέρες βρῆκε ἰσχυρὴ ἀντίδραση στὰ κηρύγματά του καί στὰ σχέδιά του, γιὰ τὴν ἑναρξη τῆς ἐπανάστασης, ἀπὸ τὸν Πρωτόπαπα τῶν Σφακιῶν παπὰ Ζαμπέτη, ἄνθρωπο πολὺ πειρομένο, ἀνδρεῖο, μὲ ἄδολο καί φλογερὸ πατριωτισμὸ, πού γιὰ τὰ χαρίσματά του αὐτὰ, ἀσκοῦσε μεγάλη ἐπιρροὴ στοὺς Σφακιανούς. Μὰ χωρὶς τὸν Πρωτόπαπα καί πολλοὶ ἄλλοι καπετάνιοι καί πρόκριτοι τῶν Σφακιῶν, ἄκουσαν μὲ ἐπιφύλαξη τὸ κήρυγμα τοῦ Δασκαλογιάννη. Οἱ Κρητικοὶ καί ἔξωριστὰ οἱ ριζίτες, εἶχαν πικρὴ πείρα γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ὑποσχέσεων τῶν ξένων καί γιὰ τὴ συνέπεια στὰ λόγια τους. Μέσα στοὺς αἰῶνες τῆς μαύρης σκλαβιάς τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ πού ἔζησαν οἱ Κρητικοί, καί στὴ γιγάντια πάλη πού σὲ συνέχεια ἔκαναν γιὰ τὴν ἐπιβίωση τους, τὴν λευτεριά καί ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδας τους ἀπόκτησαν ἀσφαλῆ ἰδέα γιὰ τοὺς ἑθνοπαίους, πού τὸς ἔλεγαν μὲ ἕνα ὄνομα Φράγκους. Πάντα τοὺς γέλασαν, πάντα τοὺς ἐκμεταλλεύτηκαν γιὰ τὰ δικὰ τους συμφέροντα, πάντα τοὺς δολιεύτηκαν: Ὁ λαὸς τῆς Κρήτης ἀπὸ μακρόχρονη πείρα καθορίζει, μὲ τὸ παρακάτω δῦστιχο, τὴν ἐκτίμησή πού ἔχει στίς ὑποσχέσεις τῶν Φράγκων:

— «Ὅποιος τὰ λόγια τους γροικᾶ, στοὺς ὄρκους τους πιστεύει στὴ θάλασσα πᾶνει λαγοὺς καί στὰ βουνὰ φαρεῖκα».

Ὅμως ἡ σύνεση καί οἱ ἀμφιβολίες τοῦ πρωτόπαπα καί τῶν ἄλλων καπετάνιων καί προκρίτων, κάμφθηκε, ὅταν ἔφθασε στὰ Σφακιά ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δασκαλογιάννη Παῦλος, πού ἔφερε μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Ρούσου Ναυάρχου Θ. Ὀρλώφ, γεμάτη ὑποσχέσεις, γιὰ γρήγορη συνδρομὴ καί μὲ ξεκάθαρες ὁδηγίες γιὰ τὸν τρόπο τῆς ἑναρξης καί ἐξέλιξης τῆς ἐπανάστασης.

Γιὰ νά κρυχθεῖ ὁμως ἡ ἐπανάσταση, δὲν ἦταν ἀρκετὸ νὰ τ' ἀποφασίσουν λίγοι πρόκριτοι καί καπετάνιοι. Ἐπρεπε ὁ ἴδιος

ὁ λαὸς νὰ πεί τῇ γνώμῃ του. Ἡ δημοκρατικὴ συνείδηση τοῦ κρητικοῦ λαοῦ, ποὺ μορφώθηκε καὶ σφυρηλατήθηκε μέσα στὸ καμινὴ τῆς πάλης, γιὰ τὴν ἐπιβίωση καὶ λευτεριά του, σὲ καμμιά περίπτωση δὲν ἐπέτρεψε νὰ σίρεται ἐτοιμηλεκὰ ἀπὸ κανένα, ὅσο ἰσχυρὸς καὶ ὅσο μεγάλος κι' ἂν ἦταν αὐτός. Ἀπὸ τὴν αἰτίαν αὐτὴν, ποὺ εἶναι ἀπαράβατο ἔθιμο καὶ νόμος γιὰ τὸν κρητικὸ λαό, ἐγίνε πρόσκληση τοῦ λαοῦ τῶν Σφακιῶν στὴ Χώρα Σφακιῶν, γιὰ νὰ ἀποφασίσει σὲ συνέλευση τὴν κήρυξη ἢ ὄχι τῆς ἐπανάστασης. Στὴ συνέλευση αὐτὴ ἔλαβαν μέρος ἀπ' ὅλη τὴν Ἐπαρχία καὶ ὕστερα ἀπὸ συζήτηση, ἀποφασίστηκε ὁμόφωνα ἡ κήρυξη τῆς ἐπανάστασης καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ Δασκαλογιάννη σὺν γενικοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῶν ἄλλων Σωματάρχων καὶ Καπετάνιων. Οἱ Σφακιανοί, παρ' ὅλο πού ἦταν ἐντελῶς ἐλεύθεροι κι' ἀκόμα εὐτυχημένοι γιὰτὶ πλοῦτη καὶ βιὸς εἶχαν ἀρκετὸ καὶ ζοῦσαν καλά, παράβλεψαν τὰ ἀγαθὰ τους καὶ τὴν ἡσυχία τους κι' ἀνέλαβαν ἕνα ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα, γιὰ τὴ λευτεριά ὅλης τῆς Κρήτης! Σπάνιο παράδειγμα ἀνώτερου πατριωτισμοῦ καὶ διδασμα γιὰ κείνους ποὺ δέχονται νὰ εἶναι δοῦλοι, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν ἡσυχία τους...

Ἦστερα ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀπόφαση, στὴν 25 Μάρτη 1770 στὴν Ἀνώπολη Σφακιῶν ξεδίπλωσε ὁ Δασκαλογιάννης τὴν ἐπαναστατικὴ σημαία καὶ στὴν 4 Ἀπρίλη 1770 κατεβήκαν ὄλοι οἱ πολεμιστὲς 2.000 περίπου στὴν Κράπη καὶ ἄρχισαν τίς ἐχθροπραξίες.

Οἱ Τούρκοι ὅταν ἔμαθαν τίς πράξεις τῶν Σφακιανῶν, ἐτοιμάστηκαν καὶ ἀπὸ τίς τρεῖς Διοικήσεις τῆς Κρήτης νὰ κτυπήσουν τὰ Σφακιά. Οἱ τρεῖς πασάδες ξεκίνησαν μὲ 40.000 στρατό, μὲ πυροβολικὸ καὶ ἱππικὸ καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τὸν Σφακιῶν. Δυὸ χιλιάδες Σφακιανοὶ ἐλάχιστον Ἅγιοβασιλιῶτες καὶ οἱ Σταμάτης Μπασιᾶς καὶ Περάκης ἀπὸ τὸ Σέλινο, ἀντιμετώπισαν τοὺς πασάδες. Ἡ παλληκαριά τῶν Σφακιανῶν καὶ ἡ βαθεῖα συναίσθηση γιὰ τὸν σκοπὸ τοῦ ἀγῶνα τους, συγκρατοῦσε καὶ ἔφθειρε τὰ πολυάριθμα στρατεύματα τῶν πασάδων.

Ὅμως ἡ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τῶν Τούρκων ἔκαμψε τὴν ἀντίσταση τῶν Σφακιανῶν. Οἱ Τούρκοι ἐξεχύθηκαν στὰ Σφακιά καὶ τὰ μετέβαλαν σὲ σωρὸ ἀπὸ εἰρήνια. Κανένας τοῖχος σπιτιοῦ δὲν ἔμεινε ὀρθός. Ἡ φωτιά καὶ τὸ μαχαίρι τοῦ Τούρκου ἐρήμαζε τὸν ἄμαχο πληθυσμό, τὰ σπίτια, τὰ ζῶα καὶ τὰ δένδρα. Χαλάσματα κι' ἀποκαΐδια στὸ πέραςμά του, ὁ τούρκος ἄφηνε. Ὅμως οὔτε οἱ καπνοί, οὔτε τὰ χαλάσματα, οὔτε τὸ αἷμα τῶν γυναικοπαίδων ἔκαμψαν τοὺς Σφακιανούς. Πολεμοῦσαν νύχτα καὶ μέρα. Χιλιάδες τούρκικα κορμιά ἔπεσαν στὰ Σφακιανὰ χῶματα. Οἱ Σφακιανοί, μ' ὀλεστικὴ συμφορὴ ἀλόγιστοι ἐξακολουθοῦσαν τὸν ἀγῶνα. Οἱ πολεμιστὲς ἀποσυρμένον στὰ ψηλότερα βουνὰ ἐμάχονταν μὲ πείσμα καὶ προξενούσαν μεγάλες φθορὲς στοὺς στρατιῶτες τῶν πασάδων.

Οἱ Τούρκοι ἄρχισαν νὰ ὑποφέρουν καὶ νὰ γογγύζουν. Τότες, στὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή, ὁ πασὰς ποὺ ἔβλεπε τὸν καθημερινὸ ἀφανισμό τοῦ στρατοῦ του τὸ δύσκολο τῆς ἐξόντωσης τῶν Σφακιανῶν, σκέφτηκε νὰ μεταχειριστεῖ τὸ δόλο καὶ τὴν ἀπάτη, γιὰ νὰ πειῦχει ἐκείνο πού δὲν μπορούσε νὰ κάμει μὲ τὰ ὄπλα. Ἔστειλε ἐπιστολὴν στὸ Δασκαλογιάννη καὶ τοῦ ζητοῦσε νὰ παραδοθεῖ μὲ τὴν ὑπόσχεση πὺς ἀμέσως θὰ ἐκκενώσει τὰ Σφακιά κι' αὐτὸν τὸν Ἰδιο θὰ περιποιηθεῖ καὶ θὰ τιμῆσει. Ὁ Δασκαλογιάννης ἀφοῦ διάβασε τὸ γράμμα, κάλεσε τοὺς Σωματάρχες, καπετάνιους καὶ πολεμιστὲς σὲ συνέλευση στὰ Κρούσια γιὰ νὰ ἀποφασίσουν πάνω στὰ γραφόμενα τοῦ πασὰ. Στὴ συνέλευση πῆγαν ὅσοι μπόρεσαν. Ὁ Δασκαλογιάννης εἶπε πὺς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπάτη τῆς Παρίνας ποὺ δὲν ἔστειλε καμμιά βοήθεια, δὲν ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ νικηθοῦν οἱ Τούρκοι καὶ ἀποφάσισε νὰ παραδοθεῖ στοὺς Τούρκους, γιὰ νὰ σωθεῖ ὅτι ἔχει μείνει στὰ Σφακιά.

Οἱ Σφακιανοὶ ὀπλίτες καὶ Καπετάνιοι μὲ μιὰ βοή ἀντιτάχθηκαν στὴν παραπάνω πρόταση τοῦ ἀρχηγοῦ τους, γιὰτὶ αὐτοί, ὅπως εἶπαν, ἔπιασαν τὰ ὄπλα νὰ ἐλευθερωθοῦν ἢ νὰ πεθάνουν καὶ σὲ καμμιά περίπτωση νὰ τ' ἀτιμάσουν. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ἀπάντηση τῶν Σφακιανῶν πὺς ἀναφέρεται στὸ τραγοῦδι τοῦ Δασκαλογιάννη:

«Δάσκαλε εἰντὰ 'να τὰ μιλεῖς κι' αὐ-
[τὰ π' ἀναθηβάνεις;
ἐμεῖς ἐσηκωθήκαμε Τούρκους νὰ πολεμοῦμε
κι' ὄι νὰ προσκυνήσομε νὰ πᾶ νὰ σκλαβω-
[θοῦμε
Γυρίζε κι' ὁ Πρωτόπαπας «ἔχετε τὴν εὐ-
[χή μου!
Τούρκους νὰ μὴ γνωρίσομε καὶ μὲνα νὰ
[βουλή μου».

Ἡ σωστὴ καὶ πατριωτικὴ αὐτὴ ἀπόφαση τῶν παλεμιστῶν ἀνάγκασε τὸν ἀρχηγὸ νὰ ὑπακούσει καὶ νὰ συνεχίσει μαζὺ τοὺς τὸν ἀγῶνα. Ὁ ἀγῶνας ἄρχισε σκληρότερος. Οἱ Τούρκοι ἄρχισαν γενικὴ ἐπίθεση. Στὴν Ἀράδενα ἔγινε φονικὴ μάχη ποὺ ἀφάνισε πολλοὺς Σφακιανούς. Οἱ κόρες τοῦ Δασκαλογιάννη κι' ὁ ἀδελφός του Νικόλας πιάστηκαν αἰχμάλωτοι. Μὰ ὅμως παρ' ὅλες αὐτὲς τίς ἐπιτυχίες ποὺ εἶχαν οἱ Τούρκοι, ἐνοιώσαν καλὰ πὺς τὰ Σφακιά δὲν τὰ κρατοῦσαν. Γι' αὐτὸ γιὰ δευτέρη φορά ὁ Πασὰς ἔστειλε ἐπιστολὴν στὸν Δασκαλογιάννη καὶ ζητοῦσε ἀπ' αὐτὸν νὰ παραδοθεῖ γιὰ νὰ λήξει ὁ πόλεμος. Ὁ Δασκαλογιάννης καὶ πάλι ἐκάλεσε τοὺς Σφακιανούς καὶ μὲ ἐπιμονὴ εἶπε σ' αὐτούς τὴν ἀπόφασή του νὰ παραδοθεῖ στοὺς Τούρκους. Καὶ πάλι οἱ Σωματάρχες καὶ οἱ πολεμιστὲς ἀντιτάχθηκαν στὴν πρότασή τοῦ ἀρχηγοῦ. Ὁ Δασκαλογιάννης εἶχε πληροφορηθεῖ τὴν αἰχμαλωσία τῶν θυγατέρων του καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἀπὸ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπηρεάσθηκε. Ἀκόμα δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβει, πὺς οἱ συχνὲς καὶ ἐπίμονες προσκλήσεις τοῦ Πασὰ, ἀντανάκλωσαν τὴ δικὴ του ἀδυναμία νὰ ὑπο

τάξει τὰ Σφακιά και ὄχι σέ μεγαλοφυχία. Δέν ἔνοιωσε πῶς ἕνας λαός τότε μόνο νικά ὅταν δέν ὑπολογίζει στίς θυσίες. Κείνος πού θέλει νά σώσει τό λίγο, χάνει και τό πολύ. Ἐπίστεψε ἀκόμα πῶς οἱ Τοῦρκοι ἴσως τόν σεβαστοῦν. Καί ἔτσι ἔπεσε σέ δεύτερο μεγάλο σφάλμα, νά δώσει πίστη στά λόγια τῶν ἐχθρῶν του και νά παραδωθεῖ. Ἡ παράδοσή του σέ τίποτα δέν ὀφέλησε τὰ Σφακιά, πού εἶχαν καταστραφεῖ. Ἦταν μιὰ πράξη ἀπελπισίας και ἔλλειψη πίστης στόν ἀγῶνα γιά τήν τελική νίκη. Ἡ ὑποταγή στόν ἐχθρό εἶναι τό μεγαλύτερο ἐγκλημα ἐναντία στήν πατρίδα. Μόνο ὁ ἀνειρήνευτος ἀγῶνας ἀτσαλώνει τίς καρδιές, δυναμώνει τήν πάλη και καταπονεῖ τελικά τόν ἐχθρό.

Ἐπειτα ἀπό τήν παράδοση τοῦ Δασκαλογιάννη οἱ Τοῦρκοι ἔφυγαν ἀπό τὰ Σφακιά. Καί ἔφυγαν ἀπό τὰ Σφακιά ὄχι γιατί θέλησαν νά σταθοῦν συνεπείς στό λόγο πού ἔδωσαν στό Δασκαλογιάννη ἀλλά γιατί ὅπως ἀναφέραμε πάρα πάνω τὰ Σφακιά δέν μπορούσαν νά τὰ κρατήσουν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀγῶνα τῶν Σφακιανῶν πού συνεχίζεται ἄν και παραδόθηκε ὁ Δασκαλογιάννης, και γιατί οἱ δυσαρέσκεις τῶν στρατιωτῶν μεγάλωναν συνεχῶς. Σωματάρχες και Καπετάνιοι τῶν Σφακιανῶν κάλεσαν ἀμέσως τό λαό τῶν Σφακιῶν σέ συνέλευση στή Ἄσκυφου γιά νά λάβει ἀπόφαση γιά τή συνέχιση ἢ ὄχι τοῦ πολέμου. Κανένας στή συνέλευση δέν τόλμησε νά ὑποδείξει τήν κατάπαυση τοῦ πολέμου, γιατί ἦταν ἐκδηλῆ ἢ ἀντίθετη θέληση τοῦ λαοῦ. Τότε ὁ πολύπειρος ἀρχηγός Μῶρος ἔθεσε τό ζήτημα στή συνέλευση πῶς τὰ πολυμοφῶδια ἐξαντλήθηκαν. Ἐπειτα ἀπό τήν διαπίστωση αὐτή, ἡ συνέλευση ἀπεφάσισε νά παύσει τόν πόλεμο κατά τῶν Τοῦρκων.

Τόν Δασκαλογιάννη μαζί μέ πολλούς ἄλλους αἰχμαλώτους, μετέφεραν οἱ Τοῦρκοι στό Μεγάλο Κάστρο και στίς 17 Ἰουνίου 1771 τόν ἔγδαραν ζωντανό. Κατά τήν διάρκεια τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ μαρτυρίου, εἰδείξε εὐφυχία, και παραδειγματική παλληκαριά.

Ἡ ἑπανάσταση τοῦ Δασκαλογιάννη ἦταν ἡ πρώτη μαζική ἐνοπλη πάλη τῆς Κρήτης κατά τῶν τούρκων κατακτητῶν. Ἀπέτυχε γιατί στηρίχθηκε, ὄχι στήν δύναμη τοῦ κρητικοῦ λαοῦ, ἀλλά στίς ὑποσχέσεις τῶν ξένων. Ἀπέτυχε γιατί δέν εἶχε ὀργανωθεῖ καλά, δέν στηρίζονταν σ' ὀλόκληρο τόν κρητικό λαό, τῆς ἐπαρχίας τῶν Σφακιῶν. Ἀπέτυχε γιατί, γιά τήν ἐποχή ἐκείνη, ἦταν ἀκόμα πολύ πρόωρη μιὰ ἐθνική πανελληνία ἐξέγερση, ἐξ αἰτίας πού δέν εἶχε δημιουργηθεῖ τελειωτικά ὁ παράγοντας και φορέας τῆς ἐπανάστασης, ἡ Ἀστικὴ τάξις, πού στά χρόνια κείνα πρωτοφανίζονταν. Μέ τήν πρώτη της ὁμως ἐμφάνιση δέν ἦταν δυνατό βέβαια νά κατισχύσει και ἐπιβληθεῖ. Γι' αὐτό και στήν ἄλλη Ἑλλάδα δέν ἐκδηλώθηκε ἐπανάσταση. Στή Μάνη και στήν Καλιμάρτα πνίγικε στή γέννησή της. Ἀπέτυχε ἀκόμη γιατί ἔλύγισε ὁ Ἀρχηγός μπροστά στήν καταστροφή και τόν δλεθρο.

Ὅμως ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπανάστασης ἐκείνης δίδαξε ὅλους τοὺς Ἕλληνες πῶς σέ καμμιά περίπτωση δέν πρέπει νά στηρίζεται ὁ Ἕλληνισμός στίς ὑποσχέσεις και ὑποδείξεις τῶν ξένων κι' ἀκόμα νά συμβιβάζεται μέ τόν ἐχθρό του. Γιατί ὁ συμβιβασμός μέ τόν ἐχθρό, ἔχει σάν ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα, νά πραγματοποιεῖται τό ἀλόγητο παράγγελμα τῶν ἱεραρχῶν, ἑλλήνων: «Ὅστις πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται, ἐκείνου ἴαι δοῦλος κἄν ἐλεύθερος μόλη».

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΙΒΗΣ

ΤΟ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ι. Κοινωνική και οικονομική σημασία της κτηνοτροφίας

Ἡ κτηνοτροφία, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πρὸ σημαντικοὺς πλουτοπαραγωγικοὺς κλάδους τῆς Κρήτης. Γιατί :

α) Ἐνδιαφέρει ὅλη τὴν ἀγροτιά τῆς Νήσου γενικὰ καὶ ἀπασχολεῖ εἰδικὰ, παραγωγικὰ, σημαντικό μέρος τῆς. β) Στὸ σημερινὸ βαθμὸ ἀνάπτυξης τῆς γεωργίας, ἐκμεταλλεύεται καιάξιοποιεῖ κατὰ τὸν πρὸ συμφέροντα οικονομικὰ τρόπο, τὴν αὐτοφυῆ βλάστηση ἀπέραντων ἐκτάσεων, καθὼς καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν γεωργικῶν καλλιεργειῶν, μετατρέποντάς τα, σὲ πολὺτιμα προϊόντα δι-

ατροφῆς (γάλα, τυρὶ, βούτυρο, κρέας κ.λ.π.) γ) Ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς βιοτεχνίας ἐπεξεργασίας δερμάτων καθὼς καὶ τῆς χωρικῆς χειροτεχνίας κατασκευῆς εἰδῶν ρουχισμοῦ. Ἡ ὑπαρξη, βελτίωση, καὶ ἀνάπτυξη τῆς κτηνοτροφίας, ἔχει ἐπομένως σοβαρὰ κοινωνικὴ σημασία, γιατί ὡς ἓνα βαθμὸ φυσικά, ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἡ βελτίωση τῶν ὕλικῶν ὁρῶν ζωῆς εὐρύτατων κοινωνικῶν στρωμάτων.

Σύμφωνα μὲ τὰ ἐπίσημα στοιχεία τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (Στατιστικὴ Ἐπετηρὶς 1936), στὴν Κρήτη, ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγωγικῶν ζώων προπολεμικά καὶ ἡ παραγωγή τῶν σὲ κτηνοτροφικὰ προϊόντα ἦταν.

Εἶδος Ζώων	Ἀριθμὸς	Γάλα χιλ./μια	Τυρὶ		Βούτυρο χιλ./μια	Μαλλὶ χιλ./μια	Μέλι χιλ./μια	Κερί χιλ./μια	Ἀξία δωδεκά-δεσ
			Μαλακὸ χιλιόγραμμα	Σκληρὸ χιλιόγραμμα					
Πρόβατα	519.711	6.419.300	645.700	839.700	53.500	357.300	—	—	—
Ἀγέες	325.804	5.949.900	388.500	592.600	33.100	97.300	—	—	—
Ἀγελάδες	7.640	341.500	900	100	—	—	—	—	—
Χοῖροι	64.893	—	—	—	—	—	—	—	—
Ὄρνιθοειδῆ	1.306.267	—	—	—	—	—	—	—	3.726.747
Κυψέλες	81.610	—	—	—	—	—	326.100	35.200	—
Σύνολο		12.710.700	1.035.100	1.432.400	86.700	454.600	326.100	35.200	3.726.747

Ἡ ἀξία τῶν παραπάνω προϊόντων, σύμφωνα πάντοτε μὲ τὰ ἴδια ἐπίσημα στοιχεία ἦταν 196.723.782 δραχμῆς προπολεμικῆς.

Σημείωση. Ἡ ἐπίσημη στατιστικὴ τοῦ 1936, δὲν ὑπολογίζει τὴν ἀξία τοῦ κρέατος (ἀρνιά, κατσίκια, μόσχου, χοίρου, πουλερική, βόδια, ἀγελάδες κλπ.), τῶν δερμάτων καὶ τῆς κοπριάς πού σύμφωνα μὲ ἀπόλυτα ἐξακριβωμένο ὑπολογισμὸ ἦταν 100.000.000 δραχμῆς περίπου. Ἐπομένως ἡ πραγματικὴ συνολικὴ ἀξία τῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1936, πρέπει νὰ ὑπολογισθεῖ σὲ 296.000.000 προπολεμικῆς δραχμῆς, δηλαδή σὲ 296.000 χροιάς λίρες Ἀγγλίας. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δείχνει τὴ μεγάλη συμβολὴ τῆς κτηνοτροφίας στὸ γενικὸ κοινωνικὸ εἰσόδημα καὶ χαρακτηρίζει τὴ μεγάλη τῆς οικονομικὴ σημασία.

II. Μορφῆς καὶ παραγωγικὲς σχέσεις στὴν κτηνοτροφία.

Στὴν Κρήτη, τρεῖς κλάδοι κτηνοτροφικῆς ἐκμετάλλευσης ἐπικρατοῦν.

α) Ἡ νομαδικὴ (κοπαδιάρικη) προβατοτροφία. β) Ἡ μόνιμη ποιμενικὴ κτηνοτροφία τῶν Κοινοτήτων καὶ γ) Ἡ οἰκόσιτη σταβλικὴ ἢ ἡμιοικόσιτη κτηνοτροφία (χοιροτροφία—ὄρνιθοκομία—ἀγελαδοτροφία).

Ἀπὸ τίς τρεῖς αὐτῆς μορφῆς τῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς ἡ σπουδαιότερη εἶναι ἡ νομαδικὴ κτηνοτροφία. Περιλαμβάνει τὰ 50 ο/ο σχεδὸν τῶν ἀγροζοβιῶν τῆς Κρήτης. Συντηρεῖται ἀποκλειστικά ἀπὸ τὴν αὐτοφυῆ βλάστηση, ἀπὸ τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἀπόλυτα.

Ἀνάμεσα στὸν ἰδιοκτήτη τῶν ἀγροζοβιῶν καὶ τὸ βοσκό, ἐπικρατοῦν ἐδῶ, ὁρισμένες παραγωγικῆς σχέσεις δηλαδή τὸ Κοινάτο, τὰ Ξεχαρτζισιά, τὸ Μεσακάρικο καὶ τὰ Ἐμπολά. Κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτῆς τίς σχέσεις, περιέχει ὁρισμένους ὁρῶν οικονομικοπαραγωγικῆς συνεργασίας καὶ ἐκφράζει τὸ βαθμὸ τῆς παραγωγικῆς ἀνάπτυξης τῆς νομαδικῆς κτηνοτροφίας, πού τὸ περιορισμένο τοῦ ἀρθροῦ τούτου, δὲν ἐπιτρέπει εὐρύτερη ἀνάλυση. Οἱ σχέσεις αὐτῆς ὡς ἓνα βαθμὸ, παρεμποδίζουν

τή συνεταιριστική ὀργάνωση τῶν κτηνοτρόφων.

Ἡ μόνιμη ποιμενική κτηνοτροφία, διαφέρει ἀπὸ τῆς νομαδικῆς, ἀπὸ τὸ ὅτι δὲν μετακινεῖται σὲ μεγάλες ἀποστάσεις, ἀλλὰ συντηρεῖται καὶ διατρέφεται ἀπὸ τὴν αὐτοφυῆ βλάστηση τῶν βοσκιάσμων ἐκτάσεων καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν καλλιεργειῶν, τῆς κοινοτικῆς περιφέρειας στὴν ὁποία διαμένουν οἱ κτηνοτρόφοι ποὺ εἶναι καὶ γεωργοὶ συνήθως, περιλαμβανέιν τὰ 30—35 ο/ο σχεδὸν τῶν ἐκτρεφόμενων παραγωγικῶν ζώων. Τέλος ἡ οἰκίστη σταυλικὴ ἀγελαδοτροφία—χοιροτροφία ὑπάρχει στὶς περιοχὰς ποὺ γίνονται καλλιεργεῖα τριφυλλιοῦ. Ταυτοχρόνα μικρὸς ἀριθμὸς ζώων (μανάκια) ἐκτρέφεται ἀπὸ κάθε σχεδὸν ἀγροτικὴ οἰκογένεια τῶν πεδινῶν περιοχῶν.

III. Ἡ σημερινὴ κατάσταση τῆς κτηνοτροφίας

Ἡ κτηνοτροφία τῆς Κρήτης περὶ σοβαρὴ κρίση. Ἐκφράζεται ἡ κρίση αὐτὴ μὲ τὴ διαρκῆ ἐλάττωσι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων ποὺ ἐκτρέφονται, μὲ τὴ μείωσι τῆς παραγωγῆς τους, τὸ ἀδυναμία καὶ τὸν ἐκφυλισμὸ τῆς ντόπιας ράτσας, μὲ τοὺς θανάτους τῶν νεογέννητων, ἀπὸ ἔλλειψι τροφῶν καὶ στοιχειῶδους προφυλάξεως ἀπὸ τῆς κακοκαιρίας, ἀπὸ τὶς χαμηλὲς τιμὲς ποὺ οἱ κτηνοτρόφοι πούλῶν τὰ προϊόντά τους στὸ ὀργανωμένο ἐμπόριο κτλ. Ἔτσι σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεία τῶν Γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Κρήτης ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγωγικῶν ζώων, ποὺ ἐκτρέφονται στὴν Κρήτη τὸ 1945 ἦταν. Πρόβατα 384.000 δηλαδὴ μειωμένα σὲ σχέση μὲ τὸ προπολεμικὸ ἀριθμὸ κατὰ 26 ο/ο. Αἴγες 221.000 δηλαδὴ μειωμένα κατὰ 32 ο/ο. Ἀγελάδες 5.600 δηλαδὴ μειωμένες κατὰ 27 ο/ο. Χοῖροι 52.000 δηλαδὴ μειωμένοι κατὰ 20 ο/ο. Ἀνάλογη μείωσι παρατηρεῖται καὶ στὰ λοιπὰ εἶδη τῶν ζώων (πουλερικά, κουνέλια) καὶ στὰ μελίσινα.

Ποῦ ὀφείλεται αὐτὴ ἡ κρίση τῆς κτηνοτροφίας;

Ἀναμφισβήτητα στὴ γενικὴ καθυστέρηση τῆς οικονομικοπαραγωγικῆς διάρθρωσης τῆς χώρας, ποὺ ὀφείλεται στὴ μισοαποικιακὴ μας ἐξάρτηση καὶ τὴ μὴ λύση τῶν ἀστικοδημοκρατικῶν προβλημάτων. Ἡ γενικὴ αὐτὴ κατάσταση ἀντανακλᾷ καὶ στὴν κτηνοτροφία τῆς Κρήτης. Γιατὶ δὲν πραγματοποιήθηκε ἡ ἐκτέλεσι τῶν παραγωγικῶν ἔργων ἀρδεύσεως, ἀποστράγγισης, ἀντιπλημμυρικῶν, ἀντίληψης ὑπογείων ὑδάτων, κτλ. Ἔτσι στὴν Κρήτη, δὲν μπόρεσε ν' ἀναπτυχθῆ ἡ καλλιέργεια τῶν κτηνοτροφικῶν φυτῶν καὶ συνεπῶς ἡ κτηνοτροφία ἐξακολουθεῖ νὰ στηρίζεται στὶς φυσικὰς δυνάμεις.

IV. Τὰ σημερινὰ ζητήματα τῶν κτηνοτρόφων

Τὰ σοβαρότερα ζητήματα, ποὺ ἡ σωστὴ τους λύση καὶ ἀντιμετώπιση θὰ συντελέσει στὴ γρήγορῃ ἀνόρθωσι τῆς κτηνοτροφίας εἶναι:

1. Χειμερινοὶ βοσκότοποι. Εἶναι τὸ κύριο, τὸ βασικὸ πρόβλημα. Ἀποτελεῖ τὸν κρῖκο τῆς ἀλυσίδας ὄλων τῶν ἄλλων προβλημάτων. Γιατὶ κάτω ἀπὸ τὶς σημερινὰς συνθῆκες τῆς κτηνοτροφίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν αἰγοπροβάτων ποὺ μποροῦν νὰ διατραποῦν στὴν Κρήτη, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ χωρητικότητα καὶ τὴ ποσοτικὴ κατάστασι τῶν μόνιμων χειμωνιάτικων βοσκότοπων. Οἱ χειμερινὰς βοσκὲς σὲ τελευταῖο ἀνάλησι. καθορίζουν σήμερα τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὸ βαθμὸ ἀνάπτυξης τῆς νομαδικῆς - ποιμενικῆς κτηνοτροφίας. Οἱ χειμερινοὶ βοσκότοποι τῆς Κρήτης ὁλοένα καὶ ἐλαττώνονται ἐξ αἰτίας τῆς βαθμιαίας καὶ προοδευτικῆς χρησιμοποίησης τῶν βοσκιάσμων ἐκτάσεων γιὰ γεωργικὰ καὶ δεινδοκομικὴ ἐκμετάλλευσιν. β) Στὴ μείωσι τῆς παραγωγῆς τοῦ αὐτοφυῆς χόρτου, χάρι στὴ συνῆχη ληστρική ἐκμετάλλευσιν τῶν βοσκότοπων.

Ἔτσι ἡ ἔκτασι τῶν χειμωνιάτικων βοσκῶν ἐλαττώθηκε, στένευσε. Ταυτοχρόνα οἱ ἰδιοκῆτες τῶν βοσκῶν κυρίως μοναστήρια Ἐφειρικά Ταμεῖα ἐπειδὴ δὲν ἐκτρέφουν δικὰ τους αἰγοπροβάτα ἐκτὸς (ἀπὸ μερικὰς ἐξαιρέσεις) δὲν ἐνδιαφέρονται καθόλου γιὰ τὴ διατήρησι τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς ἐνότητος τῶν βοσκότοπων. Ἔτσι ἀφήνουν νὰ δημιουργοῦνται μέσα στοὺς βοσκότοπους νηοίδες καλλιερειῶν ποὺ διασποῦν τὴν ἐνότητα τοῦ βοσκιάσμου χάρι, παρεμποδίζου τὴν ὀρθολογιστικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν βοσκῶν καὶ ἀποστλοῦν τὴ βάση τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἀντιθέσεων ἀνάμεσα στοὺς γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους. Δὲν ἀποπειράθηκαν οὔτε διανοήθηκαν νὰ κατασκευάσουν ἔστω καὶ στοιχειώδη πρόχειρα κοιμιοστάσια γιὰ τὴν προφυλάξιν τῶν ποιμνίων ἀπὸ τὴν κακοκαιρίαν ἢ ἄλλα ἔργα ἀρδεύσεως ὑδρέσεως λίπανσεως διατήρησεως «θιμνώδους» βλάστησεως κτλ. Ἐποφελούμενοι ἀπὸ τὴ στενότητα τῶν βοσκότοπων δὲν ἐνδιαφέρονται παρὰ πῶς νὰ εἰσπράξουν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερο νερὶ ἀπὸ τοὺς κτηνοτρόφους. Ἔτσι σιγὰ μὲ σταθερὰ οἱ οικονομικὰ ἀδύνατοι κτηνοτρόφοι, ἐλαττώνουν τὸν ἀριθμὸ τῶν ζώων τους, τὰ σφάζουν ἢ τὰ πούλῶν. Ἀπὸ ἰδιοκτητικῆς αἰγοπροβάτων ξεπέφτουν στὴ κατηγορίαν τῶν κοινοτάων, μεσσακάριδων, ξεχαρξιστῶν κτλ. ἢ καὶ ἐγκαταλείπουν τὸ σκληρὸ καὶ ἀχρηστο ἐπάγγελμα τοῦ κτηνοτρόφου. Οἱ μισθιατῆς πάλι τῶν βοσκότοπων, οἱ κτηνοτρόφοι δηλαδὴ, ἀσκοῦν ληστρική ἐκμετάλλευσιν τοῦ βοσκότοπου.

Ἔτσι χάρι στὶς τέτοιες παραγωγικὰς σχέσεις ἀνάμεσα στοὺς ἰδιοκῆτες τῶν βοσκῶν καὶ στοὺς κτηνοτρόφους, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐλάττωσι τῆς ἔκτασεως τῶν βοσκότοπων, ἔχουμε πτώσι τῆς παραγωγικότητος τῶν βοσκότοπων. Αὐτὴ ἡ φοβερὴ ζημιὰ τῆς κτηνοτροφίας ὀφείλεται σ' αὐτὴ τὴν νομικὴν κατάστασι τῶν βοσκότοπων. Καὶ ζημιῶναι κατὰ 170—180.000 κομμάτια ἀρνία καὶ κατοκίνα τῆς Κρήτης σημερινῆς ἀξίας χωρὶς τὴν ἀξίαν τῶν δερμάτων 5—7.000.000.000 δρ. καὶ παράλληλα ἐκφυλίζει καὶ ἀδυνατίζει τὴ ράτσα τῶν ζώων.

Καὶ ἔτσι χάρι στὴν ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία τοῦ ἐπίσημου κράτους, τὰ ζῶα θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ποφούν. Νὰ γιατί τὸ ζήτημα τῶν βοσκότοπων ἀποτελεῖ τὸ κεντρικὸ πρόβλημα τῆς κτηνοτροφίας τῆς Κρήτης. Μὲ τὸν τρόπο τῆς ρύθμισεως τοῦ ζητήματος τοῦ (ὑποδεικνύεται σὲ ἀμέσως ἐπόμενον κεφάλαιον θὰ ἔχουμε. α) Αὔξησι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων ποὺ θὰ μποροῦν νὰ ἐκτραποῦν κατὰ 50 ο/ο ἀνώτερα

του προπολεμικού β) περιορισμού των θανάτων από κακοκαιρία στο φυσιολογικό όριο πράγμα που σημαίνει να γλυτώνουν κάθε χρόνο από 170 έως 280.000 ιαγιά και κατσίκια σημερινής αξίας (χωρίς την αξία των δερμάτων) 5-7 δισεκατομμυρίων σημερινών δραχμών. Βιθμιαία βελτίωση της ράτσας με συνέπεια την αύξηση των αποδόσεων των ζώων, (σε γάλα, κρέας, κτλ.) Και όλα αυτά μόνο με τη λύση του κεντρικού αυτού προβλήματος των βοσκότοπων.

2. Υποτυπώδης Τεχνικός έξοπλισμός κτηνοτροφίας. Η μετατροπή του γάλακτος σε κτηνοτροφικά προϊόντα (τυρί βούτυρο κτλ.) γίνεται κάτω από τις πιο άρχαιες, καθυστερημένες συνθήκες. Η τυροκόμηση του γάλακτος στην Κρήτη γίνεται σε άθλια, αρχαία, τροχομετα. Τα τυριά σπυρουνται σε σπλήνια και σε τελείως ακατάλληλα: συνθήκες με συνέπεια: Ένώ για τη παραγωγή μιας όκας κεφαλοτυριού με συχνοισμένη μέθοδο χρειάζονται 8-8 1/2 όκ. το πολύ γάλα, οι κτηνοτρόφοι μας με τα άρχεγονα μέσα τυροκόμησης χρησιμοποιούν 12-12 1/2 όκ. Έτσι κάθε χρόνο χάνονται από την ατρία αυτή 100-610.000 χιλιόγραμμα τυριού αξίας 5-6 δισεκατομμυρίων δραχμών, β) μεγάλες ποσότητες τυριού χάνονται στη περίοδο που πησεται και πιέζεται το γάλα καθώς επίσης από τη συντήρηση άρχεγονες ακατάλληλες αποθήκες. Το ποσό που χάνεται από τις αιτίες αυτές υπολογίζεται στα 20 ο/ο της χρονιατικής παραγωγής δηλ δη 250.000 χιλιόγραμμα περίπου αξίας 2 1/2 δισεκατομμυρίων δραχμών.

3. Έλλειψη κτηνιατρικής περίθαλάψης. Κάθε χρόνο από τα διάφορα νοσήματα, επιζωοτίες, μολυσματικές αρρώστιες άτυχήματα κ.τ.λ. χάνονται σύμφωνα με τις στατιστικές (15-25 ο/ο) των ζώων).

4. Έκμεταλλεύση των κτηνοτρόφων. Οι μεμονωμένοι, ασύνθετοι άνοργάνωτοι νομάδες κτηνοτρόφοι γίνονται άντικείμενο έκμετάλλευσης από το οργανωμένο έμπόριο, που αγοράζει τα κτηνοτροφικά τους προϊόντα πάντοτε σε τιμές μικρότερες από τις πρόπουσες. Αυτός ο τρόπος της διάθεσης των κτηνοτροφικών προϊόντων κάνει άδύνατο ή πολύ δύσκολο τον έλεγχο και τη παρακολούθηση από την παραγωγή έως τη κατανάλωση διευκολύνει τη νοθεία και την έκμετάλλευση κτηνοτρόφων και καταναλωτών. Έτσι συντελεί στην άπαθλωση της τάξης των μεσαίων και μικρών κτηνοτρόφων.

ΙΥ. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

1. Οι χεμερινοί και θερινοί βοσκότοποι, που άνήκουν στα μοναστήρια, στα Έφεδρικά Ταμεία καθώς και οι βοσκότοποι των ιδιωτών που υπερβαίνουν τη χωρητικότητα των ζώων που διατρέφουν αυτοπόρσωπα, να παραχωρηθούν στις Κοινότητες, με λογική άποζημίωση των ιδιοκτητών τους.

Η βοσκήσιμη έκταση να νοικιάζεται στον ίδιο κάθε χρόνο κτηνοτροφικό Συνεταιρισμό, με μίσθωμα που θα καθορίζεται, για κάθε κεφάλι ζώου.

Ανάλογα με την έκταση και ποιοτική κατάσταση κάθε κοινοτικού βοσκότοπου να κα-

θοριστεί και το άνωτερο όριο των ζώων που θα βόσκουν σ' αυτόν. Να υποχρεωθούν οι Κοινότητες να διαθέσουν ένα ποσοστό από τα ένοικια της βοσκής για την άνεγερση στους κοινοτικούς βοσκότοπους, μόνιμων ποιμνιστικών, άποθηκών τροφών, και έργων ύδρευσης. Η ύπόλοιπη δαπάνη για τις δουλειές αυτές να βαρύνει το Κράτος και τους κτηνοτροφικούς Συνεταιρισμούς.

Οι κτηνοτροφικοί συνεταιρισμοί με τη σειρά τους θα αναλάβουν την καλή διατήρηση της παραγωγικότητας των βοσκότοπων με την επέτληση των άπαιτουμένων κάθε χρόνο βελτιωτικών έργων (λίπανση, σπορά, κτηνοτροφικών φυτών θάμνων, δένδρων κ.τ.λ.)

Στους κοινοτικούς βοσκότοπους να άπαγορευτεί ή γεωργική καλλιέργεια, για να μη διασπάται η ενότητα του βοσκήσιμου χώρου.

2. Στους κτηνοτροφικούς Συνεταιρισμούς και στις Ένώσεις τους να χορηγηθούν μακροπρόθεσμα μικρότεκα δάνεια.

3. Αναδιοργάνωση της κτηνιατρικής υπηρεσίας με την επίσημη του δικτύου των κτηνιατρικών, και την ίδρυση στα σπουδαιότερα κτηνοτροφικά διαμερίσματα της Κρήτης, μόνιμων κέντρων κτηνιατρικής περιθαλάψης των ζώων, έφοδιασμένων με απαραίτητα φάρμακα και άλλα επ'στημονικά μέσα. Νά έξισφαλισθεί η επαγγελματική και τεχνική μόρφωση των κτηνοτρόφων με τη συνεχή καθοδήγηση από ειδικούς έπιστήμονες. α) Νά βελτιωθεί η ντόπια ράτσα αίγοπροβάτων με συστηματική έπιλογή των καλύτερων άντιπροσώπων της, διασταύρωση και άλλες ζωοτεχνικές μέθοδες με άντικειμενικό σκοπό την αύξηση των αποδόσεων των ζώων σε γάλα μάλλι κ.τ.λ.

4. Οργάνωση της άγροτικής ασφάλειας με το διορισμό άγοροφυλάκων που να ύποδεικνύονται από τους Συνεταιρισμούς και Κοινότητες και να μισθοδοτούνται από το Κράτος.

Υ. Άμεσα ζητήματα των κτηνοτρόφων

Τα προηγουμένα μέτρα, άποβλέπουν με μια συστηματική έπιμονη προσπάθεια στην άνασυνκρότηση, άνόρθωση και πάρα πέρα άνάπτυξη της κτηνοτροφίας της Κρήτης. Ο βαθμός και η ταχύτητα της έφαρμογής των μέτρων αυτών έξαρτάται από τον άγωνα των κτηνοτρόφων. Παράλληλα όμως για την φετεινή κτηνοτροφική περίοδο είναι άπαραίτητο να παρθούν τα πάρα κάτω άμεσα και έπειγούσας έφαρμογής μέτρα: α) Η γρήγορη εισαγωγή και διάθεση από την ΑΤΕ κτηνοτροφών γιατί με την άνομβρία και καταστροφή της αυτόφυτης βλάστησης θα ψοφήσουν τα ζώα. β) Νά δοθεί δάνειο 20.000 δραχμών για κάθε έγκαλο ζώο, ώστε να μην άναγκασθούν οι κτηνοτρόφοι που πιέζονται από τις μεγάλες άνάγκες τους να πουλούν το γάλα τους στους τυρέμπορους και τ' άργιά τους στους ζωοεμπόρους 80-80 ο/ο. γ) Νά εισαχθούν και μοιρασθούν στους συστηματικούς κτηνοτρόφους τυροκόμους, γαλακτομικά δοχεία και έργαλεία επί πιστώσει.

Γ. ΑΛΕΤΡΑΣ

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

Ο ΜΟΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Οί άρχες τών Χανιων ισχυριζονται ότι τὰ εαμικὰ στελέχη που έξόρισαν κινούσαν τούς αντίρτες και τις ενέργειές τους. Είχαν λοιπόν τή γνώμη ότι εφ' όσον λείψουν οί ήγέτες αυτό ή τάξη δέν πρόκειται πιά νά διασαλευτεί. Τά αποτελέσματα ήλθαν όλοτελα άνάποδα άπ' ότι τὰ παρουσίαζαν. Ποτέ δέν βρέθηκε σέ τόσο κίνδυνο ή τάξη όσο σήμερα. Και ποτέ δέν ήταν, τόσο τυπική και ούσιαστική ή εϋθύνη γι' αυτό τών άρχων όσο σήμερα. Είναι καιρός ν' αντίληφθούν όλοι εκείνοι που ένειρεύονται νά επιβάλουν τήν τάξη του νεκροταφείου άφού έξοντώσουν όλο τδ δημοκρατικό λαό και, καταλύσουν κάθε ελευθερία του άτομου, ότι ο μόνος δρόμος που συμφέρει σ' αυτός είναι τής συμφιλίωσης και τής άποκήρυξης τής «δυναμικής» πολιτικής που στην Κρήτη δέν «βγατρίζει».

ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ

Από τή μέρα που ο κ. Βενιζέλος άνέλαβε τήν άντιπροεδρία τής κυβέρνησης τών 7 δυναμικών ή Κρήτη πησιάζει με γοργότερο βήμα στόν εμφύλιο πόλεμο και στην κατάλυση τής έννοιας του Κράτους όπως τήν όρίζει τδ «ισχύον» σύνταγμα του 1911. Από τήν μεταγωγή τών Κρ. Στρ. στά μέτωπα, φάνομε στην παράνομη ίδρυση Στρατ. Διοίκησης στά Χανιά, και τήν άκόμη πιό παράνομη τοποθέτηση ως Στρ. Διοικητή του «βουλευτή» Γούκαρη. Αντισυνταγματικά απαγορεύονται οί συγκεντρώσεις όρισμένης κατηγορίας νομίμων συλλόγων και οί διαλέξεις, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπονται τὰ έμπρηστικά κηρύγματα. Στά έπισόδια τής Χρυσοπηγής πιάνονται άνεύθυνοι και άφρονται ελεύθεροι οί έγκληματίες. Γίνονται μαζικές συλλήψεις και έκτοπίσεις που μόνο έπί γερμανών μπορούσαμε νά περιμένουμε. Οί άρχες τής Κρήτης ούσιαστικά και τυπικά κατέλυσαν τδ Κράτος που καθορίζει τδ σύνταγμα του 1911 στό όποιο όρκίστηκαν. Η ελευθερία του λαού ή ήσυχία του τὰ «δικαιώματά του και ή ίδια ή ζωή του στηρίζονται σήμερα μονάχα στόν άγώνα του για τή συμφιλίωση και τήν άπεμόνωση τών έμπρηστών.

ΤΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

Έρη άγαναχτηση έχει καταλάβει όλος τες άρχες γιατί «άνάτιες» τες κτηγοροϋμε ότι μοναδικοί ύπευθυνοι, έμπνευστές και καθοδηγητές του έμφυ-

λιου πολέμου είναι τδ σημερινό κράτος τών 7 και τών άγγλοσαξώνων άφεντικών τους.

Όμως τὰ γεγονότα και τὰ ντοκουμέντα που έρχονται στό φως όσο και άν προσπαθούν νά τὰ καταχονιάζουν άποδείχνουν όλοφάνερα τδ ρόλο τους στην άλληλοσφαγή. Η ύπαριθ.24)10)406 Σ διαταγή του κ. Όρφανουδάκη είναι άπό τήν άποψη αυτή ένα έξαιρετικό άποδειχτικό. Άλλά και άπό μια άλλη άποψη έχει έξαιρετικό ένδιαφέρον ή δημοσίευση αυτή τής διαταγής, 'Υπενθυμίζει ότι τδ μάτι του λαού βρισκεται παντού και τὰ «πανθ' έρα».

ΧΡΟΝΙΚΟ

15)3.— Στά Χανιά έφθασε ο κ. Σοφ. Βενιζέλος. Τον ύποδέχθηκε ή ΕΣΑ και ή άστρ νομία.

16)3.— Ο Θεολόγος Πετράκης έκανε στό Ντορέ Ηρακλείου πολεμικό κήρυγμα μίσους και άλληλοσφαγής. Ζη τισε «Πανελλήνιο και όλοκληρωτικό συναγερμό» κατά του Έαμισμού.— Συνήλθε ή Όλομέλεια τής Ε. Π. Ρεθύμνης του Κ.Κ.Ε. Σέ άνακοίνωση τής τονίζει ότι «Η ξενοδόμος κυβερνητική πολιτική στην όποία συμμετέχει και ο πατριώτης μας Σοφ. Βενιζέλος άνήτης, τής δημοκρατικής παραδόσης του κρητ. λαού ξεπουλά τδ Έθνος, όργανώνει τήν ύπερδυναμική εκστρατεία του άδελφοκτόνου σπαραγμού και χυλεύει πολιτικά και οικονομικά δεσμά σέ βάρος του λαού... ο κρητ. λαός πρέπει νά παλαίψει άποφασιστικά για νά ματαιώσει αυτά τὰ σχέδια».

17)3.— Η «Ελεύθερη Κρήτη» δημοσιεύει έπιστολή του λοχιου Βαλαβάνη στην όποία άναφέρεται άπόρρητη διαταγή τών έγγλέζων προς τούς πράχτορες των στην Έλλάδα που τονίζει να έμποδίζουν τήν παράδοση Γερμανών στους Έλληνες αντίρτες και να τούς διευκολύνουν νά παραδοθούν στους Άγγλους.— Άνεστάλη ή άπεργία τών άγορών Τεράπετρας που άρχισε στις 13 του μήνα.—

19)3.— Η «Ελεύθερη Κρήτη» καταγγέλει ότι στη Βιάννο ή χωροφυλακή έχει δημιουργήσει άμόσφαρα φοιτητές τρομοκρατίας.— Ο Μητροπολίτης Κρήτης δήλωσε σέ συντάχτη τής «Ελεύθερης Κρήτης» ότι δέν έγκρινε τδ κήρυγμα μίσους και άλληλοσφαγής του Θεολόγου Πετράκη.— Τδ Στρατοδικειον Χανίων άθώωσε τδ ντραμπούκο Παπαδάκη, που στις 25)3)46 έσκισε τδ λάβαρο τής ΕΠΟΝ γιατί... δέχτηκε ότι δέν ήταν εκεί.

22.— Η «Ελεύθερη Κρήτη» αποκαλύπτει ότι ο ύπουργός τών οικονομικών κ. Κέλης ένέκρινε τήν παροχήν δανείου 200.000.000 δρ. εις τδν Πετρακογιώργη από τήν κτηματική Τράπεζα για τήν άνέγερση τής καταστραμμένης βιομηχανίας του.— Η «Νίκη» κάνει γνωστό ότι ένοπλιο τραμπούκοι γυρί-

314
ζουν ἐλεύθεροι καὶ ἀσύδοτοι καὶ τρομοκρα-
τούν τὴν ὑπαιθρο τοῦ Ν. Ρεθύμνης. Ἡ ἀ-
στυνομία ἀντίθετα κάνει ἐρευνες καὶ ζητεῖ
ταιπότητες φιλησῶν χωρικῶν.— Ὁ «Βου-
λευτής»— Στρ. Διοικητῆς Χανίων ἐπὶ κεφα-
λῆς τῶν «ἀνευ «θητείας Χωρικῶν» Στρατοῦ
καὶ χωρικῆς ἐπέδραμε ἐναντία στὴν ἐπαρχία
Κισσάμου ἔκανε μπλόκα στὰ χωριά Ρόκκα,
Καστανιά, Περβολάκια, Σφρακοπηγάδι καὶ
τρομοκρατοῦσε τὸν πληθυσμὸ μὲ ριπὲς αὐτο-
μάτων καὶ χειροβομβίδες.

24).— Δύναμη Χωρικῆς μπλοκάρισε τὰ
γραφεῖα τῆς «Νίκης» καὶ συνέλαβε τὸν δι-
ευθυντὴν της καὶ τὸ συντακτικὸ προσωπικὸ
της καὶ ἄλλους πού βρέθηκαν ἐκεῖ. Ἐπίσης
ἔγινε μπλόκο στὴ λέσχη τῆς ΕΠΟΝ στὸ Ρέθυ-
μνο καὶ συνέλαβαν 10 στελέχη πού κλείστηκαν
στὴ φυλακὴ. Ἀνάμεσα στοὺς συλληφθέντες εἶ-
νε καὶ συντάχτης τῆς «Μαχ. Κρήτης». — Οἱ
καρναγωγεῖς Σητείας κήρυξαν ἀπεργία γιὰ τὴ
ζητοῦσαν νὰ τοὺς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν
προκυμαία, ἀλλ' ἠλέγγοι τὰχθηκαν οἱ φοροε-
κφορτωτές. Ἀγανερσίσθηκαν τὰ δικαιώματά
τους.

26) 3.— Ἡ «Ἐλ. Κρήτη» κάνει γνωστὸ
ὅτι ἔχουν σχηματισθεῖ ομάδες ἀπὸ ἔνοπλους
χωρικούς ἀπὸ τὴς Ἀγ. Παρασχίης πού κάθε
βράδυ τρομοκρατοῦν τοὺς πολίτες τῆς πε-
ριοχῆς τῶν.

37) 3.— Συνέλευση συμφυλ. ἔγινε στὸν
Ἀγ. Νικόλαο.— Οἱ ἐπαγγελματιοβιοτέχνες Ἡ-
ρακλείου ἔκλεισαν τὰ μαγαζιά τους καὶ συγ-
κεντρώθηκαν στὸ Μηνῶα καὶ συζητήσαν τὰ
ζητήματα τους. Μὲ ψήφισμα ζητοῦν τὴν ἄμεση
ἀπομάκρυνση τοῦ οἴκ. Ἐφόρου καὶ διευθυν-
τῆ ταμεῖου καὶ τὴν ἐλάτωση τοῦ φόρου. Ἀπέ-
λησαν ὅτι θὰ κατεβῶν σὲ ἄπεργία διαρκεί-
ας.— Ἡ «Δημοκρατία» κάνει γνωστὸ ὅτι ἀπὸ
τὸ Ν. Χανίων καλοῦνται σὲ ἀπολογία 92 ἐκ-
παιδευτικοί.

29) 3.— Ἀπὸ ὅλη τὴν Κρήτη καλοῦνται
σὲ ἀπολογία 200 δάσκαλοι μὲ βάση τὸ ψή-
φισμα «περὶ ἐξυγιάνσεως». — Ἡ «Νίκη» δη-
μοσιεύει ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ μέτωπο τοῦ ἔμφυ-
λίου πολέμου γραμμῆν ἀπὸ στρατιωτῆ τοῦ
Ρεθυμνιώτικου τάγματος 592 πού καλεῖ τοὺς
Ρεθυμνιώτες νὰ κινηθοῦν γιὰ νὰ γυρίσουν
πίσω οἱ Ρεθυμνιώτες στρατιῶτες.

30) 3.— Σὲ ἀνακοίνωση τῆς ἡ Ν. Ε.
Ε.Α.Μ Ρεθύμνης τονίζει ὅτι: ὁ λαὸς τοῦ Ρε-
θύμνου ποθεῖ τὴν ἡσυχία καὶ τάξη καὶ «δὲν
θὰ ἐπιτρέψει σὲ κανένα νὰ μεταβάλλει τὸ Ρέ-
θυμνο σὲ Ζούγκλαν κυνηγημένων καὶ τρο-
μοκρατημένων πολιτῶν.— Ὁ Γύπαρης ἀπα-
γόρευσε τὴ διάλεξη τοῦ Ἑλληνοσοβιετικοῦ
συνδέσμου στὰ Χανιά.

31) 3.— Πολυμελὴς Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴ
Βιάννου παρουσιάσθηκε στὴς Ἀρχὰς Ἱε-
ρακλείου καὶ κατάθεκε ὑπόμνημα σὲ ὁ-
ποιο ἀναφέρουνται 25 συγκεκριμένες περιπτώ-
σεις βανδαλισμοῦ ἀπὸ μέρος τῶν ἀρχῶν

Βιάννου.

2) 4.— Ὁ Γύπαρης σὲ προκήρυξη τοῦ
πρὸς τὸν Ὑποδιοικητὴ χωρικῆς Κισσάμου
μιλεῖ γιὰ ἀμνηστία καὶ ἀναστολὴ τῶν διώξε-
ων, ὅμως δὲν ἔγινε ἀπὸ κανένα πιστευτό.

4) 4.— Ὁργανα χωρικῆς συνέλαβαν πα-
ράνομα στελέχος τοῦ Συμβουλίου Περιοχῆς
τῆς ΕΠΟΝ πού τὸν κακοποίησαν μέχρι ἀ-
ναισθησίας τὴ νύχτα, μέσα σὲ κρατητήριο
Νεάπολης.

7) 4.— Ἀγγλος ταγματάρχης σὲ Ἡρά-
κλειο τραυμάτισε μὲ μαχαίρι τὸν δεκαπενταε-
τῆ Μύρο Τακάκη.— Ὁ Σεβασμιώτατος μη-
τροπολίτης ἐξέφρασε τὴ λύπη του γιὰ τὴν
ἀδίκη ἐπίθεση τοῦ κράτους ἐναντίον τῆς Ε.Α.

9) 4.— Σὲ ἀνακοίνωση τῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ
διαμερισματος τοῦ Α.Κ.Ε. τόνισε ὅτι ἡ Ἰν-
τζελίντζες Σέρβης καὶ ὁ Μοναρχοφασισμὸς
καταβάλλουν προσπάθεια νὰ μεταφέρουν στὴν
Κρήτη τὸν ἐμφύλιον πόλεμο, καλεῖ τὰ μέλη
καὶ στελέχη τοῦ ΑΚΕ καὶ ὅλη τὴν ἀγροτιά
νὰ ὀργανώσουν τοὺς ἀγῶνες τῆς ζωῆς καὶ
τῆ δημοκρατικῆ τάξῃ στὴν Κρήτη.

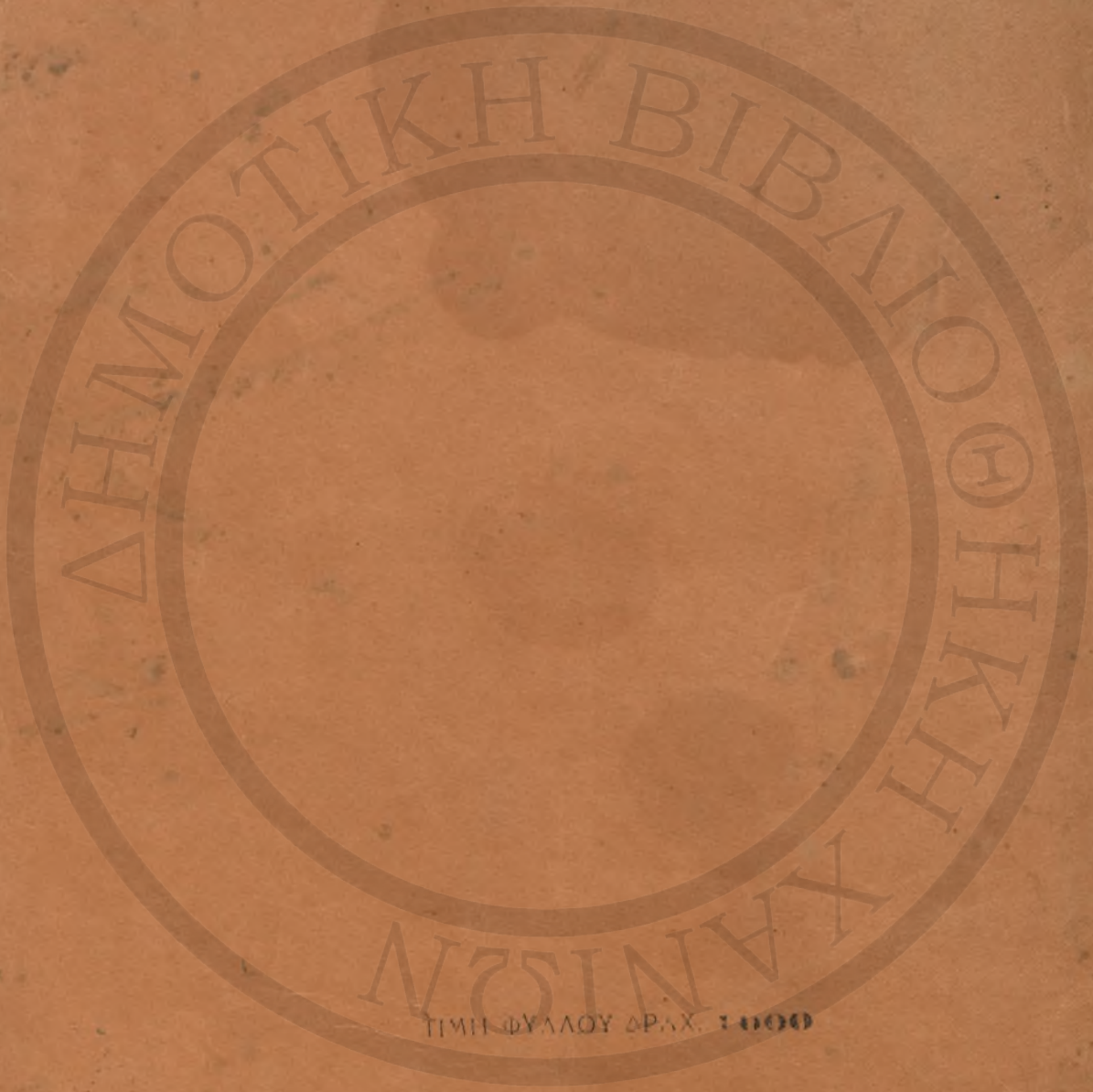
10.— Ἡ «Δημοκρατία» κάνει γνωστὸ ὅ-
τι ὁμάδα ἀπὸ «ιεροκήρυκες» περιέρχεται τὰ
χωριά καὶ τὴς πόλεις τῆς Κρήτης καὶ κηρύ-
τουν τὸ μῖσος ἀνάμεσα στοὺς Ἕλληνας καὶ
τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Σοβ. Ἐνώσεως.

11.— Ἡ Ν. Ε. Ε.Α.Μ Λασηθίου σὲ ἀνα-
κοίνωση τῆς διαπιστώνει ὅτι οἱ ἀρχεῖς καὶ οἱ
ἡγεῖσά τοῦ Βενιζελικοῦ Κόμματος σὲ νομὸ
ετοιμάζουν προγραφὰς καὶ δολοφονίας ἐνα-
ντίον ἐαμικών στελεχῶν καὶ τοῦ δημοκρατι-
κοῦ λαοῦ. Ἐχουν μετατρέψει τὰ κρατητή-
ρια καὶ τοὺς σταθμοὺς σὲ ἀντὶρα ἱερῆς ἐξέ-
τασης ἐνῶ περιποιούνται μὲ κάθε τρυφερό-
τητα τοὺς ἀλβανοφασίστες. Καὶ προειδοποι-
εῖ ὅτι κάθε ἐμπρηστής θὰ ἀντιμετωπίσει
παλλαϊκὴ ἀντίσταση κάθε μορφῆς.— Τὸ «Ἐ-
θνικὸ Ἐγερτήριο» δημοσιεύει ἐπιστολὴ ἐνός
χωροφύλακα πού ἀνάμεσα στ' ἄλλα ἀναφέ-
ρει ὅτι ἔλαβαν διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου νὰ
συλλάβουν τοὺς κομμουνιστὰς καὶ νὰ ἐκτελέ-
σουν τοὺς «ἐπακίνδυνους...».

16.— Κατέπλευσε σὲ λιμάνι τῆς Σούδας
μοῖρα τοῦ ἀμερικανικοῦ στόλου.

17.— Ἡ «Φωνὴ τοῦ λαοῦ» ἀποκαλύπτει
τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκόλλου 24)10)406 Σ τοῦ
Ἀνωτ. Δ. Χωρικῆς Κρήτης Ὁρφανοδάκη
«περὶ ἐξοπλισμοῦ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν»,
εἰς τὸ ὅποῖον ζητεῖ ν' ἀναφέρει ἡ Δ)ση Χω-
ροφυλακῆς Ἡρακλείου τάχιστα ἐκτέλεση.—
Ἀναπροσωπεῖα τῆς Ν. Ε. Ε.Α.Μ Χανίων ἔ-
κανε διάβημα διαμαρτυρίας σὲ Γ. Δ. Κρή-
της γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν Κρητῶν στρατιω-
τῶν στὰ μέτωπα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Καὶ
τὴν ἀποχαλίνωση μερικῶν ὀργάνων «τάξε-
ως». — Ἐγινε σύσκεψη τῶν Γεωργικῶν Ἐν-
ώσεων στὸ Ρέθυμνο σ' αὐτὴ πῆραν μέρος
καὶ μερικοὶ βουλευτὰς μὲ σκοπὸ νὰ ἐκφυλί-
σουν τὸν ἀγῶνα τῶν ἀγροτῶν.

9.5.00

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 14000